ΤΕΥΧΟΣ 147 ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΧ' 3

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

ΕΤΟΣ Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' 9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1927

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΣΕΛΛ

SINGLE-DOUBLE-TRIPLE-GOLDEN-GEAR

ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ SELL MEX

ΟΠΩΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΘΟΥΝ ΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΑΙ ΗΕΤΑΙΡΙΑ ΕΚΑΝΟΝΙΣΕ ΤΑΣ ΙΔΙΑΣ ΤΙΜΑΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΩΝ

SINGLE SHELL (ΣΙΓΚΛ ΣΕΛΛ) — Ὀρυκτέλαιον λεπτόρευστον καὶ μακρᾶς διαρκείας. Τὸ ἰδεῶδες ὀρυκτέλαιον δι' αὐτοκίνητα μικρᾶς δυνάμεως καὶ μηχανὰς ψυχωμένας δι' ὕδατος καὶ αὐτοκίνητα

DOUBLE SHELL (ΝΤΟΥΠΛ ΣΕΛΛ — Ὀρυκτέλαιον μετρίας ρευστότητος, χρησιμοποιούμενον εἰς τὰ πλεῖστα αὐτοκίνητα πολυτελείας, ἐξασφαλίζον τὴν εὔκολον ἐκκίνησιν καὶ εἰς τὸν ψυχρότερον καιρὸν λιπαίνει ἀμέσως ὅλα τὰ κινούμενα μέρη.

TRIPLE SHELL (ΤΡΙΠΛ ΣΕΛΛ) — Ὀρυκτέλαιον πολύρευστον ἰδίως διὰ καιρὸν λίαν θερμόν, κατάλληλον διὰ μεγάλης δυνάμεως αὐτοκίνητα, λεωφορεῖα καὶ βαρέα αὐτοκίνητα. Κατάλληλον διὰ μοτοσυκλέτας.

GOLDEN SHELL (ΓΚΟΛΝΤΕΝ ΣΕΛ) — Λίαν παχύρευστον εἰδικῶς παρεσκευασμένον διὰ μηχανὰς ψυχωμένας δι' ἀέρος.

SHLL GAS OIL (ΣΕΚΛ ΓΚΑΖ Ο·Ι·Α) — Ἐξαιρετικῆς ποιότητος ὀρυκτέλαιον διὰ τὸ κιβώτιον τῶν ταχυτήτων καὶ τοῦ διαφορικοῦ.

SHELL TRANSMISSION GSEASSE (ΣΕΛ ΤΡΑΝΜΙΣΣΙΟΝ ΓΚΡΗΣ) — Λίπος διὰ μηχανισμοὺς μεταδόσεως κινήσεων ἐκ τοῦ κινητῆρος (Transmission) κυλινδρικοὺς καὶ μὲ μπίλιες.

Τὸ ἰδεῶδες ὀρυκτέλαιον, ὅπως ἀποφεύγετε τὰς ἀπανθρακώσεις. Τὰ ὀρυκτέλαια ΣΕΛΛ διυλίζονται οὕτως ὥστε νὰ μὴ παρουσιάζουν ἀνθράκωσιν, ἔχουν δὲ ἀποδειχθῆ κατόπιν δοκιμῶν, ὅτι δὲν ἀφίνουν κατὰ τὴν χρησιμοποίησιν ἄνθρακα.

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΠΑΝΤΟΤΕ ΒΕΝΖΙΝΗΝ & ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ

ΣΕΛΛ

CHELL COMPANY (HELLAS) LDT

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Α. Ε. Β. Ε. 'Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ ΚΑΙ Σ'ΙΑ,

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1927

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΕΤΟΣ Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 147

ΔΙΕΥΘΥΝΥΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

Η Α. Μ. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'. ΔΙΑ ΤΗΝ "ΝΕΑΝ ΕΠΟΧΗΝ,,

Ἡ διεύθυνσις τῆς «Νέας Ἐποχῆς» θεωρεῖ ὅτι δικαιοῦται νὰ φέρῃ εἰς τὴν δημοσιότητα μὲ τὸ πανηγυρικὸν τοῦτο πρῶτον τεῦχος τοῦ τετάρτου ἔτους, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἄρχεται διὰ τὴν «Νέαν Ἐποχὴν» νέα περίοδος τοῦ ὑπὲρ τῶν Βασιλοφρόνων ἀρχῶν ἀγῶνος αὐτῆς, τὴν κατωτέρω ἐπιστολὴν, μαρτυροῦσαν τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς «Νέας Ἐποχῆς» τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου Β'.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ, 4-2-1926

Ἀξιότιμε Κύριε Ἰ. Μάλλωση,

Μετὰ ἰδιαιτέρας ὅλως εὐχαριστήσεως ἔλαβον τὴν ἀπὸ 23 Ἰανουαρίου ἐπιστολὴν ὑμῶν, ἔσπευσα δὲ νὰ ὑποβάλω τῇ Α. Μ. τῷ Βασιλεῖ τὰς εὐχαριστίας ὑμῶν διὰ τὴν πρὸς τὴν «Νέαν Ἐποχὴν» ἐπιδεικνυομένην προσοχὴν ὡς καὶ τὰ σέβη ὑμῶν.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης χαίρει ὅτι διὰ τῆς ἀποστολῆς ὁλοκλήρου τῆς σειρᾶς τῆς «Νέας Ἐποχῆς» θέλει δυνηθῇ ἀκόμη καλλίτερον νὰ παρακολουθήσῃ τὴν τόσον φιλοπάτριδα δρᾶσιν τῆς ἐγκρίτου ὑμῶν ἐπιθεωρήσεως, σᾶς εὐχαριστεῖ δὲ θερμότατα διὰ τὰ αἰσθήματά σας.

Ὅπως καὶ ὑμεῖς ἰσχυρότερος καθέστασθε — ὡς ὡραιότατα λέγετε — διὰ τῆς ἐπιδειχθείσης ἐκ μέρους τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος προσοχῆς, οὕτω καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ἐνισχύεται κατὰ τὰς χαλεπὰς ἡμέρας τῆς ἀποδημίας ὅταν λαμβάνῃ διαβεβαιώσεις ἀφοσιώσεως ἐκ μέρους Ἑλλήνων οἵος ὑμεῖς.

Δράττομαι τῆς εὐκαιρίας ταύτης ὅπως καὶ ἐγὼ εὐχαριστήσω ὑμᾶς θερμῶς καὶ ὅπως διαβεβαιώσω ὑμᾶς περὶ τῆς ἐξόχου ὑπολήψεως μεθ' ἧς διατελῶ. Ὑμέτερος

Δ. Ν. ΛΕΒΙΔΗΣ

Ἰδιαίτερος γραμματεὺς

ΚΑΙ Ο ΑΓΩΝ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ...

Ἡ «Νέα Ἐποχή» εἶδε τὸ φῶς ἐν μέσῳ τῶν κλονισμῶν καὶ τῶν διαδοχικῶν ἀλλοιώσεων μιᾶς πολιτικῆς καταστάσεως, ἡ ὁποία ὑπῆρξε τὸ φυσικὸν τέκνον νόθου πολιτειακῆς ἀλλαγῆς καὶ δολοφονικῆς ἐξοντώσεως τῶν κορυφῶν τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν δύο ἀδιαλλάκτων πρὸς ἀλλήλους πολιτικῶν κόσμων τῆς Ἑλλάδος. Οἱ δημιουργήσαντες βιαίως καὶ κιβδήλως τὴν πολιτειακὴν ἀλλαγὴν ἐν Ἑλλάδι, ἀφοῦ πρῶτον ἔγιναν δολίως κύριοι τῆς ἐν αὐτῇ καταστάσεως διὰ στρατιωτικοῦ κινήματος, ἀφορμηθέντος ἐκ τῆς ραγδαίας καταρρεύσεως τοῦ ἑλληνικοῦ μετώπου ἐν Μ. Ἀσίᾳ κατὰ μέγιστον μέρος ὀφειλομένης εἰς μακρὰν ὑπονόμευσιν παρ' αὐτῶν τούτων τῶν κατόπιν φανερῶν ἢ ἐκ τῶν παρασκηνίων παραγόντων τοῦ κινήματος αὐτοῦ, λόγῳ ἀντεθνικῶς ἐμπαθοῦς κομματικῆς ἀντιθέσεως—, ρίψαντες ὁλόκληρον τὸ βάρος τῆς ἰσχύος καὶ τῆς βίας αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς κομματικῆς πλάστιγγος, προβάντες εἰς ἀπροκάλυπτον ἐγκληματικότητα ἐναντίον τῆς ἀντιπάλου πολιτικῆς μερίδος καὶ τοῦ ἀντιφρονοῦντος μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅτε τοῦτο ἠθέλησε νὰ ἐκδηλώσῃ ἐν συλλαλητηρίοις τὴν γνώμην αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ πολιτειακοῦ ζητήματος τῆς χώρας, χρησιμοποιήσαντες ἐκβιαστικῶς τὸν προσφυγικὸν κόσμον ὡς τυφλὸν καὶ δυστυχὲς ὄργανον τῆς σκοπιμότητος αὐτῶν, καὶ προδιαγράψαντες ἐκλογικὰς συνθήκας πρὸς δημιουργίαν νέας Βουλῆς, αἱ ὁποῖαι ἐξηνάγκασαν τὴν μεγίστην πλειονότητα τῶν γηγενῶν ἐκλογέων νὰ ἀπόσχωσιν αὐτῶν, εἶχον θεμελειώσει ἑτεροβαρῆ πολιτικὴν κατάστασιν, περιπλεκομένην ἑκάστοτε διὰ στασιαστικῆς εἰς τὴν ἐξέλιξιν αὐτῆς παρεμβάσεως στρατιωτικῶν παραγόντων καὶ συνασπισμῶν.

Ὅτε ἡ «Νέα Ἐποχὴ» ἐνεφανίσθη πρὸ τεσσάρων ἐτῶν, ἵνα ὑψώσῃ καὶ αὐτὴ τὴν φωνὴν αὐτῆς ἐναντίον τῆς βίας, τοῦ ἀδίκου, τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῆς ἀνομίας, ἡ ὁποία εἶχε γίνει καθεστὼς πλέον ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, εἰς βάρος τοῦ ἀντιβενιζελικοῦ καὶ βασιλόφρονος κόσμου αὐτῆς, ἵνα συντελέσῃ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀληθείας ἐπὶ τῶν αἰτίων καὶ τῶν λόγων τῆς μεγάλης ἐθνικῆς καὶ ἐσωτερικῆς τραγῳδίας τῆς Ἑλλάδος, διαγραφείσης ἐν αὐτῇ ἀπὸ τοῦ 1916 καὶ ληξάσης ἐν μέρει διὰ τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς, εἶχε πράγματι πρὸ ἑαυτῆς πολιτικὰς καὶ πολιτειακὰς συνθήκας τῆς χώρας, αἱ ὁποῖαι ἐντελῶς νέαι καὶ ἀπρόοπτοι, ἐδικαιολόγουν τὸν τίτλον αὐτῆς, ἀλλὰ ἐδικαιολόγουν καὶ τὴν σκοπιμότητα αὐτῆς, τείνουσαν εἰς τὸ νὰ ρίψῃ φῶς ἀληθείας καὶ ἱστορικῆς δικαιοσύνης εἰς ἐξέλιξιν πλήρη ζόφου, πλαστογραφήσεως τῶν πραγμάτων, παραχαράξεως τῆς πολιτικῆς συνειδήσεως τοῦ λαοῦ τῆς χώρας ταύτης.

Ὁ προορισμὸς αὐτῆς ἦτον ἀποκαλυπτικός, ἀλλὰ παραλλήλως καὶ μαχητικός, προορισμὸς ἀντιμετωπίσεως διαρκῶν πραξικοπημάτων εἰς βάρος τῆς ἐλευθερίας τῆς πολιτικῆς γνώμης, εἰς βάρος τῆς ἐλευθερίας τοῦ Τύπου, εἰς βάρος τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων, εἰς βάρος Λαοῦ δεινότατα ἐν συνεχείᾳ δοκιμασθέντος καὶ χειμασθέντος, αἱ συμφοραὶ ὅμως τοῦ ὁποίου ἄφινον ἐντελῶς ἀναισθήτους τοὺς διαφόρους τυχοδιώκτας καὶ πολιτικοὺς ἐπιχειρηματίας, οἱ ὁποῖοι εἶχον εἰσπηδήσει ἐπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐκαιρίαν τῆς Ἐθνικῆς συμφορᾶς.

Μετὰ παρέλευσιν μιᾶς τριετίας ἀπὸ τοῦ ἀγῶνος αὐτῆς τούτου, νομίζει ὅτι δύναται νὰ ἔχῃ ἐντελῶς ἥσυχον τὴν συνείδησιν αὐτῆς, ὅτι διεξήγαγεν αὐτὸν τελεσφόρως καὶ σθεναρῶς, ἐντὸς τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν τῆς δράσεως αὐτῆς καὶ συμφώνως πρὸς τὰ διατεθέντα παρ' αὐτῆς ὑλικὰ μέσα, ἀνεπαρκῆ μὲν καθ' ἑαυτὰ διὰ τὴν ἔκτασιν καὶ τὸ βάθος τοιούτου ἀγῶνος, καταστάντα ὅμως ἐπαρκῆ δυνάμει ἰδιαιτέρων θυσιῶν, περὶ τῶν ὁποίων παρ' αὐτῆς οὐδὲν δύναται νὰ λεχθῇ.

Οἱ ἀναγνῶσται αὐτῆς, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ μέχρι τοῦδε περιεχόμενον αὐτῆς, δύνανται ἄριστα νὰ κρίνωσιν, ἐὰν τοῦτο, καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς διαφωτίσεως σημαντικωτάτων καὶ κεφαλαιωδῶν σημείων τῆς συγχρόνου πολιτικῆς καὶ ἐθνικῆς ἱστορίας τῆς χώρας ἡμῶν, καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς σθαναρᾶς ἀντιμετωπίσεως κινδυνωδῶν περιστάσεων καὶ ζητημάτων, καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν σοβαρᾶς ἐμφανίσεως διαφόρων καθολικοῦ ἐνδιαφέροντος θεμάτων, ὑπῆρξεν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἐπαγγελίας αὐτῆς καὶ τὰς εὐλόγους ἀπαιτήσεις τοῦ Κοινοῦ.

Καὶ ἐάν, ὅτε ἐξώρμησεν ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τοῦτον, εὑρέθη ἐν μέσῳ μιᾶς τρικυμίας ἐσωτερικῆς καταστάσεως, ἐν μέσῳ ἀγωνιώδους προσδοκίας πάντων περὶ τῶν ἐξελίξεων αὐτῆς, ἤδη ὑποθέτει, ὅτι ἐὰν καὶ σήμερον μετὰ παρέλευσιν τριῶν ὁμοιομόρφων ἐτῶν παραπλέομεν ἀκόμη ἐν μέσῳ τῆς δίνης τῆς τρικυμίας αὐτῆς, διαβλέπομεν ὅμως ἐνταυτῷ πάντες καὶ τὸν λιμένα, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ χειμαζομένη Ἑλληνικὴ πατρὶς θὰ περισωθῇ ὁριστικῶς ἀπὸ τοῦ δεινοῦ χειμασμοῦ.

Τὸ Δημοκρατικὸν ἔγκλημα δὲν δύναται νὰ ἔχῃ πλέον ἐν Ἑλλάδι παράτασιν ζωῆς. Ἡ Δημοκρατικὴ ἠλιθιότης εὑρίσκεται σήμερον εἰς τοὺς τελευταίους κωμικοὺς σφαδασμούς της.

Ὅλοι, ὅσοι ἐπιστεύσαμεν εἰς τὴν νομιμότητα, τὴν ἠθικότητα καὶ τὴν ἐθνικότητα τοῦ βιαίως καὶ ἐγκληματικῶς ἀνετραπέντος Βασιλικοῦ καθεστῶτος, ὀφείλομεν νὰ συσπειρωθῶμεν ἀνδρικῶς καὶ ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν τελευταίαν προσπάθειαν ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτοῦ. Ἡ ἀποκατάστασις αὐτοῦ θὰ εἶνε καὶ ὁριστικὴ ἀποκατάστασις τοῦ ρυθμοῦ τῆς πολιτικῆς ζωῆς τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς τὴν ἔντιμον ταύτην προσπάθειαν τάσσουσα πρώτην ἑαυτὴν καὶ ἡ «Νέα Ἐποχὴ», καλεῖ τοὺς ὁμόφρονας ἀναγνώστας αὐτῆς νὰ τὴν ἐνισχύσωσι ἀξίως τῆς εἰλικρινείας καὶ τῶν θυσιῶν αὐτῆς, κατὰ τὴν νέαν ταύτην περίοδον, εἰς τὴν ὁποίαν εἰσέρχεται διὰ τῆς συμπληρώσεως τριετίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Τὴν ἀποκλειστικὴν καὶ ἀπόλυτον διεύθυνσιν τῆς «Νέας Ἐποχῆς» ἀνέλαβε καὶ πάλιν ὁ ἱδρυτὴς αὐτῆς κ. Ἰωάν. Ἡρ. Μάλλωσις. Ἡ ἐκ συνεργατῶν διευθύνουσα ἐπιτροπὴ ἔπαυσεν ὑφισταμένη καὶ τὴν ὅλην εὐθύνην τῆς συντάξεως τῆς «Νέας Ἐποχῆς» φέρει ὁ διευθυντὴς αὐτῆς.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

7 Ὀκτωβρίου 1927

Νόμιμος κτήτωρ τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου καὶ ἀπόλυτος δικαιοῦχος αὐτοῦ, βασιλεύων σήμερον ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν πονούντων καὶ ἀγαπώντων τὴν Ἑλλάδα εἶναι ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Γεώργιος Β'. πρωτότοκος υἱὸς τοῦ Ἐθνομάρτυρος Κωνσταντίνου. Ἡ τοιαύτη ὑπόμνησις βεβαίως θὰ ἦτο περιττή, ἂν δὲν ἐξεδηλοῦτο ὑπὸ ἀνισορρόπων τινῶν ὁμοφρόνων, προσποιουμένων τοὺς «ἀγωνιστὰς» καὶ «ἰδεολόγους». —ἐνῷ πρόκειται περὶ συχαμερῶν ἐκμεταλλευτῶν καὶ συμφεροντολόγων,— ἡ οἰκτρὰ διάθεσις πρὸς ἐμφάνισιν.., νέων ὑποψηφιοτήτων διὰ τὸν Ἑλληνικὸν θρόνον.

Ὁ Κάρολος Ζονὰρ ὁ περίφημος σφαγιαστὴς τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1917 ἀπέθανε. Τὸ ὄνομά του ὅμως θὰ μείνῃ εἰς τὴν μνήμην τῶν Ἑλλήνων ὡς σῆμα καὶ σύμβολον πάσης ἀνθρωπίνης εὐτελείας, πάσης ψυχικῆς φαυλότητος, ἀνηθίκου καὶ ποταπῆς διαθέσεως. Δεῖγμα ἐν Ἑλλάδι τῆς ψυχολογίας καὶ τῆς ἠθικότητος τοῦ συγχρόνου Γαλλικοῦ δημοκρατισμοῦ, ὄχι μόνον ἔδειξε, κατὰ τὴν τραγικὴν ἐκείνην περίστασιν τοῦ ἀπροκαλύπτου ἐκβιασμοῦ τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῆς Ἀντάντ, ὡς ἐντεταλμένος αὐτῆς,— τῆς κρατούσης μερίδος αὐτῆς—, διαγωγὴν κοινοτάτου καὶ ποταποτάτου ἀπατεῶνος, ἀπατεῶνος τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἀπατεῶνος τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἀπατεῶνος τῶν ἰσοτίμων ἐν τῇ Ἀντάντ συμμάχων Ρωσσίας καὶ Γαλλίας, ἀλλὰ καὶ κατήντησε κατόπιν μέχρι τῆς κυνικότητος νὰ καυχηθῇ ἐν Γαλλίᾳ καὶ πρὸς τὸν κόσμον ὅλον, διὰ συνεντεύξεων

καὶ ἀνακοινώσεων, διὰ τὴν ἀπάτην του αὐτήν! Ἐφώναξεν, οὕτω, πρὸς τὸν κόσμον: «Καμαρώσατέ με, θαυμάσατέ με, ἐξηπάτησα τοὺς Ἕλληνας ἐξηπάτησα τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἐξηπάτησα τοὺς Συμμάχους. Διότι ἐνῷ ἡ ἀποστολή μου δὲν ἀφεώρα τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, ἐπέτυχα αὐτήν. Διότι ἐνῷ ὑπεσχέθην παντηγυρικῶς, διὰ προκηρύξεών μου, ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς τιμῆς μου, ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς τιμῆς τῆς Γαλλίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς τιμῆς τῆς Ἀντάντ, ὅτι καμμία ἀπολύτως ἐνεργὸς ἀνάμιξις αὐτῆς εἰς τὰς καμματικὰς ἀντιθέσεις τῶν Ἑλλήνων, εἰς τὴν ἐσωτερικὴν κίνησιν τῆς χώρας των, δὲν θὰ ἐγίνετο, καὶ ἡ ἐνέργειά μου ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὴν πλήρη ἐξασφάλισιν τῶν πολεμικῶν συμφερόντων τῆς Ἀντάντ ἐν Ἑλλάδι, ἐγὼ ἐν τούτοις, μόλις ἐπέτυχα διὰ τῆς πλαστογραφίας τῆς ἀποστολῆς μου καὶ τῆς ἠθικῆς πιέσεως τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ Βασιλέως, μόλις ἐπέτυχα διὰ τοῦ ψεύδους καὶ τὴν ταὐτόχρονον ἀκούσιον ἀπομάκρυνσιν τοῦ πολιτικοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ἀντιβενιζελικοῦ κόσμου καὶ σημαινόντων ἀντιβενιζελικῶν παραγόντων, ἐξέσχισα τὴν ὑπογραφήν μου, ἔρριψα εἰς τὸν βόρβορον τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου ὡς ἀτόμου, τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου ὡς Ὑπάτου Ἁρμοστοῦ τῆς Ἀντὰντ ἐν Ἑλλάδι, τὸν λόγον τῆς τιμῆς τῶν κυβερνήσεων τῆς Ἀντάντ, καὶ ἐγκαθίδρυσα διὰ τῆς βίας κυβέρνησιν Βενιζέλου εἰς τὴν χώραν, καὶ τὴν ἐστήριξα διὰ τοῦ στόλου καὶ τῶν λογχῶν καὶ τῶν μυδραλιοβόλων τῶν Σενεγαλέζων, καὶ ἤρχισα προγράφων ἄτομα καὶ διενεργῶν συλλήψεις, ἐκτοπίσεις καὶ ἀπαγωγὰς αὐτῶν εἰς περιχαρακωμένα Γαλλικὰ στρατόπεδα, καὶ παρέδωκα τὸν ἀντιβενιζελικὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν εἰς πᾶσαν κτηνώδη, ἐγκληματικήν, τυραννικήν, ἐκβιαστικὴν διάθεσιν τοῦ λυσσῶντος ἀπὸ ἐκδίκησιν ἀντιπάλου πολιτικοῦ κόσμου. Θαυμάσατε, λοιπόν, τὴν εὐφυΐαν μου καὶ τὴν δεξιότητά μου!». Δηλαδή, θαυμάσατε τὴν Γαλλικὴν ἐντιμότητα ἡ ὁποία παραδειγματικῶς μετωχετεύθη τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐκλείψαντος πλέον ἀνθρώπου αὐτοῦ. Οἱ Γάλλοι ἠλάλαζαν διὰ τὸ ἐπίλεκτον αὐτὸ τέκνον των, καὶ τὸ ἀντέμειψαν ἀποστείλαντες αὐτὸν ὡς Ἔκτακτον Πληρεξούσιον τῆς Γαλλίας παρὰ τῇ Ἁγίᾳ Ἕδρᾳ, καὶ συνεπλήρωσαν κατόπιν τὴν ἀτιμίαν του, κρατήσαντες ἐπὶ διετίαν ἐν Κορσικῇ τὸν ἀείμνηστον Δημήτριον Γούναρην, μετὰ τῶν συναπομακρυθέντων μετ' αὐτοῦ ἐξ Ἑλλάδος πολιτευομένων στρατιωτικῶν καὶ δημοσιογράφων, παρὰ πᾶσαν ἐπίσημον καὶ ρητὴν ὑπόσχεσιν καὶ προσυμφωνίαν, ὅτι θὰ ἔμενον ἀπολύτως ἐλεύθεροι ἐκτὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους, καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ παραδώσαντες κατόπιν αὐτούς, εἰς τὸ τέλος τοῦ πολέμου, εἰς τοὺς ἀμειλίκτους αὐτῶν ἀντιπάλους, ἵνα δικασθῶσι παρ' αὐτῶν διὰ φονικῶν καὶ ἐγκληματικῶν Στρατοδικείων!! Τὸ παράδοξον Γαλλικὸν αὐτὸ ὄν, ἡ ἀνάμνησις τοῦ ὀνόματος τοῦ ὁποίου προκαλεῖ βδελυγματικὴν κίνησιν τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς, τὸ παραδόσαν πλέον τὴν πλήρη ὀνείδους ψυχήν του εἰς τὸ Ὑπέρτατον κριτήριον, ἀπεκορύφωσε τότε διὰ τῆς διαγωγῆς του ἐκείνης τὴν συνεχῆ κατὰ τὰ πολεμικὰ ἐκεῖνα ἔτη ἐγκληματικότητα τῆς Γαλλίας κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Αἱ Γαλλικαὶ κυβερνήσεις, ἀλληλέγγυοι ἠθικῶς μετὰ τῶν ἐν Ἑλλάδι ὀργάνων των καὶ ἀπεσταλμένων των εἰς τὰς ἀνοσίους ἐναντίον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ πράξεις τῶν τελευταίων τούτων, εἰς τὰς μαστιγώσεις τοῦ ἐντίμου ξένου Τύπου διὰ τοιαύτας ἐνεργείας, ἀξίας ἀπάχηδων, ἀνθρώπων τῶν κατέργων καὶ ὑποκειμένων τῆς ἐσχάτης πορώσεως, ἀπήντων ἀπονέμουσαι διαδοχικῶς τιμὰς ἐπὶ τιμῶν εἰς τὸ ἀνθρωπάριον αὐτὸ ἀναβιβάσασαι αὐτὸ εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἀκόμη ἀνθρώπου ἐνῷ δὲν ἠδύνατο οὔτε μίαν ἐπιστολὴν νὰ συντάξῃ εὐκόλως, κατὰ ὁμολογίαν Γάλλων μὲ κῦρος, οἱ ὁποῖοι κατόπιν τὸν διεπόμπευσαν διὰ τὴν ὅλην ἐκδήλωσίν του καὶ δρᾶσιν του. Ἡ Ἱστορία ὅμως καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, καὶ πᾶσα εὐγενὴς συνείδησις καὶ διάνοια, θὰ ἀνοίξῃ μίαν μαύρην σελίδα διὰ τὸ ὑποκείμενον αὐτό, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν θὰ διαγράφεται μόνον ἡ ἐστιγματισμένη ὑπόστασίς του, ἀλλὰ θὰ διαγράφεται καὶ ἡ ἠθικὴ ὑπόστασις ὁλοκλήρου τῆς συγχρόνου Γαλλίας!

Ἡ ἐπανεμφάνισις τοῦ κ. Πλαστήρα ἐν Ἀθήναις ὅσον καὶ ἂν δὲν ἔχει σημασίαν τινα, ὑπῆρξε διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς παράγοντας μέσον ἀναθαρρήσεως. Αἱ ἐν

Κηφισσίᾳ συσκέψεις αὐτῶν μετὰ πρώην Ὑπουργῶν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ αἱ συνενοήσεις καὶ τὰ διαβούλια καὶ αἱ ἀποφάσεις των περὶ «ἀμέσου ἐκκαθαρίσεως» τοῦ παγκαλικοῦ κινδύνου προειδοποιοῦν ὅτι παρὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς Βουλῆς καὶ τὴν λεγομένην πολιτικὴν καὶ κοινοβουλευτικὴν κατάστασιν, οἱ παράγοντες ἐξακολουθοῦν νὰ συνεχίζουν ἐν ἀφανείᾳ τὴν δρᾶσιν των καὶ δὲν παύουν νὰ ἔχουν γνώμην ἐπὶ τῶν κοινῶν. Ἡ ἐμμονὴ τῶν περὶ τὸν κ. Πλαστήρα ἀξιωματικῶν ὅπως ἐπαναφέρουν εἰς τὴν πολιτικὴν σκηνὴν τὸν κ. Βενιζέλον, εἴτε ὡς πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας, εἴτε ὡς πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δεικνύει ὅτι ἡ χώρα δὲν δύναται νὰ ἡσυχάσῃ ἐκ τῆς ἀναμίξεως τῶν παραγόντων, εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ ταλανίζεται ἀκόμη ἐκ τῆς προσπαθείας τῶν ἀξιωματικῶν ὅπως μὴ παύσουν μετέχοντες τῆς ἐξουσίας, ἥνου δὲ εἰς ἀνέθεσεν εἰς αὐτοὺς καὶ ἥτις προκαλεῖ τὴν ὅλην ἐσωτερικὴν ἀνωμαλίαν.

Ἡ ἀποφασισθεῖσα ἀναβολὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς ἐπὶ ἕνα μῆνα, ὅσον καὶ ἂν εἶνε νόμιμος, ἀποτελεῖ μέτρον ἥκιστα κοινοβουλευτικόν. Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Κυβέρνησις, ἀντιμετωπίζει καθ' ἑκάστην ἀντιδράσεις καὶ κινήματα, συμφέρον ἔχει νὰ συνεργάζεται ἀμέσως μετὰ τῆς λαϊκῆς ἀντιπροσωπείας καὶ νὰ εὑρίσκεται εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Λαοῦ, μόνου ἀσφαλοῦς ἐρείσματος πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ κυβερνητικοῦ ἔργου. Ἀντὶ τούτου ἐπροτιμήθη ἡ ἀναβολὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, ἡ σιγὴ τοῦ Κοινοβουλίου, ἡ μεταφορὰ τῆς ἀντιπολιτεύσεως εἰς τοὺς δρόμους καὶ ἡ ἐπὶ πλέον δημιουργία καθ' ἑκάστην φημῶν καὶ διαδόσεων περὶ ἀνατροπῆς τῆς καταστάσεως. Ἡ ἀναβολὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς δὲν ἀποτελεῖ πρᾶξιν σκέψεως, οὔτε πολιτικήν τινα σκοπιμότητα δύναται νὰ ἔχῃ. Ἡ ἐκκρεμότης τῶν δανειακῶν καὶ οἰκονομικῶν προβλημάτων καὶ ἡ συνεχιζομένη ἐν σιγῇ διαπραγμάτευσις τῶν ἐν Γαλλίᾳ διὰ τὰ χρέη διαπραγματεύσεων, μᾶλλον ἤθελον εὐνοηθῇ ἐκ τῆς πιθανῆς συζητήσεως ἐν τῇ Βουλῇ, ἥτις ἠδύνατο καὶ ν' ἀναβληθῇ, ἐφόσον διαρκεῖ ἡ ἀπουσία τῶν δύο Ὑπουργῶν ἐν Εὐρώπῃ. Δὲν ὑπάρχει συνεπῶς οὐδεμία ζημία ἐκ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ τοὐναντίον κέρδος καὶ ἀφέλεια πολιτική. Ἡ Κυβέρνησις ἐν τούτοις ἐπροτίμησε τὴν σιγὴν τοῦ Κοινοβουλίου, τὴν ἐν κρυπτῷ δρᾶσιν, τὴν ἄνευ κοινοβουλευτικῆς ἀντιπολιτεύσεως συνέχειαν τοῦ ἔργου της, ὁπόθεν τόσον δυσχερὲς κατέστη, ὥστε νὰ θεωρεῖται, ὡς ἀνάγκη, ἡ ἐξεύρεσις διεξόδου διὰ τῆς προσφυγῆς εἰς νέας ἐκλογάς.

Δὲν ἦτο βεβαίως καμμία ἀνάγκη νὰ πιστοποιηθῇ καὶ ἐπισήμως ἡ καπηλεία τοῦ Βασιλόφρονος ἀγῶνος καὶ τῆς Βασιλικῆς ἰδεολογίας παρὰ διαφόρων παρασίτων αὐτῆς, προσκολληθέντων εἰς αὐτήν, ὅπως ἐπιστοποιήθη κατὰ τὰς διενεργηθεῖσας ἐσχάτως συλλήψεις τῶν παγκαλικῶν κινηματιῶν καὶ τὰς ἐπακολουθησάσας ἀνακρίσεις. Ὑποκείμενα ἀγνώστου ἀγωνιστικοῦ παρελθόντος τὰ ὁποῖα ἀπὸ πολλοῦ εἰχον λησμονηθῇ ἐμφανίζονται ὡς πρόεδροι καὶ ἀντιπρόεδροι καὶ ποικιλώνυμοι ἀντιπρόσωποι διαφόρων δῆθεν Βασιλοφρόνων σωματείων, κατὰ πάσας τὰς ἱερὰς στιγμὰς καὶ περιστάσεις τῆς ψυχικῆς ἐπικοινωνίας τοῦ Βασιλόφρονος κόσμου τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν ἀγήρω μνήμην τῶν ἀειμνήστων Βασιλικῶν προσώπων καὶ τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν τοῦ κόσμου αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν εὐκαιρίαν ἠθικῆς ἀνασυντάξεως καὶ φρονηματικῆς ἐκδηλώσεως αὐτοῦ, δὲν ἦτο δυνατόν, εἰμὴ νὰ καταντήσωσι νὰ σύρωσι μέχρι τοῦ βορβόρου καὶ τὴν ὑψηλὴν ἡμῶν ἰδεολογίαν, ἐκ τοῦ ὁποίου προῆλθον. Καὶ εἴδομεν οὕτω νὰ παρουσιάζεται δι' αὐτῶν, ἔστω καὶ πρὸς στιγμήν, ἡ Ἰδεολογία αὕτη ὡς θεραπαινὶς τῶν κακουργησάντων κατὰ τῆς Ἐθνικῆς Δυναστείας τῆς Ἑλλάδος, τῶν δημίων τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν τοῦ Βασιλόφρονος κόσμου αὐτῆς, νὰ τίθεται εἰς τὴν διάθεσίν των, ὡς ὑλικόν, ὅπως διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως αὐτοῦ ἐπιβῶσιν ἐκ νέου οὗτοι ἐπὶ τῆς Ἐξουσίας, καὶ μάλιστα δι' ἐγκληματικῆς ἐπαναστάσεως!! Δὲν πταίουν ὅμως τόσον, ἢ μᾶλλον δὲν πταίουσιν οὐδόλως τὰ ὄντα ταῦτα διὰ τὴν ἐμφανισθεῖσαν εἰς τὴν παράταξιν ἡμῶν ἀπαισίαν ταύτην ἀσχημοσύνην. Πταίουσιν ἐκεῖνοι ἐκ τῆς παρατάξεως ταύτης, ἐκεῖνοι οἱ πολιτικοὶ παράγοντες αὐτῆς οἵτινες ὄχι μόνον εἶχον ἀνεχθῇ αὐτὰ παρ' ἑαυτοῖς, ἀλλὰ καὶ εἶχον περιθάλψει πολιτικῶς μέχρι τοῦ σημείου μάλιστα, ὥστε ὁ ἐρίτιμος κ. Φιλοσοφόπουλος νὰ θεωρήσῃ μέχρι τινὸς ἑαυτὸν καὶ ὡς βέβαιον Νομάρχην!!!

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Τὴν ἐξωτερικὴν κίνησιν, τὴν ὁποίαν προεκάλεσε ἡ τελευταία σύνοδος τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ ἡ Γενικὴ αὐτῆς Συνέλευσις διεδέχθη, ὡς ἦτο ἐπόμενον πολιτικὴ ἀνάπαυλα, τὴν ὁποίαν διέκοψαν, κατὰ τὴν τερματισθεῖσαν ἑβδομάδα. ὀλίγα τινὰ γενικωτέρας σημασίας γεγονότα.

Μεταξὺ τούτων πρώτην κατέχει ἡ ἐν Βάλκας πρωτευούσῃ τῆς Μαγιόρκας τῶν Βαλεαρίδων, συνάντησις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας σὲρ Ὥστεν Τσάμπερλαιν μετὰ τοῦ Ἱσπανοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Πρίμο ντὲ Ριβέρα. Ὁ κ. Τσάμπερλαιν μετὰ τὰς ἐργασίας τῆς Γενεύης, ἀναζητῶν ἀναψυχὴν, ἐπέβη ἐν Γενεύῃ τῆς θαλαμηγοῦ φίλου του καὶ ἀνήχθη εἰς τὴν Μεσόγειον, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶχε πράξει ὑπὸ παρομοίας συνθήκας. Ὅπως δὲ τότε προσεγγίσας εἰς τὸν ὅρμον τοῦ Λιβόρνου, συνηντήθη μετὰ τοῦ κ. Μουσσολίνι, οὕτω καὶ τώρα συνηντήθη μετὰ τοῦ ἑτέρου τῶν δικτατόρων ἡγετῶν τῶνδύο δυτικωτέρων Μεσογειακῶν Χερσονήσων.

Καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἐθρυλήθη, ὅτι ὁ Ἄγγλος ὑπουργὸς θὰ συνηντᾶτο μετὰ τοῦ κ. Μουσσολίνι. Ἀντὶ τούτου ἔλαβε χώραν ἡ συνάντησίς του μετὰ τοῦ Ἱσπανοῦ πρωθυπουργοῦ,καθ'ὃνχρόνονπερίπουἐπεσκέπτετοτὴν Ἰταλικὴν πρωτεύουσαν ὁ λόρδος δήμαρχος τοῦ Λονδίνου. Περὶ τὰ Θέματα τῆς συνομιλίας Τσάμπερλαιν—ντ' Ριβέρα πλεῖσται ἐδημοσιεύθησαν εἰκασίαι καὶ πολλοὶ ἐξηνέχθησαν ἐντιπωσιακοὶ συμπερασμοί. Οὐδέν, βεβαίως, ἀνεκοινώθη λεπτομερῶς περὶ τούτου πλὴν τῶν συνήθων βεβαιώσεων τῶν ἐπισήμων ἀνακοινωθέντων, τῶν γενικωτάτων καὶ μηδὲν πράγματι καθοριζουσῶν. Δύναται ἐν τούτοις νὰ θεωρηθῇ βέβαιον, ὅτι ἡ συνδιάλεξις τῶν δύο πολιτικῶν ἀνδρῶν θὰ περιεστράφη περὶ τὸ ζήτημα τῆς Ταγγέρης καὶ τὸ τῆς θέσεως τῆς Ἱσπανίας ἔναντι τῆς Κοινωνίας τῶν ἐθνῶν. Ἀπὸ τῆς Ἱσπανικῆς ἀπόψεως εἶναι ταῦτα ἠλληλένδετα, δεδομένου ὅτι ἡ Ἱσπανία ἀπεχώρησε τῆς Κοινωνίας κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, διότι αὕτη ἀπέστερξε νὰ ἐπιληφθῇ τῆς αἰτήσεώς της περὶ τοῦ καταστατικοῦ τῆς Ταγγέρης. Αἱ Ἱσπανικαὶ ἐν προκειμένῳ ἀξιώσεως παραμένουν ἀμετάβλητοι. Ἰσχυριζόμενοι, ὅτι τὸ διεθνὲς ἐν Ταγγέρῃ καθεστὼς ἐννοεῖ τὴν ἐκεῖ προσφυγὴν ταραξιῶν, βιουσοδομούντων κατὰ τοῦ Ἱσπανικοῦ Προτεκτοράτου τοῦ βορείου Μαρόκου, οἱ Ἱσπανοὶ ἀξιοῦν ὅπως ἡ ζωὴ τῆς Ταγγέρης ἀνατεθῇ εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν κηδεμονίαν των. Εἰς τοῦτο ἀντιτίθεται οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ οἱ ὁποῖοι εἶναι πάντοτε εὐθικτοι δι' ὅ,τι γειτνιάζει πρὸς τὸ Γιβλαλτάρ. Ἡ Ἀγγλία προφανῶς θὰ προετίμα νὰ μὴ ἀνακινηθῇ ζήτημα μεταρρυθμίσεως τοῦ καθεστῶτος τῆς Ταγγέρης, καθ' ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ Ἰταλία ἡ ὁποία δὲν μετέσχε τῆς προπολεμικῆς Διασκέψεως τῶν Δυνάμεων ἥτις κατήρτισε τὸ ἐν Ταγγέρῃ καθεστώς, ἀξιοῖ τώρα νὰ ἔχῃ ἴσην γνώμην καὶ ψῆφον πρὸς τὰς Δυνάμεις εἰς πιθανὴν νέαν ἀναθεωρητικὴν τοῦ καταστατικοῦ τῆς Ταγγέρης Διάσκεψιν.

Δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐκ τούτου βέβαιον, ὅτι παρὰ τὴν φιλόφρονα ἐγκαρδιότητά της, ἡ ἐν Πάλμας συνομιλία τῶν κ. κ. Τσάμπερλαιν καὶ ντὲ Ριβέρα δὲν ἔσχεν συμπέρασματα.

Ὅτι δὲ ἦτο ἀπολύτως ἀνεπισήμου χαρακτῆρος καταδείκνυται καὶ ἐκ γεγονότος ὅτι παρίσταντο κατ' αὐτὴν ἡ Λαίδη Τσάμπερλαιν καὶ ἄλλαι κυρίαι ἐκ τῶν ἐπιβαινουσῶν τῆς θαλαμηγοῦ.

Ὁ κ. Πρίμο ντὲ Ριβέρα ἐπανερχόμενος ἐκ τῶν Βαλεαρίδων εἰς Μαδρίτην εὗρεν ἐκεῖ τὰς ἀρχὰς ἀσχολουμένας εἰς ἀθρόας συλλήψεις πολιτῶν καὶ στρατιωτικῶν, ἐνεχομένων εἰς ἀνακαλυφθεῖσαν εὐρεῖαν συνωμοσίαν. Ὁ σκοπός της δὲν καθορίζεται διὰ τῶν ἐπισήμων ἀνακοινωθέντων· φαίνεται, ὅμως, ὅτι ἐπέβλεπεν εἰς τὴν δολοφονίαν τοῦ Βασιλέως Ἀλφόνσου, τὸν ὁποῖον οἱ ἀντίπαλοι τοῦ δικτατορικοῦ καθεστῶτος τοῦ Ἱσπανικοῦ Διευθυντηρίου θεωροῦν ὡς ὑπεράγαν προσχωρήσαντα εἰς τὴν δικτατορίαν ἐπὶ ζημίᾳ τῶν Συνταγματικῶν δεσμῶν τῶν ὁποίων ἐκ τῆς θέσεώς του ἦτο ὁ θεματοφύλαξ. Πάντως συνελήφθησαν ἐν Μαδρίτῃ δύο περίπου ἑκατοντάδες συνωμοτῶν, τοῦτο δὲ χαρακτηρίζει ἀρκοῦντως τὴν ἐσωτερικὴν τῆς χώρας κατάστασιν. —Ἡ ἀνακαλυφθεῖσα συνωμοσία ἴσως δὲν εἶναι ἄσχετος πρὸς τὴν προσεχῶς ὑδρυομένην Ἐθνοσυνέλευσιν, δι' ἧς ὁ κ. ντὲ Ριβέρα ἐπιχειρεῖ ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ κανονικὸν κοινοβούλιον.

Ἕτερον γεγονὸς οὐχὶ τυπικοῦ διπλωματικοῦ ἐνδιαφέροντος, εἶχε ἡ περίεργος διαφορὰ μεταξὺ Γαλλίας καὶ Μοσχας, ἡ σχετικὴ πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Ρακόβσκυ, πρέσβεως τῶνΣοβιὲτ ἐν Παρισίοις. Μετὰ τὴν ἐξακρίβωσιν ὅτι καὶ οὗτος εἶχεν ὑπογράψει τὸ μανιφέστον τῆς τρίτης Διεθνοῦς, δι' οὗ ἐκαλοῦντο οἱ στρατιῶται καὶ ναῦται τῶν ἀστικῶν χωρῶν νὰ ἀνατρέψουν τὰ καθεστῶτά των, ἡ Γαλλικὴ κοινὴ γνώμη τῆς Δεξιᾶς τοσοῦτον ἐξηγέρθη, ὥστε θέσις τοῦ Ρακόβσκυ ἐν Γαλλίᾳ νὰ καθίσταται δυσχερεστάτη. Ἡ Μόσχα, ἐν τούτοις, ἠθέλησε νὰ μὴ φανῇ ἐνδίδουσα καὶ δὲν ἀνεκάλεσν αὐτὸν κατόπιν τοῦ ἐν Γαλλίᾳ ἐγερθέντος θορύβου. Ἀλλ' ὁ Ρακόβσκυ διεβίβασεν εἰς τὰ Σοβιὲτ ἀνακριβεῖς πληροφορίας ὡς πρὸς τὰς προθέσεις τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ τῶν Γαλλορωσσικῶν διαπραγματεύσεων διὰ τὰ παλαιὰ χρέη πρὸς τὴν Γαλλίαν καὶ οὔτε ὁ λιτβ νωφ ἐνεφανίσθη διαψεύδων δημοσίᾳ ἐκ Μόσχας τὰς βεβαιώσεις Γάλλων κυβερνητῶν ἐν προκειμένῳ. Κατόπιν τούτων ἡ Ρωσσικὴ Κυβέρνησις εἰδοποιήθη, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Ρακόβσκυ ἐν Παρισίοις εἶνε ἀνεπιθύμητος ἡ Μόσχα, ἐν τούτοις παρὰ τὰ διπλωματικὰ ἔθιμα, δὲν φαίνεται ἐπειγομένη νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ.

Εἰς τὴν Βαλκανικὴν τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Βουλγάρων κομιτατζήδων ἐπὶ τοῦ Σερβικοῦ ἐδάφους ἐπηκολούθησεν ἡ ἀνακάλυψις εὐρείας Βουλγαρομακεδονικῆς συνωμοσίας ἀποσκοπούσης νὰ δημιουργήσῃ ἐν Θεσσαλονίκῃ δυναμιτιστικὴν τρομοκρατίαν στρεφομένην καὶ κατὰ τοῦ ἐκεῖ Νοτιοσλαυϊκοῦ προξενείου ὡς καὶ κατὰ τῆς Νοτιοσλαυϊκῆς ζώνης τοῦ λιμένος. Ὁ ἐν Σόφιᾳ ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος κ. Ρωσσέτης, κατ' ἐντολὴν δὴς ,Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐπέστησε φιλικῶς τὴν προσοχὴν τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν κινδύνων τοὺς ὁποίους συνεπάγονται διὰ τὰς ἀγαθὰς σχέσεις τῶν δύο ἐπικρατειῶν αἱ τοιαῦται ἐνέργειαι ὀργανώσεων κινουμένων ἐντὸς τοῦ βουλγαρικοῦ ἐδάφους, ὁ δὲ βούλγαρος ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ἐκφράσας τὴν λύπην του, διεβεβαίωσε περὶ τῆς εἰλικρινοῦς προθέσεως τῆς κυβερνήσεώς του ὅπως ἀσκήσῃ ἔλεγχον ἀποτελεσματικὸν ἐπὶ τῶν εἰρημένων ὀργανώσεων.

Ἐν Νοτιοσλαυΐᾳ τὴν 4ην Ὀκτωβρίου ἡ νέα Σκουψίνα ἐξέλεξεν ὡς πρόεδρον τὸν Ριζοσπαστικὸν κυβερνητικὸν ὑποψήφιον κ. Νένκο Πέριτς διὰ ψήφων 206 κατὰ 90 τῆς ἀντιπολιτεύσεως, εὑρεθέντων καὶ 12 λευκῶν ψηφοδελτίων. Ἀπό τινων δὲ ἡμερῶν ἐμφανίζεται ἔντονος πολιτικὴ προσπάθεια συνεννοήσεως καὶ συμπράξεως τῶν Δημοκρατικῶν τοῦ κ. Δαβίδοβιτς μετὰ τῶν Βοσνίων ἀγροτικῶν, ἡ ὁποία ἐὰν πραγματοποιηθῇ ὁριστικῶς θὰ συετελέσῃ τὰ μέγιστα εἰς τὴν πολιτικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Δημοκρατικοῦ κόμματος.

Ὡς πρὸς τὰ ἐκκρεμῆ Ἰταλοσερβικὰ ζητήματα, οὐδεὶς λόγος εἰσέτι γίνεται περὶ ἐπαναλήψεως τῶν σχετικῶν διαπραγματεύσεων. Ἡ Ἰταλία, ἐν τῷ μεταξὺ ἐξακολουθεῖ δεικνυομένη φιλόφρων πρὸς τὴν Βουλγαρίαν, τῆς ὁποίας ὁ βασιλεὺς Βόρις, εὑρισκόμενος ὑπὸ ἰνκόγνιτο ἐν Ρώμῃ, συνηντήθη μετὰ τοῦ κ. Μουσσολίνι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

Η ΝΕΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΙΣ

Κατὰ πόσον ὁ νέος νόμος ὁ περιορίζων τὴν εἰς Ἀμερικὴν μετανάστευσιν ἔφερε τοὺς καρποὺς τοὺς ὁποίους ἀνέμενον ἐξ αὐτοῦ οἱ νομοθέται οἵτινες τὸν ἐπέβαλον ἐφάνη κατὰ τὴν τελευταίαν διάσκεψιν τῆς Ἐθνικῆς Βιομηχανικῆς Ἑνώσεως τῆς Ἀμερικῆς, ἥτις προχθὲς ἐδημοσίευσε μίαν ἔκθεσιν τῶν πινάκων οὗς κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο κατήρτισεν.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τούτων ὁ νέος μεταναστευτικὸς νόμος ἀποβλέπων εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκ Νοτίου καὶ Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης ἐρχομένων μεταναστῶν καὶ αὔξησιν τῶν ἐκ Βορείου Εὐρώπης τοιούτων, ἔφερε τὰ ποθούμενα ἀποτελέσματα.

Βεβαίως ὁ νέος μεταναστευτικὸς νόμος ἀπὸ τῆς καθαρῶς περιοριστικῆς του μορφῆς δὲν ηὐνόησε γενικῶς καμμίαν μετανάστευσιν ἐφ' ὅσον ἀπὸ τοῦ 1925 μέχρι 1927 περιώρισε καὶ τοὺς Ἄγγλους καὶ Ἰρλανδοὺς εἰς 52.154 ἀπὸ 87.549 εἰς οὓς ἀνήρχετο ἡ ἐκ τῶν χωρῶν ἐκείνων μετανάστευσις κατὰ τὰ ἔτη 1912—1914.

Εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς μειωθείσης ταύτης ἐξ Ἀγγλίας καὶ Ἰρλανδίας μεταναστεύσεως

αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἐδέχθησαν κατὰ τὴν τριετίαν 1925—26—27, οὐχὶ ὀλιγωτέρους τῶν 95.967 Καναδῶν ἀπέναντι 71.997 ἐλθόντων ἐκεῖθεν κατὰ τὰ ἔτη 1912—13—14.

Κατὰ τὴν ἰδίαν ἔκθεσιν πλείονα τῶν 56 τῆς εἰς Ἀμερικὴν μεταναστεύσεως κατὰ τὴν διετίαν 1925—26—27 προήρχοντο ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν. Ἰρλανδίαν. Καναδᾶν. Γερμανίαν καὶ Σκανδιναυϊκὰς χώρας.

Ἀντιθέτως πρὸς τοὺς Βορειοευρωπαίους οἱ Νότιοι ὄχι μόνον ἔπαυσαν νὰ ἔρχωνται εἰς μεγάλους ἀριθμούς, ἀλλὰ τοὐναντίον φεύγουν ἐντεῦθεν ἀθρόοι. Τοιουτοτρόπως ἐνῷ κατὰ τὴν 3ετίαν 1924 μέχρι 1927 ἀφίκοντο εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας 32.846 Ἰταλοί, κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον ἀνεχώρησαν ἐντεῦθεν 65.092 τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐνταῦθα Ἰταλῶν ἠλαττώθη κατὰ 32.246. Ὅταν λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὄψει ὅτι πρὸ τοῦ πολέμου εἰσήρχοντο ἐνταῦθα ἐτησίως ἄνω τῶν 200 χιλ. Ἰταλῶν, οἵτινες σήμερον περιωρίσθησαν εἰς 4000 θὰ ἐξηγήσῃ εὐκόλως τὴν σημερινὴν ἔξοδόν των.

Ἡ Γερμανικὴ μετανάστευσις ἥτις πρὸ τοῦ πολέμου καὶ ἰδίως κατὰ τὴν τριετίαν 1912—1914 ἔφθανεν εἰς 32.617 ηὔξησεν ἤδη διότι ἀπὸ τοῦ 1925—1927 ἦλθον 48.334 Γερμανοί.

Ἡ ἐκ τῶν Σκανδιναυϊκῶν χωρῶν μετανάστευσις ἠλαττώθη, ἐνῷ οἱ Μεξικανοὶ οἵτινες δὲν ὑπόκεινται εἰς περιορισμοὺς ἔρχονται εἰς ὁλονὲν μεγαλειτέραν ἀναλογίαν ἀνερχόμενοι εἰς 47.261 κατ' ἔτος.

Ἡ ἔκθεσις τὴν ὁποίαν ἔχομεν ὑπ' ὄψει δὲν δίδει ἀκριβεῖς ἀριθμοὺς ὅσον ἀφορᾷ τὴν θέσιν τῶν Ἑλλήνων, τονίζει ὅμως ὅτι μετὰ τὸν περιορισμὸν τῆς μετανασεύσεως περισσότεροι εἶναι οἱ φεύγοντες παρὰ οἱ ἐρχόμενοι Ἕλληνες.

Τὸ γενικὸν συμπέρασμα ἐκ τῆς ὅλης ταύτης μελέτης εἶναι ὅτι μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νέου μεταναστευτικοῦ νόμου τὰ 45 ο)ο τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μεταναστῶν τῶν ἐρχομένων εἰς Ἀμερικὴν ἀποτελοῦνται ἀπὸ Ἀγγλόφωνα στοιχεῖα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἐκπλήσσει κανένα.

Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἀξίζει νὰ τονισθῇ ὅτι καὶ οἱ ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις εὑρισκόμενοι ξένοι μανθάνουν ἤδη ταχύτερον τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν καὶ προσαρμόζονται καλλίτερον εἰς τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τοῦ τόπου.

Τοιουτοτρόπως ἐνῷ παραμένει ἀναμφισβήτητον τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ παλαιὰ περίοδος τῆς μεταναστεύσεως εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἔκλεισεν ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως, πάντως ὑπάρχει μία προτίμησις διὰ τοὺς Ἀγγλοσάξωνας καὶ ἐκείνους οἵτινες γνωρίζουν τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀπομένει ἤδη εἶνε ἡ συντηματικὴ πολιτογράφησις τῶν ἐδῶ ἐγκατεστημένων ξένων ἥτις συνεχίζεται συστηματικῶς, μὲ τοῦτο τὸ περίεργον ὅτι οἱ Ἀγλοσάξωνες καὶ κυρίως οἱ Ἄγγλοι εἶναι οἱ ὀλιγώτερον πρόθυμοι νὰ γίνουν Ἀμερικανοὶ πολῖται.

Εὐτυχῶς διὰ τὴν Ἀμερικὴν ὅλοι οἱ ἄλλοι ξένοι εὐχαρίστως πολιτογραφοῦνται, γνωρίζοντες πόσον τὸ τοιοῦτον ἐξυπηρετεῖ τὰ συμφέροντά των. Καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι καθίστανται ἐθνικῶς συμπαγέστεραι καὶ πολιτικῶς ὁμοιομορφότεραι, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ ὠφελεῖ τὸν τόπον.

«Ἀτλαντὶς» ΑΔΑΜ. ΠΟΛΥΖΩΓΔΗΣ

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

Ἡ διεύθυνσις τῆς «Νέας Ἐποχῆς» ποιεῖται θερμὴν ἔκκλησιν πρὸς τοὺς καθυστερούντας τὴν συνδρομὴν τοῦ λήξαντος τρίτου ἔτους ἀξιοτίμους συνδρομητὰς ὅπως ἐμβάσουν τὸ ταχύτερον αὐτήν. Ἐτονίσθη κατὰ κόρον ὅτι μοναδικὸς πόρος τῆς «Νέας Ἐποχῆς» εἶναι αἱ συνδρομαί. Ὅταν αὗται λείψουν, θὰ λείψῃ καὶ ἡ «Νέα Ἐποχὴ» ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἀγῶνος ὃν διεξάγει. Ἐν ὀνόματι τῆς Ἰδέας ὑφ' ἧς κατεχόμεθα πάντες καὶ ἣν ὑπηρετοῦμεν παρακαλοῦμεν τοὺς ἀγαπητοὺς συνδρομητὰς τῆς «Νέας Ἐποχῆς» νὰ στηρίξουν διὰ τῆς συνδρομῆς αὐτῶν τὸν ὡραῖον αὐτῆς ἀγῶνα.

ΟΑ'. ΤΟΜΟΣ

ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Δ. ΓΟΥΑΝΡΗ

Ἡ τιμὴ ἔχει ὁρισθῆ εἰς 75 μόνον δραχμάς. Πᾶσα ὑπερτίμησις δέον νὰ κοινοποιῆται εἰς τὴν γραφεῖα τῆς «Νέας Ἐποχῆς».

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΞΤΟΝ ΧΙΜΠΕΝ

"ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α'. ΚΑΙ Ο ΛΑΟΣ ΤΟΥ,,

ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗΣ ΨΥΧΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Ὁ Ἀμερικανὸς λόγιος καὶ δημοσιογράφος κ. Πάξτον Χίμπεν, ὡς ἀνταποκριτὴς τοῦ Ἡνωμένου Ἀμερικανικοῦ τύπου ἐν Ἀθήναις, παρακολουθήσας ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ συνταρακτικὰ γεγονότα τῆς περιόδου 1915—17 καὶ συνδεθεὶς μὲ τοὺς ἐν Ἀθήναις διπλωματικούς, πολιτικοὺς καὶ δημοσιογραφικοὺς κύκλους ἐξέδωκε τὸ πολύκροτον καταστὰν βιβλίον του ὑπὸ τὸν τίτλον ***«ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α'. ΚΑΙ Ο ΛΑΟΣ ΤΟΥ»****.*

Τὰς σελίδας τοῦ ὑπερόχου τούτου βιβλίου ἡ «Νέα Ἐποχὴ ἀπὸ τοῦ παρόντος τεύχους μεταφέρουσα εἰς τὰς στήλας αὐτῆς, θεωρεῖ, ὅτι προσφέρει μεγίστην ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν δημόσιον, ὅπερ διὰ πρώτην φορὰν γίνεται ἐνήμερον τοῦ κειμένου τοῦ θαυμαστοῦ τούτου βιβλίου τοῦ Ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου.

Η ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ

ΤΗ ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΙ

ΤΩι

ΒΑΣΙΛΕΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩ

ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΕ!

«Δὲν πιστεύω εἰς Βασιλεῖς, οὔτε εἰς τὸ ἔργον τῶν Βασιλέων. Ἀλλὰ πιστεύω εἰς Ὑμᾶς, Μεγαλειότατε, ὡς Ἄνθρωπον. Διὰ τοῦτο ὄχι πρὸς τὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων ἀφιερῶ τὸ βιβλίον τοῦτο, ἀλλὰ εἰς τὸν πραγματικὸν δημοκράτην, τὸν ἀρχηγὸν καὶ σύντροφον τοῦ λαοῦ του, τὸν γενναῖον καὶ ἱκανὸν στρατιώτην, τὸν εἰλικρινῆ φίλον, τὸν ἀφοσιωμένον πατριώτην καὶ τὸν γενναιόφρονα, τὸν ἀνοικτόκαρδον ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον εὗρον ἐν Ὑμῖν».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰανουαρίου 1917

ΠΑΞΤΟΝ ΧΙΜΠΕΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἀπὸ τῆς πρώτης των ἐπαφῆς Λατῖνοι καὶ Ἕλληνες προσέβλεπον ἀλλήλους μετὰ δυσπιστίας καὶ ὁ ριζικὸς ἀνταγωνισμὸς ὁ ὁποῖος ἐχώριζε τοὺς δύο πολιτισμοὺς ἐξεδηλοῦτο εἰς ἀμοιβαίας ὑπονοίας συνεχεῖς διενέξεις καὶ ἀλληλοκατηγορίας περὶ βιαιοτήτων καὶ προδοσιῶν. . . Εὐκόλως διαφαίνεται, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ φιλοξενία δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ περιβάλλῃ τοὺς σταυροφόρους μὲ ἀπεριόριστον ἐμπιστοσύνην. Πρέπει νὰ γίνῃ δεκτόν, ἐν τούτοις, ὅτι οἱ Λατῖνοι ἦσαν ἐκτάκτως ἀσυμπαθεῖς ξένοι.

Οἱ δυτικοί, ἐξ ἄλλου παρεπονοῦντο πικρῶς διὰ τὴν ἀχαριστίαν, τὴν δολιότητα, τὴν προδοσίαν τοῦ Ἕλληνος αὐτοκράτορος

καὶ τῶν ὑπηκόων του. Καὶ ἐθεώρουν τὸν αὐτοκράτορα Ἀλέξιον, ὡς τὸν μόνον ὑπεύθυνον δι' ὅλας τὰς ἀποτυχίας τῆς σταυροφορίας. Ἡ φήμη αὕτη ἐντούτοις εἶναι ἁπλῶς μῦθος, καταλλήλως διασπειρομένη, ὑφ' ὅλων τῶν ἐχθρῶν τῆς Βυζαντινῆς μοναρχίας καὶ ἡ ἠχὼ τῆς ὁποίας διεβιβάζετο ἀπὸ αἰώνων, ἐξηγεῖ τὰς τόσας ἀδικίας καὶ πείσμονας προκαταλήψεις, αἱ ὁποῖαι ἀκόμη καὶ σήμερον ἀσυναισθήτως ὑφίστανται ἐναντίον τοῦ Βυζαντίου.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι ὁ Ἀλέξιος ἐτήρησε τὴν συμφωνίαν, τὴν ὁποίαν συνεῖψε μὲ τοὺς σταυροφόρους καὶ, ὅτι ἂν ἐπῆλθε ρῆξις, ἡ εὐθύνη πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν κακὴν πίστιν τῶν λατίνων πριγκήπων».

Αὐτὰ λέγει ὁ Ντὼλ εἰς τὸν πρῶτον τόμον τοῦ βιβλίου του «*Βυζαντιναὶ μορφαί*».

* * *

Ὅ,τι, φαίνεται, συνέβη πρὸ χιλίων ἐτῶν μεταξὺ τῶν Σταυροφόρων καὶ τῶν Ἑλλήνων αὐτοκρατόρων τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας ἐπανελήφθη σήμερον μεταξὺ τῶν συμμάχων δυνάμεων εἰς τὴν Ἐγγὺς Ἀνατολὴν καὶ τοῦ Ἕλληνος Βασιλέως Κωνσταντίνου. Θὰ ἦτο δυσχερὲς νὰ δώσωμεν ἀκριβέστερον χαρακτηρισμὸν τοῦ πνεύματος τῶν ἐν Ἑλλάδι γεγονότων τῆς τελευταίας πενταετίας, ἀπὸ τὸν Ντήλ. Ὅ,τι γράφει διὰ τὴν Βυζαντινὴν αὐτοκρατορίαν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν. Αἱ σελίδες αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπακολουθήσουν ἐγράφησαν, τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1917. Εὑρισκόμην ἐν Ἑλλάδι, Μακεδονίᾳ καὶ Σερβίᾳ ἀπὸ τοῦ θέρους τοῦ 1915. Παρηκολούθησα βῆμα πρὸς βῆμα τὴν ἐξέλιξιν τῆς πολιτικῆς τῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἔναντι τῆς Ἑλλάδος, ὅπως καὶ τὴν πρόσφατον διπλωματικὴν τακτικήν των ἔναντι τῆς Ἀρμενίας. Ὅταν ἐπέστρεψα εἰς Ἀμερικὴν, συνωμίλησα μὲ ἕνα ἐκ τῶν καλύτερον πληροφορημένων ἄνθρωπον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

— *Δὲν γνωρίζετε καθόλου τί συμβαίνει εἰς τὴν Ἑλλάδα τοῦ εἶπον. Δὲν δύνασθε νὰ γνωρίζετε. Ἡ λογοκρισία εἶναι τόσον αὐστηρὰ, ὥστε τὰ πράγματα τὰ βλέπετε ἀπὸ μιᾶς μόνον πλευρᾶς. Σᾶς παρουσιάζουν τὰ γεγονότα τὰ ὁποῖα θέλουν ἀναληθῶς, ἢ διὰ προπαγανδιστικοὺς λόγους.*

— *Ἔχετε ἄδικον, μοῦ ἀπήντησε. Δὲν βλέπομεν τὰ πράγματα ἐκ τῆς μιᾶς μόνον πλευρᾶς. Φυσικὰ δὲν γνωρίζομεν τὰς λεπτομερείας, διαβλέπομεν ὅμως καθαρὰ, ὅτι οἱ Σύμμαχοι συμπεριεφέρθησαν ἀρκετὰ τραχέως πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Ὁ ἀναγνώστης τῶν ἀμερικανικῶν ἐφημερίδων μελετᾷ καλύτερον τὰ πράγματα ἀπὸ ὅ,τι φαντάζεσθε. Γνωρίζει π.χ. τὰς διαθέσεις των ἔναντι τοῦ φίλου σας τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου. Ὑποπτεύεται, ὅτι ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία προσπαθοῦν νὰ τὸν ἐκδιώξουν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Δὲν θέλω νὰ εἴπω, ὅτι αὐτὸ, τὸ ὁποῖον κάμνουν εἶναι δίκαιον. Λέγω μόνον τί θέλουν νὰ κάμουν ἀδιάφορον ἂν εἶναι δίκαιον ἢ ἄδικον. Καὶ σχηματίζω τὴν γνώμην αὐτὴν παρακολουθῶν τὰς πληροφορίας τοῦ τύπου, ὅπως κάθε Ἀμερικανὸς ἀναγνώστης. Ἀναγνωρίζομεν, ὅτι ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία ἀνέλαβον κακὸν ἐγχείρημα ἐν Ἑλλάδι, μὲ τὴν σπουδὴν, τὴν ὁποίαν ἐπιδεικνύουσιν εἰς τὴν δρᾶσιν των καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἀντιλαμβάνονται πότε θὰ τρωθῇ ἂν παλινσον τὸ γόητρόν των θὰ τρωθῇ ἂν παλινδρομήσουν. Ἀντιλαμβάνονται, ὅτι πρέπει νὰ προχωρήσουν πάσῃ θυσίᾳ. Φυσικὰ θὰ προσπαθήσουν νὰ δικαιολογηθοῦν ἔν τινι μέτρῳ. Θὰ μεταχειρισθοῦν τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον ὡς ἕνα ἀλήτην καὶ τὸν κ. Βενιζέλον θὰ τὸν διαφημίσουν ὡς ἄγγελον ἐξ οὐρανοῦ. Αὐτὸ κάμνουν. Αὐτὸ εἶναι τὸ παιγνίδι των.*

Ἀλλὰ πιστεύω ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ ἀναγνῶσται δὲν θὰ ἐξαπατηθοῦν ἀπὸ τὰς ποταπὰς αὐτὰς κατηγορίας. Κάποιαν ἡμέραν ὁ πόλεμος θὰ λήξῃ καὶ ἡ ἀλήθεια θὰ διαλάμψῃ. Θὰ ἴδετε τότε τὴν κατάπληξιν τοῦ λαοῦ. Τώρα ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἐπιχειρήσωμεν τὴν ἔκθεσιν τῆς ἀληθείας. Ἔχει κάτι ἄλλο εἰς τὸν νοῦν του. Ἡ Ἑλλὰς ἀποτελεῖ μίαν μόνον γωνίαν τῆς ὅλης ὑποθέσεως. τοῦ πολέμου. Ὅταν ὁ πόλεμος κερδηθῇ, ὁ λαὸς θὰ μάθῃ τί συνέβη ἐν Ἑλλάδι, ἢ θὰ τὰ λησμονήσῃ ὅλα. Τώρα δὲν δύνασθε νὰ τὰ εἴπητε».

Μ' ὅλα ταῦτα ἔγραψα τὸ βιβλίον αὐτό. Ἐπειγόμην νὰ ἀναλάβω τὸν πόλεμον. Τῇ ἀληθείᾳ, ἐπειδὴ ἤμην ὁ μόνος ψύχραιμος καὶ οὐδέτερος μάρτυς τῶν διαρρευσάντων γεγονότων, ἐνόμισα καθῆκον νὰ γράψω ἀμερολήπτως ὅ,τι εἶδα καὶ ἔμαθα, πρὶν ἢ συμβῇ ὅ,τι δήποτε ἱκανὸν νὰ μοῦ προβάλῃ κώλυμά τι εἰς τὴν συγγραφὴν τοῦ βιβλίου τούτου. Πᾶσα φάσις τῆς Ἑλληνικῆς τραγωδίας ἦτο σαφὴς καὶ ζωντανὴ εἰς τὴν μνήμην μου κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ 1917 καὶ ὅ,τι ἔγραψα ἦτο ἡ ζωντανὴ ἀλήθεια, πρὶν ἢ ὁ χρόνος καὶ ἡ μακρὰ ὑπηρεσία εἰς τὸν στρατὸν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν δυνηθῇ νὰ τὴν σκοτίσῃ καὶ νὰ συγχίσῃ τινὰ τῶν λεπτομερειῶν. Αὐτὸ εἶναι τὸ παρὸν βιβλίον.

Μόλις ἔγραψα τὰς σελίδας, αἱ ὁποῖαι ἀκολουθοῦν, ἀπέστειλα ἕνα χειρόγραφον ἀντίγραφον εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἀρχὴν πρὸς γνῶσιν της. Ὅταν τὸ βιβλίον ἐξετυπώθη καὶ ἦτο ἕτοιμον νὰ τεθῇ εἰς κυκλοφορίαν, ἀπέστειλα ἓν ἀντίτυπον πρὸς τὴν ἀρχὴν ταύτην μὲ τὴν δήλωσιν ὅτι ἤμην ἕτοιμος νὰ συμμορφωθῶ πρὸς πᾶσαν ἐπιθυμίαν της. Οὐδ' ἡ παραμικρὰ πρόθεσις ἀντιπολιτεύσεως ὑπῆρχεν εἰς αὐτό.

Ἀλλ' ἐνῷ τὸ βιβλίον ἐγράφετο ἐν Ἑλλάδι συνέβη ὅ,τι ὁ φίλος μου προεῖπε. Εἰς τὸν ἀμερικανικὸν, ἐν τούτοις, λαὸν ἔμειναν ἄγνωστοι αἱ λεπτομέρειαι. Εἰσήλθομεν εἰς τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Γερμανίας τὴν 6ην Ἀπριλίου 1917. Ἀλλ' οἱ σύμμαχοί μας δὲν ἐθεώρησαν σκόπιμον νὰ ἐκθέσουν εἰς τὸν ἀμερικανικὸν λαὸν τὰς κρυφίας των προθέσεις ἔναντι τῆς Ἑλλάδος, οὔτε τὴν ἀσυνήθη τακτικὴν, τὴν ὁποίαν ἐφήρμοζον ἐναντίον ἑνὸς κυριάρχου λαοῦ, ἀποφασισμένου νὰ παραμείνῃ οὐδέτερος, ὅπως ἡ Ἱσπανία καὶ ἡ Ὁλλανδία, διὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους λόγους.

Τὴν 19ην Μαρτίου 1917, ὁ Ριμπῶ ἀντικατέστησε τὸν Μπριὰν εἰς τὴν πρωθυπουργίαν τῆς Γαλλίας. Ἀμέσως διαπραγματεύσεις ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν ἐκθρόνισιν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἤρχισαν μὲ τὴν νέαν γαλλικὴν κυβέρνησιν. Ἡ Ρωσσία ἡνωμένη μὲ τὴν Ἑλλάδα μὲ τοὺς δεσμοὺς τῆς κοινῆς θρησκείας, δὲν ἦτο πλέον εἰς θέσιν ν' ἀντιταχθῇ εἰς τὸ γαλλικὸν σχέδιον. Ἡ ἰταλικὴ κυβέρνησις ἦτο ἀναλλοιώτως ἐχθρικὴ πρὸς αὐτό. Ἀκόμη καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ εἰσήγησις προὐκάλεσε δυσάρεστον ἐντύπωσιν εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ ὅταν ἀπροκαλύπτως προετάθη εἰς τὸν Λόυδ Τζὼρτζ καὶ τὸν σὲρ Ρόμπερ Σέσιλ τὴν 4ην Μαΐου, ἕνα μῆνα μετὰ τὴν εἴσοδον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὸν πόλεμον προὐκάλεσεν ἀληθινὴν δυσαρέσκειαν.

Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις συνέχισε τὰς προπαρασκευὰς πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν. Καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, τόσον ὁ γαλλικὸς λαὸς, ὅσον καὶ οἱ λαοί, οἱ ὁποῖοι ἐμάχοντο παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Γαλλίας ἐτηροῦντο ἐν ἀγνοίᾳ. Ἐκτὸς τούτου, ἡ πλήρης ἔκτασις τῶν σχεδίων αὐτῶν ἀκόμη καὶ διὰ τὰς συμμάχους τῆς Γαλλίας κυβερνήσεις ἦσαν ἄγνωστοι. Ἡ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων ἐπιτροπὴ τῆς γαλλικῆς Γερουσίας, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Κλεμανσὼ, εἰσηγήθη τὸν διορισμὸν ἑνὸς μόνου ἀντιπροσώπου ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τῶν προστατίδων Δυνάμεων, ὅπως ἐκτελῇ τὰς ἀποφάσεις τῶν συμμάχων μετὰ σταθερότητος καὶ ἀξιοπρεπείας διὰτῆς εἰς αὐτὸν ἀναθέσεως «τῶν ἡνίων τοῦ συμμαχικοῦ ἅρματος». Πρὸς τον σκοπὸν αὐτὸν ἐξελέγη ὁ γερουσιαστὴς Ζοννάρ.

Τὴν 27ην Μαΐου αὐτὸς καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν τῆς Γαλλίας, Παινλεβὲ, μετέβησαν εἰς Λονδῖνον, ὅπως ἐπιτύχουν τὴν βρεττανικὴν συγκατάθεσιν πρὸς δραστικωτέραν ἐνέργειαν ἐν Ἑλλάδι. Ὁ Λόυδ Τζώρτζ ἐπέμεινεν, ἐν τούτοις, ὅπως ἀφεθῇ φαινομενικῆ τις ἐλευθερία εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν καὶ, ὅπως τὰ νέα πιεστικὰ μέτρα ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος μελετηθοῦν καὶ ἐφαρμοσθοῦν κατὰ τρόπον μέλλοντα νὰ ἐξαναγκάσουν τοὺς ἕλληνας νὰ ἐκθρονίσουν αὐτοὶ μᾶλλον τὸν Βασιλέα των, παρὰ ἡ Γαλλία καὶ Ἀγγλία, φανερά. Ἓν πρόγραμμα τριῶν διαδοχικῶν σταθμῶν πρὸς ἐξαναγκασμὸν τῶν Ἑλλήνων κατηρτίσθη ἀμέσως. 1) Ἡ συγκομιδὴ σίτου τῆς Θεσσαλίας, ἐξ ἧς ἐξηρτᾶτο ὁ ἑλληνικὸς λαὸς εἰς ἄρτον, θὰ κατέσχετο, 2) τελεσίγραφον καλοῦν τὴν Ἑλλάδα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν πόλεμον παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Ἀντάντ θὰ ἐπεδίδετο ἀμέσως εἰς τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον, 3) Ὁ ἰσθμὸς τῆς Κορίνθου θὰ κατελαμβάνετο στρατιωτικῶς ὑπὸ τῶν συμμάχων εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀποκοπῇ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ ὑπολοίπου τῆς Ἑλλάδος, ὁλόκληρος ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς, τὸν ὁποῖον εἰς ἀπόδειξιν τῆς καλῆς πίστεώς του ἔναντι τῶν συμμάχων, ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος συνεκέντρωσεν εἰς Πελοπόννησον. Ἂν ὅλα αὐτὰ τὰ μέτρα ἀπετύγχανον καὶ δὲν κατόρθωναν νὰ ὑποτάξουν τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν θέλησιν τῆς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας, ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις συγκατετίθετο εἰς τὴν ἐκθρόνισιν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ρητὸν ὅρον, ὅτι ἡ βία θὰ ἐχρησιμοποιεῖτο ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ, καὶ ἐν περιπτώσει μόνον καθ' ἣν οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου θὰ προέβαινον εἰς ἐνεργείας ἐχθρικὰς κατὰ τῶν συμμάχων. Ἡ βρεττανικὴ κυβέρνησις δὲν συγκατετίθετο εἰς ἄλλον βομβαρδισμὸν ἄνευ προειδοποιήσεως, ἐναντίον μιᾶς πόλεως πλήρους γυναικοπαίδων, ἂν μέχρι τέλους δὲν προεβάλλετο βάσιμός τις δικαιολογία.

Κρινόμενος ἀπὸ τὰς πράξεις του, ὁ γερουσιαστὴς Ζοννὰρ, πᾶν ἄλλο ἢ σκοπὸν εἶχε νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τοὺς ὅρους αὐτοὺς, οὔτε νὰ κάμῃ, ὅτι ἡ κυβέρνησίς του προέθετο, Ὁ

Ραυμόνδος Ρεκουλὺ, ὁ γάλλος ἱστορικὸς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, εἶναι σαφὴς ἐν προκειμένῳ 'Ο Ζοννὰρ δὲν ἔχασε καιρόν. 'Εκ Λονδίνου ἔφθασεν εἰς Παρισίους μετὰ τοῦ Παινλεβὲ τὴν 30ὴν Μαΐου, τὴν 4ην 'Ιουνίου εὑρίσκετο εἰς Βρινδήσιον. 'Εκεῖ, ἐπιβιβάσθη ἀμέσως εἰς πλοῖον καὶ μυστικῶς ἀπεβιβάσθη εἰς Κέρκυραν.

Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὴν Κέρκυραν συνεννοήθη μὲ τὸν ναύαρχον Γκωσὲ, ἀρχηγὸν τοῦ συμμαχικοῦ στόλου, διὰ τὸν καταρτισμὸν μοίρας μελλούσης νὰ προστατεύσῃ μὲ τὸβαρὺ πυροβολικόν της ἀπόβασιν στρατοῦ εἰς τὸν 'Ισθμὸν τῆς Κορίνθου καὶ περὶ τὰς 'Αθήνας. Τὴν 5ην 'Ιουνίου ὁ Ζοννὰρ εὑρίσκετο εἰς τὸν ὅρμον τοῦ Κερατσινίου διασκεπτόμενος μὲ τοὺς ἐν 'Ελλάδι πρεσβευτὰς Γαλλίας καὶ 'Αγγλίας. Δὲν συνεβουλεύθη οὔτε τὸν 'Ιταλὸν οὔτε τὸν Ρῶσσον πρεσβευτήν, οὔτε ὅταν ἀπεβιβάζετο. Τὴν 7ην 'Ιουνίου εὑρίσκεσκετο εἰς Θεσσαλονίκην, ὑποβάλλων τὰ σχέδιά του ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Βενιζέλου καὶ κανονίζων τὰ τῆς συμμετοχῆς τῶν συμμαχικῶν ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Σαρράϊγ δυνάμεων. 'Ο Ραυμόνδος Ρεκουλὺ συνοψίζει ὡς ἑξῆς τὰ γεγονότα :

«'Απεφασίσθη, πρὸς πρόληψιν πιθανότητος ἀντιστάσεως καὶ πρὸς διατήρησιν τοῦ εἰρηνικοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐνεργείας, νὰ ἐκτελεσθοῦν ταὐτοχρόνως 1) ἡ κατάληψις τῆς Θεσσαλίας, 2) ἡ κατάληψις τοῦ 'Ισθμοῦ τῆς Κορίνθου, 3) ἀπόβασις στρατοῦ εἰς τὰ περίχωρα τῶν 'Αθηνῶν. 'Επιστεύετο, ὅτι ἡ ταὐτόχρονος καὶ ταχυτάτη ἐκτέλεσις τῶν τριῶν αὐτῶν πράξεων, θὰ καθίστα ἀδύνατον οἱανδήποτε ἐνέργειαν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου.

Πρὸς τοῦτο κατεστρώθησαν τὰ τελικὰ σχέδια : Τὸ πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον τελεσίγραφον θὰ ἐπεδίδετο τὴν νύκτα τῆς 10ης, ἡ εἰσβολὴ εἰς τὴν Θεσσαλίαν θὰ συνετελεῖτο τὴν νύκτα τῆν 10ης πρὸς τὴν 11ην· τὴν ἰδίαν στιγμὴν θὰ ἐνηργεῖτο ἡ κατάληψις τοῦ 'Ισθμοῦ τῆς Κορίνθου καὶ ἡ ἀπόβασις στρατοῦ εἰς 'Αττικήν. Τὸ γαλλικὸν γενικὸν ἐπιτελεῖον ἔλαβεν ἀμέσως τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἐκστρατευτικοῦ σώματος, εἰς τρόπον, ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ δρᾶσις τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν.

Τῇ ἐπιμονῇ τοῦ Βενιζέλου, ὁ διάδοχος Γεώργιος, ὁ ὁποῖος ἐξεπαιδεύθη ἐπίτηδες διὰ νὰ βασιλεύσῃ ὡς συνταγματικὸς 'Αναξ, ἔπρεπε καὶ αὐτὸς νὰ ἀποκλεισθῇ τοῦ θρόνου. Ἓν νεώτερον καὶ περισσότερον εὐμεταχείριστον μέλος τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, ὁ πρίγκηψ 'Αλέξανδρος θὰ ἐπεβάλλετο ὡς βασιλεὺς εἰς τοὺς Ἕλληνας».

'Ο ὅλος χαρακτὴρ τῆς ἐνεργείας, εἰς ἣν συγκατετέθη δυστροπῶν ὁ Λόυδ Τζὼρτζ ἠλλοιώθη. Δὲν ἐγένετο πλέον λόγος περὶ διαδοχικῶν σταθμῶν πιέσεων, μὲ τὸν ἀπώτερον σκοπὸν νὰ ἐξαναγκασθῇ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς αὐτὸς μόνος νὰ δράσῃ. 'Η κατάσχεσις τῆς συγκομιδῆς τῆς Θεσσαλίας μετεβλήθη εἰς στρατιωτικὴν κατάληψιν τῆς Θεσσαλίας· ἡ χρησιμοποίησις στρατευμάτων μόνον ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ πρὸς ἐξαναγκασμὸν εἰς παραίτησιν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν ἑνὸς νέου βομβαρδισμοῦ τῶν 'Αθηνῶν ὑπὸ τοῦ στόλου κατέστη τὸ πρῶτον βῆμα. Ὅταν ἐζητήθη νὰ στηριχθῇ οἱαδήποτε πρακτικὴ ἐφαρμογὴ εἰς τὴν γνώμην, ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς θὰ συνενοῦτο μὲ τὸν Βενιζέλον, ὅταν ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος θὰ εὑρίσκετο ἐκτὸς τῆς 'Ελλάδος—γνώμην ἐπαναληφθεῖσαν ἐπὶ δύο ἔτη ὑπὸ τοῦ γαλλικοῦ καὶ τοῦ ἀγγλικοῦ τύπου—ἐγένετο ἀντιληπτὸν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀπορριφθῇ αὕτη, ὡς ἐπικίνδυνον πείραμα καὶ προπαρασκευαὶ ἤρχισαν πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ Κρητὸς εἰς τὴν ἐξουσίαν, ὁπόταν πλέον ἡ γαλλικὴ κατοχὴ ἐξουθένωσε πᾶσαν ἀντίδρασιν κατὰ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Βενιζέλου.

Εἰς τοῦτο ἄλλως τε συγκατένευσε καὶ ὁ Βενιζέλος, διότι διέβλεπεν, ὅτι διέτρεχε προσωπικοὺς κινδύνους ἂν ἠκολούθει τὸ γαλλικὸν ἐκστρατευτικὸν σῶμα.

* * *

'Η εἰσβολὴ εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἐπραγματοποιήθη τὴν 10ην 'Ιουνίου, ἐν τούτοις μόλις τὴν ἑπομένην ὁ Ζοννὰρ ἐπέδωσε τὸ τελεσίγραφόν του εἰς τὸν πρωθυπουργὸν Ζαΐμην. 'Εξ ὀνόματος τῶν «Προστατίδων Δυνάμεων»,—ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία, ἡ Ρωσσία δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιδοκιμάσῃ ἀλλ οὔτε καὶ ἀπεδοκίμαζε τὴν ἐνέργειαν, ἐνῷ μία ἄλλη, ἡ Μεγάλη Βρεττανία σαφῶς ἐζήτησε τὴν ἐφαρμογὴν τακτικῆς τελείως διαφορετικῆς ἀπὸ τὴν ἀκολουθηθεῖσαν — ὁ Ζοννὰρ ἐζήτησε τὴν παραίτησιν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ ἀπάντησιν ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν. Μετὰ τὸ τελεσίγραφον ὁ Κωνσταντῖνος θὰ ἀφήνετο νὰ ὑποδείξῃ ἕνα τῶν κληρονόμων του, ὡς διάδοχόν του, τῇ συγκαταθέσει τῶν «Προστατίδων δυνάμεων». Ἓν ὑπόμνημα ἐπιδοθὲν, ἐν τούτοις, ταὐτοχρόνως ἀπέκλειε τὸν Διάδοχον πρίγκηπα Γεώργιον καὶ ἐν τῇ πραγματικότητι, ἐπέβαλε τὴν ὑπόδειξιν τοῦ δευτεροτόκου υἱοῦ τοῦ Βασιλέως, τοῦ πρίγκηπος 'Αλεξάνδρου, ὁ ὁποῖος ἤδη εἶχεν ἐκλεγῆ ἀπὸ τὸν Βενιζέλον. Γραπτὴ ἐγγύησις ἐδίδετο, ὅτι δὲν θὰ ἐγίνοντο ἀνεκτὰ ἀντίποινα κατὰ τῶν ὑποστηρικτῶν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου.

'Ο Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος συνεκάλεσε τὸ συμβούλιον τοῦ Στέμματος πάραυτα. Κατὰ τὴν διάρκειαν δ' αὐτοῦ διεδήλωσε τὴν πρόθεσίν του νὰ σώσῃ τὴν 'Ελλάδα ἀπὸ περαιτέρω αἱματοχυσίας διὰ τῆς ἀμέσου καὶ τῆς κατὰ γράμμα συμμορφώσεως πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ τελεσιγράφου, ὅπως ἀκριβῶς συνεμορφώθη πάντοτε πρὸς ὅλας τὰς ἀξιώσεις τῶν αὐτοκαλουμένων «Προστατίδων Δυνάμεων τῆς 'Ελλάδος».

Πρὸς πᾶσαν συμβουλὴν ἀντιστάσεως—καὶ ἦσαν πολλαὶ, διότι οἱ ἕλληνες τὸν ἐλάτρευον— ἐδείχθη ἀντίθετος. Ὡς ὁ κατὰ τὸ σύνταγμα ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ, ἐξέδωκε ρητὴν διαταγὴν ἀπαγορεύων οἱανδήποτε ἐκδήλωσιν. Ἔριψεν εἰς τὴν πλάστιγγα ὅλον τὸ βάρος τῆς δημοτικότητός του, ὅπως προλάβῃ οἱανδήποτε ἀντίστασιν.

'Εζήτησεν ἀπὸ τὸν λαόν του, ἐπειδὴ τὸν ἠγάπα, νὰ μὴν ὑψώσῃ τὴν χεῖρα πρὸς ματαίωσιν τῆς ἀναχωρήσεώς του. Τὴν ἰδίαν νύκτα ὁ πρωθυπουργὸς κ. Ζαΐμης ἀπήντησεν εἰς τὸν Ζοννὰρ, ὅτι ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης, ὁ Βασιλεύς, ὁ ἀποβλέπων πάντοτε εἰς τὸ συμφέρον τῆς 'Ελλάδος, ἀπεφάσισεν' ἀναχωρήσῃ τῆς 'Ελλάδος μετὰ τοῦ πρίγκηπος Διαδόχου ὑποδεικνύων ὡς διάδοχόν του τὸν πρίγκηπα 'Αλέξανδρον.

Παρὰ τὴν ἄμεσον καὶ πλήρη ἀποδοχὴν τῶν ἀξιώσεων τοῦ Ζοννὰρ, οἱ γάλλοι ἐφαίνοντο ἀνίκανοι ὅπως ἀντισταθοῦν εἰς τὸν πειρασμὸν τῆς κρούσεως τῶν τυμπάνων καὶ τῆς ἀνασπάσεως τοῦ ξίφους. Μολονότι οὔτε ἀνάγκη, οὔτε δικαιολογία ὑπῆρχε πρὸς τοῦτο, μία ταξιαρχία γαλλικοῦ πεζικοῦ, ἕνα σύνταγμα πυροβολικοῦ καὶ ἕνα σύνταγμα ρώσσων μισθοφόρων, ἀπεβιβάσθησαν εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ ἐβάδισαν ἐναντίον τῶν 'Αθηνῶν. Τὸ ἐγχείρημα τοῦτο ἀπετέλειτρέλλαν καὶ μόνον αἱ ὑπεράνθρωποι προσωπικαὶ προσπάθειαι τοῦ Βασιλέως ἐπρόλαβον τὴν φανερὰν σύρραξιν, τὴν ὁποίαν οἱ γάλλοι ἐφαίνοντο, ὅτι ἦσαν διατεθειμένοι νὰ προκαλέσουν.

Τὴν 12ην 'Ιουνίου ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ἡ Βασίλισσα Σοφία καὶ τὰ τέκνα της, ὁ Διάδοχος πρίγκηψ Γεώργιος καὶ αἱ πριγκήπισσαι 'Ελένη καὶ Εἰρήνη ἀνεχώρησαν ἐξ 'Ελλάδος. Χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἠρνήθη νὰ ἐπιβιβασθῇ εἰς πλοῖον μὴ ἑλληνικόν. Κατηυθύνθησαν κατ' εὐθεῖαν εἰς 'Ελβετίαν ὅπου ἀκόμη μένουν μετριοφρονέστατα, ὅπως οἱοιδήποτε ἄλλοι κοινοὶ θνητοί.

Μόλις οἱ γάλλοι ἐπέβαλον τὸν ἀπόλυτον στρατιωτικόν των ἔλεγχον ἐπὶ τῆς 'Ελλάδος καὶ αἱ ἐγγυήσεις αἱ δοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ζοννὰρ, ὅτι ἀντεκδικήσεις ἐναντίον τῶν ὀπαδῶν τοῦ Βασιλέως δὲν θὰ ἦσαν ἀνεκταὶ, ἠγνοήθησαν. Οἱ γάλλοι ἐζήτουν καὶ ἐλάμβανον, πρὶν παρέλθῃ δὲ μία ἑβδομὰς ἀπὸ τῆς παροχῆς τῆς ἐν λόγῳ ἐγγυήσεως, τριάκοντα ἑλληνικαὶ προσωπικότητες συνελήφθησαν καὶ χωρὶς νὰ δικασθοῦν ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Κορσικήν. Σωρεῖαι συλλήψεων, δίκαι ἀπὸ στρατοδικεῖα, θανατικαὶ ἐκτελέσεις, ἐξορίαι καὶ φυλακίσεις ἐπηκολούθησαν, ***μέχρις ὅτου τέλος αἱ πολιτικαὶ καταδιώξεις ἐσταμάτησαν τῇ μεσολαβήσει τοῦ ἀμερικανοῦ πρεσβευτοῦ.***

Τὴν 21ην 'Ιουνίου ὁ Ζοννὰρ προσεκάλεσε τὸν Βενιζέλον ἐκ Θεσσαλονίκης καὶ τὴν 24ην 'Ιουνίου ἐπληροφόρει τὸν πρίγκηπα 'Αλέξανδρον, πρό τινων μόλις ἡμερῶν δώσαντα τὸν ὅρκον τοῦ Βασιλέως τῶν 'Ελλήνων, ὅτι ὁ Βενιζέλος θὰ διωρίζετο πρωθυπουργός. Ταὐτοχρόνως ὁ Ζοννὰρ διατάσσει ἐπίσης τὴν σύγκλησιν τῆς τελευταίας Βουλῆς, εἰς ἣν ὁ Βενιζέλος εἶχε πλειονοψηφίαν τινά, διὰ νὰ παράσχῃ φαινομενικότητά τινα κοινοβουλευτικῆς κυβερνήσεως εἰς τὴν διοίκησιν τὴν ἐπιβληθεῖσαν ἀπολύτως ὑπὸ τῆς Γαλλίας. Τὴν 27ην 'Ιουνίου ὁ Βενιζέλος καὶ ἡ νέα του κυβέρνησις ἀνέλαβον τὴν ἐξουσίαν.

* * *

Τὰ γεγονότα αὐτὰ ἐξελίσσοντο ὁπόταν ἐπρόκειτο νὰ κυκλοφορήσῃ τὸ βιβλίον αὐτό. Εἴς τινας κύκλους ἐπεκράτησεν ἡ γνώμη, ὅτι ἡ δημοσίευσίς του τὴν στιγμὴν ἐκείνην θὰ ἐστενοχώρει τοὺς ἐν πολέμῳ συνεργάτας μας. 'Η γνώμη αὐτὴ διεβιβάσθη εἰς τοὺς ἐκδότας. Καὶ ἐγὼ ἐπίσης εἶχα δηλώσει ὅτι θὰ ἠκολούθουν τὸν δρόμον, ὁ ὁποῖος θὰ ὑπεδεικνύετο ὡς φρονιμώτερος εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ βιβλίου. 'Η ἔκδοσίς του συνεπῶς ἀνεβλήθη. Οἱ καπνοὶ τοῦ πολέμου ἔκτοτε, διεσκεδάσθησαν ἔν τινι μέτρῳ. Εἶναι ἤδη πανθομολογούμενον καὶ ἡ κυβέρνησίς μας κατεπείσθη, ὅτι ἡ κατηγορία ἡ ἐκτοξευθεῖσα ἐναντίον τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, ὅτι εἶχεν οἱανδήποτε συμφωνίαν, εἴτε, γραπτὴν, εἴτε προφορικὴν μὲ τὴν Γερμανίαν ἢ μὲ οἱονδήποτε εἰς τὴν Γερμανίαν, ἢ ὅτι ἐ

τῇ ἐξασκήσει τῶν συνταγματικῶν του καθηκόντων, ἐκινεῖτο ἀπὸ οἱασδήποτε φύσεως ἀντιλήψεις, πλὴν τοῦ καλοῦ τῆς χώρας του καὶ τῆς θελήσεως τοῦ λαοῦ του, εἶναι ἀστήρικτος καὶ ἀβάσιμος. Αἱ πληροφορίαι τοῦ τύ που ἐκ Λονδίνου καὶ Παρισίων, καθ' ἃς, ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἢ ἡ Βασίλισσα Σοφία μετέβησαν εἰς Γερμανίαν μετὰ τὴν ἀναχώρησίν των ἐξ 'Ελλάδος, ὅτι ὁ Διάδοχος, πρίγκηψ Γεώργιος ἀνέλαβεν ἐθελοντικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν γερμανικὸν στρατὸν καὶ ἓν συνεχὲς ρεῦμα παρομοίας ψευδολογίας, ἀπεδείχθησαν ἀβάσιμοι, ὅπως καὶ αἱ ἐναντίον τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου κατηγορίαι, αἵτινες ἐτέθησαν εἰς κυκλοφορίαν, ὅπως δικαιολογήσωσιν ἔν τινι μέτρῳ τὴν ἐναντίον του δρᾶσιν τῆς Γαλλίας, τῇ συγκαταθέσει τῆς Μεγάλης Βρεττανίας.

Ὅλα αὐτὰ εἶναι μικρᾶς σημασίας. Μεγάλην σημασίαν ἐνέχει τὸ γεγονὸς. ὅτι διαρκοῦν τος τοῦ πολέμου καὶ μετὰ τὴν εἴσοδον εἰς αὐτὸν ὡς σύμμαχοι, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, χωρὶς νὰ διατελοῦμεν ἐν γνώσει καὶ χωρὶς νὰ ἔχωμεν συγκατατεθῆ, τὸ σύνταγμα ἑνὸς μικροῦ, ἀλλὰ γενναίου καὶ εὐφυοῦς λαοῦ κατεπατήθη διὰ κοινῆς δράσεως δύο συμμάχων μας· ἡ οὐδετερότης μιᾶς χώρας παρεβιάσθη, ἡ θέλησις τοῦ λαοῦ ἐξεμηδενίσθη, οἱ νόμοι της συνετρίβησαν, οἱ πολῖται βίᾳ κατεδιώχθησαν, ὁ τύπος της ἐφιμώθη. Βίᾳ μία κυβέρνησις ἐπεβλήθη εἰς τὸν ἐλεύθερον αὐτὸν λαὸν καὶ διὰ τῆς βίας ἡ κυβέρνησις αὐτὴ διετηρήθη καὶ διατηρεῖται ὡς ἀπόλυτος κυρίαρχος.

Κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Σαρράϊ, «*ἡ βενιζελικὴ 'Ελλὰς, κατήντησε βρεττανικὴ κτῆσις*». *Θὰ ἠδύνατο νὰ προσθέσῃ «γαλλικὴ ἀποικία» καὶ θὰ εὑρίσκετο ἐντὸς τῆς ἀληθείας.* Πῶς κατωρθώθη αὐτὸ ἐκτίθεται ἐνταῦθα ἐν λεπτομερείᾳ. Δὲν εἶναι μία ἱστορία εὐχάριστος καὶ ὡραία. Παρὰ τὰς ἀντιλήψεις τῶν συμμάχων μας, παρὰ πολλοὶ ἀμερικανοὶ κατῆλθον εἰς τὸν πόλεμον μὲ ὡρισμένα ἰδεώδη. Συνεφώνουν μὲ τὸν πρόεδρον τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν, ὅτι ἡ εἰρήνη δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπικρατήσῃ, νὰ συνομολογηθῇ, ἐφ' ὅσον δὲν θ' νεγνωρίζετο καὶ ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ, ὅτι αἱ κυβερνήσεις ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ κυβερνωμένου καὶ ἐπολέμησαν «ὅπως οὐδὲν ἔθνος ἐπιζητήσῃ καὶ δυνηθῇ νὰ ἐκτείνῃ τὴν πολιτικήν του ἐξουσίαν ἐπὶ ἄλλου τινὸς λαοῦ ἢ ἔθνους, ἀλλ' ὅτι ἕκαστος λαὸς ἦτο ἐλεύθερος νὰ κανονίζῃ τά τῆς πολιτικῆς του, τὰ τῆς προόδου του χωρὶς νὰ ἐξασκῆται ἐπ' αὐτοῦ πίεσις, χωρὶς νὰ ἀπειλῆται χωρὶς νὰ ἐκβιάζεται. Καὶ αὐτὰ τόσον διὰ τοὺς μικροὺς λαοὺς, ὅσον καὶ διὰ τοὺς μεγάλους.

Μετὰ θλίψεως εἴδομεν πόσον ἐξηπατήθημεν, ἀλλὰ δὲν ἐχάσαμεν τὴν πεποίθησιν ἐπὶ τὰ ἰδεώδη μας, ἢ τὴν πίστιν μας εἰς τὰς ἀρχὰς διὰ τὰς ὁποίας ἐπολεμήσαμεν. Πιστεύομεν πάντοτε, ὅτι εἶναι «αἱ ἀρχαὶ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ καὶ πρέπει νὰ ἐπιβληθοῦν». Ἔφθασεν ὁ καιρὸς νὰ ἀκουσθῇ καὶ ἡ 'Ελλάς.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν δημοσιεύω τὸ βιβλίον τοῦτο τώρα, ὅπως ἀκριβῶς ἐγράφη πρὸ τριετίας.

'Εν Νέᾳ 'Υόρκῃ, 1 Μαΐου 1920

ΠΑΞΤΟΝ ΧΙΜΠΕΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α'. & Ο ΛΑΟΣ ΤΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Η ΕΛΛΑΣ ΤΩ 1914

«Τὸ κεφαλαιῶδες σφάλμα τῶν Δυνάμεων τῆς 'Αντάντ ὑπῆρξεν ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ βαλκανικοῦ ζητήματος ὡς πολιτικοῦ καὶ ὄχι ὡς στρατιωτικοῦ. Οὐδέποτε ἐθεώρησαν, σοβαρῶς, τὰ Βαλκάνια ὡς πεδίον διὰ στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις. 'Επεχείρησαν διὰ σκευωριῶν νὰ ἐπιτύχουν κάτι ἢ τίποτε, χωρὶς κινδύνους δι' ἑαυτὰς, εἰς τὴν Βουλγαρίαν, τὴν Σερβίαν, τὴν Ρουμανίαν καὶ τὴν 'Ελλάδα. Ἂν ἐδαπάνουν τὸ δέκατον τῆς προσπαθείας τὴν ὁποίαν κατέβαλον σκευωροῦντες καὶ ἀναμιγνυόμενοι εἰς τὴν ἐσωτερικὴν πολιτικὴν τῶν διαφόρων βαλκανικῶν κρατῶν, μελετῶντες καὶ φέροντες εἰς πέρας μίαν σοβαρὰν ἐκστρατείαν εἰς τὰ Βαλκάνια, θὰ ἐπετύγχανον ἐκεῖ ὅπου ἀπέτυχον. Καὶ ὁ πόλεμος θὰ ἐτερματίζετο ἴσως ἀπὸ τοῦδε».

Οὕτω ὡμίλεε ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος τῆς 'Ελλάδος, μετὰ δύο καὶ ἡμίσεως ἐτῶν πεῖραν ἐκ τῆς πολιτείας τῶν Δυνάμεων εἰς τὰ Βαλκάνια. Πρὸ παντὸς στρατιώτης ὁ ἴδιος, ἡ στρατιωτικὴ πλευρὰ τοῦ ἐφαίνετο εὐρυτέρα. Εὐθὺς, εἰλικρινὴς ἀπολύτως, ἀπεστρέφετο τὰς σκευωρίας τῆς 'Αντάντ, μὲ τοὺς διαφόρους κομματικοὺς ἡγέτας εἰς τὰ Βαλκάνια, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶχε καὶ συνέπειαν τὴν διάστασιν μεταξὺ τῶν βαλκανικῶν κρατῶν πρὸς ζημίαν τῶν χωρῶν των. Τέλος ἄνθρωπος δράσεως, συνειθισμένος εἰς τὰς ταχείας ἀποφάσεις τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ὁ Βασιλεὺς τῶν 'Ελλήνων εἰλικρινῶς δὲν ἠνείχετο τὰς ραδιουργίας τῶν διπλωματῶν καὶ πρὸ παντὸς τοὺς δισταγμοὺς τῶν συμμάχων δυνάμεων. Μέγα μέρος τοῦ μύθου περὶ φιλογερμανισμοῦ του προῆλθεν ἀπὸ τὴν πραγματικὴν ἐκτίμησιν τῆς καταστάσεως καὶ τῆς ἀληθοῦς ταχύτητος μεθ' ἧς οἱ γερμανοὶ ἔφερον εἰς πέρας τὰ σχέδιά των. 'Ο Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ζῇ εἰς τὰ Βαλκάνια Εἶναι ἡ σφαῖρα τῆς δράσεώς του καὶ γνωρίζει τὰ Βαλκάνια ὅπως ἕνα βιβλίον. Διὰ τοῦτο ἂν οἱ γάλλοι ἐνίκησαν τοὺς γερμανοὺς εἰς τὸν Μάρνην, ἢ ἂν τοὺς συνεκράτησαν εἰς Βερντὲν, εἶναι μικροτέρας σημασίας ἀπὸ τὸ γεγονὸς τῆς ὑπὸ τῶν γάλλων προσπελάσεως εἰς τὴν Σερβίαν μετὰ ἓν ἔτος καὶ τῆς ἐκεῖθεν ἐκ νέου ἀπομακρύνσεως, ἐγκαταλειπομένων οὕτω τῶν σέρβων ὑπ' αὐτῶν νὰ συντριβοῦν. Αὐταὶ εἶναι αἱ ἀπόψεις παντὸς ἕλληνος, παντὸς σέρβου· τῆ ἀληθείᾳ παντὸς ἐν τῇ Βαλκανικῇ ἀνθρώπου. 'Ο ὁρίζων του κλείεται ἀπὸ τὰ ἰδικά του ζωτικὰ συμφέροντα, ὅπως καὶ τῆς χώρας του. Αἱ σύμμαχοι δυνάμεις κρίνονται εἰς τὰ Βαλκάνια ἀπὸ τὰ ἔργα των ἐκεῖ καὶ ὄχι εἰς τὴν Γαλλίαν, τὴν 'Ιταλίαν, ἢ τὴν Ρωσσίαν. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν, πρὸ παντὸς, αἱ κρίσεις δὲν εἶναι εὐνοϊκαὶ καὶ ἡ ἐπιρροὴ τῶν δυνάμεων τῆς 'Αντὰντ εἰς τὰ Βαλκάνια εἶναι ἀσθενεστέρα ἀπὸ οἱονδήποτε ἄλλο σημεῖον τοῦ κόσμου.

Συνήντησα διὰ πρώτην φορὰν, τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1915, εἰς τὸ ἀνάκτορόν του τῆς Δεκελείας, κείμενον περὶ τὰ δέκα πέντε μίλλια μακρὰν τῶν 'Αθηνῶν, εἰς τὸ Γατόϊ, εἰς τὰς κλιτεῖς τῆς Πάρνηθος. Μόλις εἶχα φθάσει ἐκ Γαλλίας καὶ 'Ιταλίας καὶ ὁ Βασιλεὺς ἐπεθύμει σφοδρῶς νὰ μάθῃ τὰς προσωπικὰς ἐντυπώσεις ἑνὸς ἀνταποκριτοῦ, ὁ ὁποῖος εἶδε τὰ δύο μέτωπα τοῦ πολέμου. Αἱ ἐρωτήσεις του ἦσαν ἐρωτήσεις στρατιώτου ζητοῦντος νὰ διΐδῃ τὰς σχετικὰς ἀξίας τῶν ἐμπολέμων στρατῶν καὶ τὰς ἐλπίδας ἐπιτυχίας ἑκάστου. Καθὼς ὡμίλει μετ' ἀπολύτου εἰλικρινείας καὶ μεγάλου ἐνδιαφέροντος, ἀπετέλει ὁ ἴδιος θέμα πρὸς μελέτην. Εἰς κάθε ἴντσαν τοῦ σώματος τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου ἔβλεπα ἕνα βασιλέα καὶ ὑπῆρχαν πολλαὶ ἴντσαι νὰ παρατηρήσω, διότι ὁ ἕλλην βασιλεὺς ἔχει ὕψος ἓξ ποδῶν καὶ ἓξ δακτύλων καὶ ζυγίζει διακοσίας τριάκοντα λίτρας.

Εἰς τὸ προσεχές:

'Η 'Ελλὰς τῷ 1914 καὶ κατὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ 1915.— 'Η μεγαλειώδης μορφὴ τοῦ Κωνσταντίνου.— 'Η 'Εθνικὴ 'Ελληνικὴ πολιτική.— κλπ, κλπ.

ΗΜΕΡΑΙ ΔΟΞΗΣ ΚΑΙ ΘΡΙΑΜΒΟΥ

ΤΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΟΙ ΕΝΔΟΞΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ 1912-1913

21

Ἐγράφησαν εἰδικῶς διὰ τὴν «Νέαν Ἐποχὴν» ἀπὸ ἀπότακτον ὑποστράτηγον μέλος τοῦ Μεγάλου Ἐπιτελείου.

(Πᾶσα ἀναδημοσίευσις ἀπαγορεύεται ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς «Νέας Ἐποχῆς»)

Αἱ μετὰ τὴν μεγάλην μάχην τοῦ Κιλκὶς πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις διεξήχθησαν ὡς ἑξῆς: Τὴν 25ην 'Ιουνίου μετὰ διήμερον σχεδὸν σφοδρὸν ἀγῶνα κατελήφθη ἡ Δοϊράνη τοῦ ἐχθροῦ ὑποχωρήσαντος διὰ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Δοϊράνης Στρωμνίτσης καὶ ὀχυρωθέντες εἰς τὰ ὕπερθεν τοῦ Βαλαντόβου ὑψώματα.

Αἱ μεραρχίαι τοῦ δεξιοῦ, συνεχίζουσαι τὴν ἡρωϊκὴν αὐτῶν προέλασιν ἀπώθησαν τὸν ἐχθρὸν πρὸς Σέρρας καὶ Δεμὶρ Ἰσσάρ.

Τὴν 26ην Ἰουνίου ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς συνεχίζων τὴν προέλασίν του διῆλθε σφοδρῶς βαλόμενος ἐκ τῶν ὑψωμάτων Βαλαντόβου, τὰ στενὰ τοῦ Ντετελῆ καὶ περὶ τὴν ἑσπέραν κατέλαβε τὸ χωρίον Κωστούρινον τρεῖς ὥρας ἀπέχον τῆς Στρωμνίτσης. Τὴν 27ην Ἰουνίου ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς κατέλαβε τὴν Ἑλληνικὴν ἀκρόπολιν τῆς βορείου Μακεδονίας τὴν Στρώμνιτσαν. Ἡ σημασία τῆς νέας ταύτης νίκης τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐμφανίζεται ἐκ τῆς κάτωθι περικοπῆς τοῦ ἀνακοινωθέντος τοῦ Ἐπιτελάρχου κ. Δούσμανη.

«Ἡ μάχη τῆς Στρωμνίτσης ἐκτυλιχθεῖσα ἐπὶ τῶν ὀρεινῶν διαβάσεων τοῦ ὄρους Μπέλες, ἦτο μάχη σοβαρωτάτη καὶ πρωτευούσης σημασίας. Ἡ ὀροσειρὰ τοῦ Μπέλες, μήκους 100 χιλιομέτρων περίπου, ἀποτελεῖ ὡς ἐκ τοῦ ὕψους (ἀπὸ 800—1600 μέτρων) καὶ τοῦ ἀποτόμου τῶν κλιτύων αὐτῆς φραγμὸν μεταξὺ τῆς κοιλάδος τῆς Στρωμνίτσης καὶ τῆς Νοτιοανατολικῆς Μακεδονίας. Ἡ ὀροσειρὰ αὕτη διασχίζεται ὑπὸ μιᾶς καὶ μόνης ἁμαξιτῆς ὁδοῦ, τῆς ἀπὸ Δοϊράνης εἰς Στρώμνιτσαν.

Ὁ ἐκ Κιλκὶς—Λαχανᾶ ὑποχωρήσας Βουλγαρικὸς στρατὸς ἐδιχάσθη. Καὶ μέρος μὲν αὐτοῦ συνεκεντρώθη πρὸς τὸ Δεμὶρ Ἰσσάρ, ἕτερον δὲ ἀμυνθὲν νοτίως τῆς Δοϊράνης καὶ ὑποχωρῆσαν ἐκεῖθεν κατέλαβεν ἀμυντικὰς θέσεις ἐπὶ τῶν στενωπῶν τοῦ Μπέλες. Αἱ ἀμυνθεῖσαι ἐπὶ τοῦ Μπέλες Βουλγαρικαὶ δυνάμεις ἐνισχυθεῖσαι καὶ διὰ νέων δυνάμεων ἐκ τοῦ Σερβικοῦ μετώπου ἀνήρχοντο εἰς 24 τάγματα περίπου.

Μία Ἑλληνικὴ Μεραρχία ἠκολούθησεν ἀτραπὸν τοῦ Μπέλες ἐπὶ ὑψομέτρου 1494. Ἕτεραι δύο ἀριστερόθεν ἐπὶ ὑψομέτρων 1063 καὶ 950.— Ἑτέρα Μεραρχία ἐβάδισε διὰ τῆς ἁμαξιτῆς ὁδοῦ, ἀριστερόθεν δὲ ταύτης ἄλλη μεραρχία ἠκολούθησε δι' ὀρεινῆς ὁδοῦ τὴν διεύθυνσιν πρὸς Τσεπελῆ —Ποπάσεβα.

Τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς μάχης (24 Ἰουνίου) οἱ Βούλγαροι ἀντέστησαν πεισματωδῶς ἐπὶ τῶν νοτίων κλιτύων πρὸς Ράμπροβο καὶ ἐπὶ τῶν διαβάσεων Καγιαλῆ Ὀρμανλῆ καὶ 1063 καὶ ἀφῆκαν ἀφύλακτον τὴν διάβασιν 1494. Ἡ ὕπαρξις μιᾶς καὶ μόνης ἁμαξιτῆς ὁδοῦ ἐπέβαλε τὴν διὰ ταύτης καὶ μόνης διέλευσιν ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ πεδινοῦ πυροβολικοῦ τὸ δὲ δύσβατον τοῦ ἐδάφους δὲν ἐπέτρεπε κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ ἀγῶνος τὴν πρὸς μάχην ἀνάπτυξιν περισσοτέρων τῶν τριῶν πεδινῶν πυροβολαρχιῶν.

Ἐν τούτοις παρὰ τὰς δυσχερείας ταύτας ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς κατήγαγε νέαν θαυμασίαν νίκην συντρίψας τὸν ἐχθρὸν, ὅπου καὶ ἂν συνήντησεν αὐτόν.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ Ἑλλην. στόλος κατέλαβε τὴν Καβάλλαν.

Τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἀνηγγέλθη ἡ μετὰ σφοδρὰν μάχην κατάληψις τοῦ Δεμὶρ Ἰσσὰρ ὑπὸ τῆς Μεραρχίας Μανουσογιαννάκη.

Τέλος τὴν 28ην Ἰουνίου κατελήφθη ἡ πόλις τῶν Σερρῶν. Οἱ Βούλγαροι ἐγκαταλείψαντες τὴν πόλιν προέβησαν εἰς ἀνηκούστους θηριωδίας. Τὸ τηλεγράφημα τοῦ στρατηγοῦ Σωτήλη πρὸς τὸ Στρατηγεῖον ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Πόλις Σερρῶν ἐκάη ὁλόκληρος ἐξαιρέσει Τουρκικῆς καὶ Ἑβραϊκῆς συνοικίας. Ἀγορὰ ἐκάη ἐπίσης. Πλυθὺς γυναικοπαίδων εὑρέθησαν φονευμέναι ἀπανθρακωμένα ἐντὸς τῶν οἰκιῶν. Πόλις στερεῖται ἄρτου. Ἀπόλυτος ἀνάγκη ληφθῶσι μέτρα πρὸς διατροφὴν πληθυσμοῦ. Ἄστεγοι ὑπερβαίνουσι 20 χιλιάδας».

Εἰς παρομοίας φρικαλεότητας οἱ Βούλγαροι προέβησαν καὶ εἰς Δεμὶρ Ἰσσάρ.

* * *

Καὶ ὁ Κωνσταντῖνος ἐξηγριώθη.

Ἔγραψα ἤδη, ὅτι ἀπηύθυνεν ἐκ Δοϊράνης προσωπικὰ τηλεγραφήματα πρὸς τοὺς Ἀρχηγοὺς τῶν Μεγάλων Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν, ὡς ἐπληροφορήθη τὴν καταστροφὴν τῶν Σερρῶν. Προηγουμένως ὅμως εἶχεν ἀποστείλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν καὶ τὸ κάτωθι ἱστορικὸν τηλεγράφημα.

Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν
Ἀθήναις

Ἕκτη Μεραρχία ἀναφέρει, ὅτι Βούλγαροι στρατιῶται, τῇ διαταγῇ λοχαγοῦ τινος τῆς Χωροφυλακῆς, συνέλεξαν εἰς προαύλιον Βουλγαρικῆς Σχολῆς τὸν Μητροπολίτην τοῦ Δεμὶρ-Ἰσσάρ, δύο ἱερεῖς καὶ ἄνω τῶν ἑκατὸν προκρίτων, τοὺς ὁποίους κατέσφαξαν.

Ἡ Μεραρχία διέταξε τὴν ἐκταφὴν τῶν πτωμάτων καὶ ἐβεβαιώθη τὸ ἔγκλημα. Πρὸς τούτους ἐβίασαν παρθένους καὶ μίαν ἀντιστᾶσαν κατέσφαξαν.

Διαμαρτυρηθῆτε κατ' ἐντολήν Μου εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν πολιτισμένων

Δυνάμεων ἐναντίον τῶν ἀνθρωποπόρφων τούτων τεράτων, καθὼς καὶ εἰς τὸν πεπολιτισμένον κόσμον ὁλόκληρον καὶ δηλώσατε ὅτι θὰ ἀναγκασθῷ μετὰ λύπης Μου νὰ προβῶ εἰς ἀντίποινα, ὅπως ἐμπνεύσω φόβον καὶ σκέψιν τινὰ πρὸ τῆς τελέσεως τοιούτων ἐγκλημάτων.

Οἱ Βούλγαροι ἐπισκιάζουν ὅλας τὰς φρικαλεοτάτας των βαρβαρικῶν ἐπιδρομῶν τοῦ παρελθόντος καὶ ἀποδει-

[illegible] ***μα νὰ συγκαταλέγωνται μεταξὺ τῶν πεπολιτισμένων λαῶν.***

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β΄

* * *

Τέταρτος σταθμὸς τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Ἑλληνοβουλγαρικοῦ πολέμου ὑπῆρξεν τὸ κτίριον τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Χατζῆ Μπεϊλὶκ, ὅπου ἔμεινεν ἐπὶ ἑβδομάδα. Ὁ σταθμὸς οὗτος κεῖται εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ Μπέλες, καὶ πρὸ τοῦ Στρυμῶνος.

Εἰς τὸ Χατζῆ-Μπεϊλὶκ ὁ Κωνσταντῖνος ἐδέχθη πολιτικὰς ἐπισκέψεις. Πρῶτον τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Βενιζέλου καὶ δεύτερον τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου Θεοτόκη, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐπιστρέψει ἀπό τινας τῶν Εὐρωπαϊκῶν καὶ Βαλκανικῶν πρωτευουσῶν, ὅπου εἶχε μεταβῆ ἐπ' ἀποστολῇ.

Ἀπὸ τὸ Χατζῆ-Μπεϊλὶκ ὁ Βασιλεὺς ἔκαμε καθημερινὰς ἐκδρομὰς δι' ἐκτάκτου συρμοῦ μέχρι τοῦ ποταμοῦ Στρυμῶνος, διὰ νὰ παρακολουθῇ τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν πρὸς στερέωσιν τῆς ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἀνατιναχθείσης μεγάλης σιδηροδρομικῆς γεφύρας.

* * *

Εἰς τὸ Χατζῆ-Μπεϊλὶκ ὁ Κωνσταντῖνος ἐδοκίμασε βαθὺ αἴσθημα λύπης. Ἐπίλεκτον μέλος τοῦ Ἐπιτελείου του, ὁ ἵλαρχος Καλλέργης ἀπέθανεν αἰφνιδίως ἐκ χολέρας. Κατὰ τὴν βραχεῖαν νόσον του ὁ Κωνσταντῖνος τὸν ἐπεσκέφθη, τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι καὶ τὸν ἐπαρηγόρησε, παρὰ τὴν σύστασιν τῶν ἰατρῶν, οἵτινες εἶχον ἀποφανθῆ, ὅτι ὄντως ἐπρόκειτο περὶ τῆς ἀπαισίας ἐκείνης νόσου.

* * *

Ὁ Κωνσταντῖνος συνειργάσθη εἰς τὸ Χατζῆ-Μπεϊλὶκ ἐπὶ ὥρας μακρὰς μὲ τὸν κ. Βενιζέλον. Εἰς μίαν στιγμὴν ἀναπαύσεως, ὁ κ. Βενιζέλος —κόλαξ ὅπως ἦτο, ὅταν εὑρίσκετο πρὸ τοῦ Βασιλέως— εἶπε:

—Μὰ σεῖς Μεγαλειότατε ἐγκαταλείψατε τὸν ἑαυτόν σας ὅλως διόλου. Τὰ ὑποδήματά σας ἐφθάρησαν.

Καὶ ὁ Κωνσταντῖνος:

—Γιὰ λοῦσα ἤλθαμε ἐδῶ κύριε Πρόεδρε;

* * *

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὁ κ. Βενιζέλος διέκρινε πέραν τοῦ σταθμοῦ μίαν συγκέντρωσιν στρατιωτῶν.

—Τὶ συμβαίνει ἐκεῖ κάτω ἠρώτησε ἕναν ἐπιτελῆ.

—Ἐνταφιάζουν ἕνα στρατιώτην τοῦ ἀπέθανεν ἀπὸ χολέρα.

Ὁ κ. Βενιζέλος ἐταράχθη. Καὶ εἶπε στρεφόμενος πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον.

—Δὲν ἀντελήφθην, Μεγαλειότατε νὰ ἔχετε λάβει προστατευτικὰ μέτρα διὰ τὴν ὑγείαν σας!

—Μὰ μὴ λησμονεῖτε, ὅτι ἔχομεν πόλεμον ἀπήντησεν ὁ Κωνσταντῖνος.

* * *

Παρακολουθῶν τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῆς γεφύρας τοῦ Στρυμῶνος ὁ Κωνσταντῖνος, ἀντελήφθη κάτω ἀπὸ ἕνα δένδρον ἕναν φαντάρον. Ἐνόμισεν, ὅτι ἦτο ἀσθενὴς καὶ ἔσπευσε πρὸς αὐτόν. Ὁ στρατιώτης τὰ ἔχασε. Ἐσηκώθη καὶ ἐστάθη εἰς προσοχήν.

—Τὶ κάνεις ἐδῶ; Κατέβασε τὸ χέρι σου!

—Κουράσθηκα Μεγαλειότατε. . . Δουλεύω στὸ γεφύρι ἀπ' τὰς πέντε τὸ πρωΐ;

—Μπράβο παιδί μου. . .

Καὶ μειδιῶν τὸν ἠρώτησε:

—Τὰ πράγματα πῶς πηγαίνουν; Θὰ πᾶμε στὴ Σόφια;

—Θὰ πᾶμε, θὰ πᾶμε, οὔτε λόγος νὰ γίνεται.

—Ξεύρεις ὅμως ἕνα πρᾶγμα, μοῦ φαίνεσαι ὀλίγον ἀγενής, εἶπεν ὁ Κωνσταντῖνος.

Ὁ δυστυχισμένος φαντάρος ἔμεινεν ἐμβρόντητος. Ἤρχισε νὰ τρέμῃ ὁλόκληρος.

—Εἶμαι καλὸς στρατιώτης, Μεγαλειότατε, ἐψιθύρισεν.

—Δὲν λέγω ὄχι, ἀλλὰ εἶσαι ἀγενής. Τόσην ὥρα σοῦ μιλῶ καὶ δὲν μὲ ρώτησες τὶ κάνει ἡ βαπτισιμιά σου;

Καὶ ὁ καλὸς φαντάρος, ὁ ὁποῖος, ὅπως ὅλοι οἱ Ἕλληνες στρατιῶται, ἦτον ὁ νουνὸς τῆς ἀγαπημένης κόρης τοῦ Κωνσταντίνου, τῆς Αἰκατερίνης, θυμηθεὶς τὴ κουμπαριὰ ἔσκυψε τὸ κεφάλι του μειδιῶν καὶ βαθύτατα συγκεκινημένος.

* * *

Εἰς τὸ Χατζῆ-Μπεϊλὶκ. Δύο εὔζωνοι συζητοῦν διὰ τὴν ἐπιδημίαν τῆς χολέρας, ὅταν ἕνας νοσοκόμος τοὺς εἶπε.

—Νὰ φύγετε ἀπ' ἐδῶ διότι θὰ ρίξουμε ἀσβέστι.

—Ἄμ γιατί, εἶπεν ὁ ἕνας εὔζωνας.

—Θὰ ἔλθῃ ἐδῶ αὔριο τὸ Γεν. Στρατηγεῖον τοῦ Βασιλιά.

—Καὶ ὁ Βασιλιάς;

—Βέβαια μαζὺ καὶ ὁ Βασιλιᾶς.

—Κύριε τῶν Δυνάμεων, εἶπεν ὁ εὔζωνος κάμνων τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ.

—Γιατὶ κάνεις τὸ σταυρό σου;

—Ἄμ Βασιλιᾶς εἶν' οὐ Κωνσταντῖνος γιὰ εὔζωνας;

* * *

Ὅταν ὁ Κωνσταντῖνος ἔφθασεν εἰς τὸ Χατζῆ-Μπεϊλὶκ, ἡ χολέρα ἔκαμε θραῦσιν. Τὰ κρούσματα ἦσαν πολλὰ καὶ τὸ Στρατηγεῖον διέταξε δραστικὰ μέτρα πρὸς καταπολέμησιν τῆς τρομερᾶς ἐπιδημίας.

Ἐπιστρέφων ἀπὸ τὸν Στρυμῶνα συνήντησεν ὀλίγον πέραν τοῦ σταθμοῦ ἕνα δεκανέα τηλεγραφητὴν μόλις προσβληθέντα ἀπὸ χολέραν. Τὸν ἐπλησίασε καὶ τὸν ἐνεθάρρυνε.

—Νὰ πίνῃς πολλὲς λεμονάδες παιδί μου.

Στρεφόμενος εἰς ἕναν ἀξιωματικὸν εἶπεν:

—Νὰ στείλετε τοῦ δεκανέως πολλὰ λεμόνια.

Μετὰ δύο ἡμέρας ἐπληροφορεῖτο ὁ Κωνσταντῖνος ὅτι ὁ δεκανεὺς ἐσώθη καὶ ἡ χαρά του ἦτο ἀφάνταστος.

Ο ΑΠΟΤΑΚΤΟΣ

Εἰς τὸ προσεχές: Σειρὰ ὡραίων ἀνεκδότων.

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΜΑΡΝΗ

ΠΩΣ ΑΠΕΤΥΧΕΝ Η ΓΕΡΜ. ΕΠΙΘΕΣΙΣ

ΟΜΙΛΕΙ Ο ΖΩΦΡ

Ἡ μάχη τοῦ Μάρνη ἔσωσε τὴν συμμαχικὴν ὑπόθεσιν. Ἡ πρωτεύουσα τῆς Γαλλίας δὲν ἐκυριεύθη καὶ ἡ Γαλλία δὲν ὑπεδουλώθη.

Αἱ σκηναὶ τοῦ 1870, ὁπότε ὁ Βίσμαρκ καὶ ὁ Γερμανος ἀρχιστράτηγος φὸν Μόλτκε ὑπηγόρευσαν τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης εἰς τὸ ἀνάκτορον τῶν Βερσαλλιῶν, δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἐπαναληφθοῦν.

Τὰ στρατεύματά μας ἐκράτησαν ἀνδρείως κατὰ τὴν μακρὰν ὑποχώρησιν. Καὶ ὅταν ἦλθεν ἡ στιγμὴ τῆς ἐπιθέσεως, ὥρμησαν εἰς τὴν μάχην μὲ ἀκάθεκτον ὁρμήν.

Ἡ ἀποφασιστικὴ νίκη τῆς Γερμανίας κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὴν ἐν ἀρχῇ συντριπτικὴν ἧττα τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, εἰς τρόπον, ὥστε ἡ Γερμανία νὰ ἠμπορέσῃ νὰ διαθέσῃ τὸ μέγιστον τῶν δυνάμεών της ἐναντίον τῆς Ρωσσίας. Ἡ πρώτη εἰσβολὴ τῶν γερμανικῶν στρατιῶν, ἐξ 700.000 ἀνδρῶν, τὰς ἔφερε κατὰ τὴν τετάρτην καὶ τὴν πέμπτην ἑβδομάδα τῆς συρράξεως σχεδὸν πρὸ τῶν πυλῶν τῶν Παρισίων.

Ἐκεῖ ἀνεχαιτίσθη τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1914 ὁ γερμανικὸς κυκλών, εἰς ἀπόστασιν 20 μόλις μιλίων ἀπὸ τῶν Παρισίων, ὑπὸ τῆς ἀντεπιθέσεως των γαλλικῶν στρατιῶν. Ἐντὸς 7 ἡμερῶν οἱ Γερμανοὶ ἀπωθήθησαν περὶ τὰ 85 μίλια.

Ἡ πατρὶς

Ἡ ἐμπιστοσύνη μου εἰς τοὺς στρατιώτας τῆς Γαλλίας ἐδικαιολογήθη πλειστάκις Πόσον λαμπρὰ ἐπολέμησαν! Μὲ πόσην αὐτοθυσίαν, γενναιότητα καὶ ἀνδρείαν ἐτίμησαν τὴν πατρίδα! Μὲ τοιούτους μεγαλειώδεις ἥρωας ὑπὸ τὰς διαταγάς του, ποῖος στρατηγὸς ἠμποροῦσε νὰ μὴ νικήσῃ;

Ἡ μεγάλη ἔκτασις, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὑπεχώρησαν αἱ συμμαχικαὶ στρατιαὶ ἀπὸ τὰς 23 Αὐγούστου μέχρι 5 Σεπτεμβρίου, διῆκεν ἀπὸ τῶν βελγικῶν συνόρων ἕως τὰ περίχωρα τῶν Παρισίων καὶ τοῦ φρουρίου τοῦ Βερδέν.

Ἀνώτεραι γερμανικαὶ δυνάμεις μᾶς εἶχαν ἀναγκάσει εἰς ὑποχώρησιν. Ἀλλ' ὑπεχωρήσαμεν, μὲ τὴν ἰδέαν ν' ἀναμείνωμεν τὴν κατάλληλον στιγμὴν πρὸς ἐπίθεσιν.

Ἡ κατάλληλος στιγμὴ παρουσιάσθη τὸ ἀπόγευμα τῆς 5 Σεπτεμβρίου. Ὁ στρατηγὸς φὸν Κλούκ, βαδίσας πρὸς νότον τοῦ Μάρνη μὲ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν στρατευμάτων τῆς πρώτης στρατιᾶς ἐξέθεσε τὴν δεξιὰν πτέρυγα ὅλης τῆς γερμανικῆς παρατάξεως εἰς ὑπερφαλαγγιστικὴν κίνησιν τῆς στρατιᾶς τοῦ Μωνουρύ.

Δύο σφάλματα

Εἶχα εἰδικῶς ὀργανώσει τὴν στρατιὰν Μωνουρὺ εἰς τὸ ἄκρον μου ἀριστερὸν ἐπίτηδες δι' αὐτὴν τὴν ἐπίθεσιν. Τὴν ὕπαρξιν τῆς ἕκτης ταύτης γαλλικῆς στρατιᾶς τὴν ἀγνοοῦσε ὁ φὸν Κλοὺκ καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ τὰς πληροφορίας, αἱ ὁποῖαι τοῦ ἦλθαν τὴν νύκτα τῆς 5 Σεπτεμβρίου, ὅτι δη-

λαδὴ τὰ ὀλίγα στρατεύματα, ποῦ εἶχαν ἀφήσει πρὸς βορρᾶν τοῦ Μάρνη, πρὸς προστασίαν τῆς δεξιᾶς τοῦ πλευρᾶς— ἀποτελούσης τὴν ἄκραν δεξιάν ὁλοκλήρου τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ — ἠναγκάσθησαν εἰς ὑποχώρησιν παρὰ ὑπερτέρων Γαλλικῶν δυνάμεων.

Ὁ στρατηγὸς φὸν Κλοὺκ διέπραξε δύο κύρια σφάλματα: Ἐπέτρεψεν, ὅπως ἡ στρατιά του χάσῃ τὴν ἐπαφήν της μὲ τὴν δευτέραν γερμανικὴν στρατιὰν τοῦ φὸν Μπύλωφ, ἡ ὁποία ἐπροστάτευε τὸ ἀριστερόν του, καὶ ὑπετίμησε τὴν δύναμιν τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, ὁ ὁποῖος ἠπείλει τὴν δεξιάν του πλευράν.

Αἱ δυνάμεις μας ἦσαν τόσον συντονισμέναι, ὥστε ἠδυνήθημεν ταχέως νὰ ἐπωφεληθῶμεν ἀμφοτέρων τῶν σφαλμάτων. Συγκεντρωμένη ἐπίθεσις κατὰ τῆς δεξιᾶς πτέρυγος τοῦ φὸν Κλούκ, ἡ ὁποία μόλις πρὸ ὀλίγου εἶχε διαβῇ τὸν Θερουάν, τὴν ἀπώθησε πέραν τοῦ ποταμοῦ.

Πρὸς ἀποφυγὴν περικυκλώσεως τῆς πλευρᾶς ταύτης, ὁ φὸν Κλοὺκ ἠναγκάσθη νὰ περιστείλῃ τὸ πολεμικόν του μέτωπον ἀπὸ γραμμὴν ἐκτεινομένην γενικῶς ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμάς, εἰς 30 περίπου μίλια, εἰς γραμμὴν πολὺ βραχυτέραν ἐκτεινομένην σχεδὸν ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον.

Τὸ μέρος τῶν Βρεττανῶν

Ἡ κίνησις αὐτὴ ἤνοιξε μέγα χάσμα μεταξὺ τῆς στρατιᾶς του καὶ τῆς δευτέρας γερμανικῆς. Εἰς τὸ χάσμα αὐτὸ εἰσώρμησαν ἡ στρατιὰ τοῦ ντ' Ἐσπραὶ καὶ οἱ γενναῖοι Βρεττανοὶ ὑπὸ τὸν Φρέντς. Ἡ ἐπίθεσις αὐτή, ἐνεργηθεῖσα μὲ μεγάλην ταχύτητα καὶ γενναιότητα ὑπὸ τῶν συμμαχικῶν γαλλικῶν καὶ βρεττανικῶν δυνάμεων, ἐκλόνισεν ὁλόκληρον τὸ γερμανικὸν πολεμικὸν μέτωπον καὶ ἠνάγκασεν αὐτὸ εἰς γενικὴν ὑποχώρησιν.

Τὸ μεταξὺ τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας γερμανικῆς στρατιᾶς κενὸν κατείχετο παρ' ἀσθενοῦς γραμμῆς τοῦ ἱππικοῦ τοῦ φὸν Μάρβιτς. Καθ' ὃν δὲ χρόνον τοῦτο ὑπεχώρει, ὁ Μωνουρὺ ἐπροσπαθοῦσε νὰ ὑπερφαλαγγίσῃ τὸ δεξιὸν τοῦ Κλούκ.

Ἵνα μὴ ἐπιτύχῃ ἡ ἐπιχείρησις αὕτη, ἡ γερμανικὴ ἀνωτάτη διοίκησις διέταξε τὴν γενικὴν ὑποχώρησιν. Μὲ τὸν ἐχθρὸν ὑποχωροῦντα δρομαίως, ἡ νίκη ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὰ πόδια τῶν στρατιωτῶν μας. Ἡ ταχεῖα μεταφορὰ τῶν βαρέων μας πυροβόλων ἦτο ἀναγκαία ὥστε τὸ πυροβολικόν μας νὰ δράσῃ ἀποτελεσματικῶς κατὰ τοῦ ὑποχωροῦντος ἐχθροῦ.

Ὁ φὸν Κλοὺκ ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς

Τὴν 10 Σεπτεμβρίου ἐπληροφορήθην περὶ τῆς συντόνου ὑποχωρήσεως τῶν δύο γερμανικῶν στρατιῶν.

Ἐξέδωκα ἀμέσως διαταγὰς διὰ μίαν ἐπιχείρησιν, ἡ ὁποία θὰ μᾶς ἐπέτρεπε νὰ μεταβάλωμεν τοὺς περισπασμοὺς τοῦ ἐχθροῦ εἰς ἀνεπανόρθωτον καταστροφὴν τῶν Γερμανῶν.

Ὁ στρατηγὸς Μωνουρὺ διετάχθη νὰ καταβάλῃ τὴν μεγίστην δυνατὴν προσπάθειαν ὅπως ὑπερφαλαγγίσῃ τὴν δεξιὰν πτέρυγα, τοῦ φὸν Κλούκ.

Ὁ στρατηγὸς Φρὲντς καὶ ὁ στρατηγὸς ντ' Ἐσπραὶ ἔπρεπε νὰ προσπαθήσουν ὅπως ἐνσφηνωθοῦν μεταξὺ τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας γερμανικῆς στρατιᾶς.

Ὁ Φὸς καὶ ὁ Λάνγκλ θὰ προωθοῦσαν τὸ κέντρον τοῦ πολεμικοῦ μας μετώπου πρὸς βορειοανατολικὰ ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον ἐναντίον τῶν ὑποχωρούντων ἀντιπάλων, τῆς τρίτης καὶ τῆς τετάρτης γερμανικῆς στρατιᾶς.

Ἡ ἐπιχείρησις αὐτὴ ὄχι μόνον παρημπόδιζε τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ὑποχωρούσης στρατιᾶς τοῦ φὸν Κλούκ, ἀλλὰ καὶ ηὔρυνε τὸ χάσμα μεταξὺ τῆς γερμανικῆς πρώτης καὶ δευτέρας στρατιᾶς, ἀναγκάσασα τὸν φὸν Κλοὺκ νὰ ὑποχωρήσῃ πρὸς τὰ βορειοανατολικά, διὰ μέσου τοῦ μετώπου τοῦ Μωνουρὺ καὶ τοῦ Φρέντς.

Ἡ ὑποχώρησις αὕτη συνετελέσθη ὑπὸ τὸ βαρὺ πῦρ τοῦ βρεττανικοῦ καὶ τοῦ γαλλικοῦ πυροβολικοῦ, τὸ ὁποῖον ἐπροξένησε σοβαρωτάτας ἀπωλείας εἰς τὸν ἐχθρόν.

Ἐνῷ ἡ μεγάλη στρατηγικὴ κίνησις ἐπροχωροῦσεν ε'ς τὸ δεξιὸν τέρμα τοῦ ἐξ 130 μιλλίων μετώπου, ὁ Σαραΐγ μὲ τὴν τρίτην γαλλικὴν στρατιὰν ἔκαμνε ἰσχυρὰν προέλασιν πρὸς βορρᾶν κατὰ τῆς 5ης γερμανικῆς στρατιᾶς.

Οὐχ ἧττον, ἡ ὑπὸ τὸ ἐχθρικὸν πῦρ καὶ μὲ τρομερὰς ἀπωλείας ὑποχώρησις τοῦ φὸν Κλοὺκ ἐξετελέσθη ἐπιδεξίως. Ἡ καταδίωξις τῶν στρατευμάτων μας ἦτο κατ' ἀνάγκην βραδεῖα. Αἱ γέφυραι ἀνετινάσσοντο ὑπὸ τοῦ ὑποχωροῦντος γερμανικοῦ στρατοῦ. Τὰ στρατεύματά μας ἦσαν ἐξηντλημένα ἀπὸ ἑξαήμερον ἄγριον ἀγῶνα, χωρὶς μιᾶς νυκτὸς πραγματικὴν ἀνάπαυσιν.

Κουρασμένος ὁ Στρατὸς

Παρὰ τὸ ἀκμαῖον φρόνημα καὶ τὴν ζωηράν των ἐπιθυμίαν, ὅπως πολεμήσουν, τὰ κουρασμένα των σώματα δὲν ἀντεῖχαν. Ἀπητεῖτο μεγάλη προσπάθεια πρὸς μετακίνησιν τῶν βαρέων μας πυροβόλων καὶ τῶν πολεμοφοδίων πρὸς τὰ ἐμπρός, μὲ ταχύτητα ἀρκετήν, ὥστε νὰ ἐπωφεληθῶμεν τῆς ὑποχωρήσεως τοῦ ἐχθροῦ.

Ἡ γερμανικὴ ὑποχώρησις ἐπερατώθη βαθμιαίως μεταξὺ τῆς 14ης καὶ τῆς 16ης Σεπτεμβρίου. Ἐν τῷ συνόλῳ, ὁ γερμανικὸς στρατὸς ὑπεχώρησεν ἐν τάξει. Τοῦτο ἰδίως ἀληθεύει προκειμένου περὶ τῶν στρατιῶν τῆς γερμανικῆς ἀριστερᾶς.

Ἦτο προφανὲς δι' ἐμέ, ἀπὸ ὅλας τὰς πληροφορίας ποῦ ἐλάμβανα, ὅτι ὁ ἐχθρὸς δὲν εἶχε χάσει τὸ ἠθικόν του, παρὰ τὴν ἀναγκαστικήν του ὑποχώρησιν εἰς 85 καὶ πλέον μίλια καὶ παρὰ τὰ ἀπωλείας του. Ἡτοιμάζετο τώρα νὰ ἀποδεχθῇ περαιτέρω μάχην εἰς τὰς νέας θέσεις, τὰς ὁποίας ὠργάνωσε πρὸς βορρᾶν τῶν ποταμῶν Αἴσν καὶ Βὲσλ καὶ μεταξὺ τῶν ποταμῶν Σουὶπ καὶ Μόζα.

Βαρεῖαι ἀπώλειαι

Εἶχαν φθάσει ἐνισχύσεις ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸν πρωσσικὸν μέτωπον πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῆς γερμανικῆς πολεμικῆς γραμμῆς ἐν τῇ βορείῳ Γαλλίᾳ καὶ πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν κενῶν.

Αἱ ἄκραι προσπάθειαι τοῦ Μωνουρύ, ὅπως ὑπερφαλαγγίσῃ τὸν φὸν Κλούκ, δὲν ἐπέτυχαν. Τὸ κυριώτερον μέρος τῶν δυνάμεων τοῦ Μωνουρὺ ἀνεχαιτίσθη εἰς τὴν προέλασίν του δι' ἐμμόνου ἀντιστάσεως καὶ τρομερῶν ἀντεπιθέσεων τοῦ φὸν Κλούκ, ἐνισχυθέντος ἐν τῷ μεταξὺ ὑπὸ τῆς ἑβδόμης γερμανικῆς στρατιᾶς τοῦ φὸν Χέριγκεν.

Οἱ Γερμανοὶ κατενόησαν, ὅτι ὅλαι αἱ δυνάμεις των ἠδύναντο ν' ἀπειληθοῦν διὰ καταστροφῆς, ἐὰν ὁ Μωνουρὺ τοὺς ὑπερεφαλάγγιζεν εἰς τὸ μεταξὺ Αἴσν καὶ Οὐὰζ δροπέδιον. Ἐπολέμησαν ἀπεγνωσμένως καὶ ἐπιτυχῶς ὅπως διαφύγουν τὸν κίνδυνον τοῦτον. Αἱ ἀπώλειαι ὑπῆρξαν βαρεῖαι δι' ἀμφότερα τὰ μέρη.

Ἀντελήφθην ὅτι ἐγίνετο ἀμοιβαία στρατηγικὴ καθήλωσις τῶν ἀντιπάλων δυνάμε-

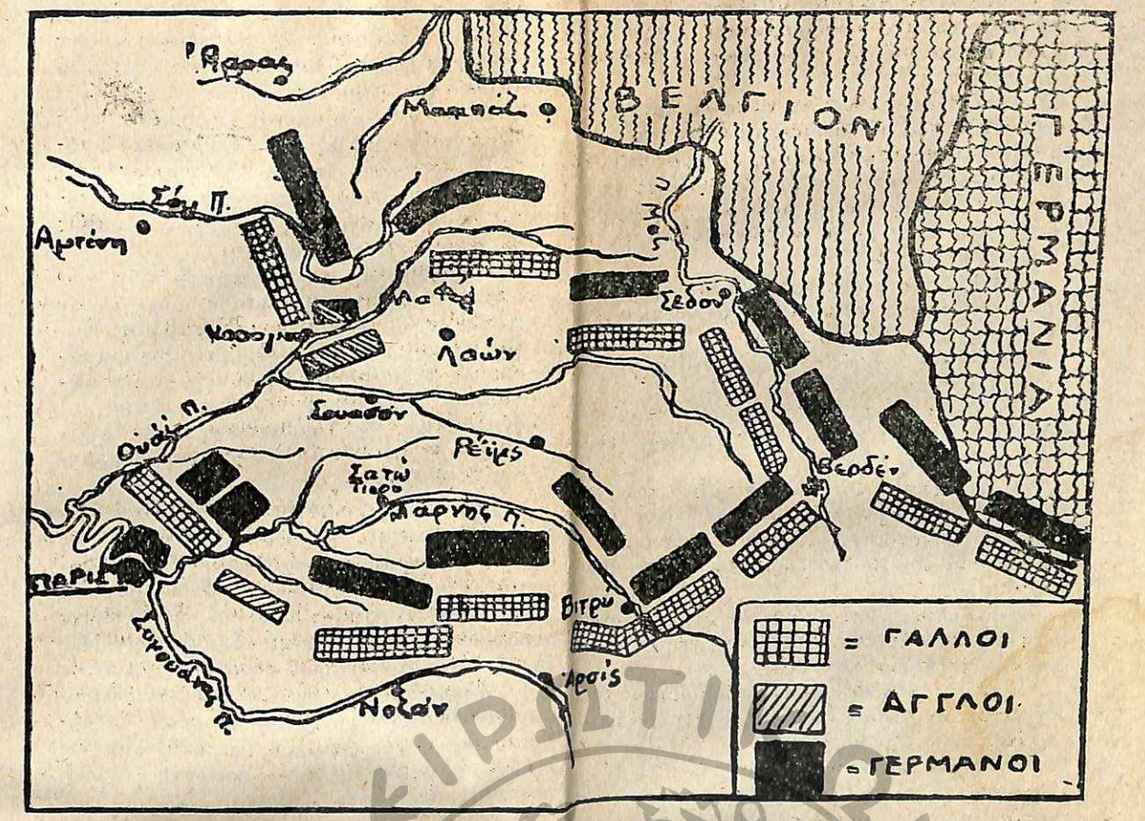

Ο ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΟΥ ΜΑΡΝΗ

ων· οἱ δύο ἀντίπαλοι στρατοί—τρία περίπου ἑκατομμύρια—ἰσορροποῦσαν πρὸς ἀλλήλους εἰς πολεμικὸν μέτωπον τετρακοσίων χιλιομέτρων.

Συνεπῶς ἀπεφάσισα νὰ ρίψω εἰς τὸ ἀριστερόν μας, εἰς τὸ σημεῖον ὅπου τὸ μέτωπον ἠτοὶλιγώτερον σταθερόν, ὅλατὰστρατεύματα, ὅσα ἠμποροῦσαν μετ' ἀσφαλείας νὰ ληφθοῦν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μέρη τῆς γραμμῆς τῆς μάχης. ὅπου εἶχεν ἤδη ἐπέλθει στρατηγικὴ καθήλωσις

Ὁ σκοπός μου ἦτο νὰ ὑπερνικηθῇ ἡ ἐχθρικὴ ἀντίστασις δι' εὐρείας ὑπερφαλαγγίσεώς του εἰς τὰ βορειοδυτικά.

Ὠργάνωσα ἀμέσως τὰς ἑξῆς δυνάμεις πρὸς βορρᾶν τοῦ ποταμοῦ Οὐάζ:

Τὴν δευτέραν στρατιὰν ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Καστελνώ, καὶ δύο νέας στρατιὰς τὴν δεκάτην καὶ τὴν ὀγδόην

Ὁ στρατηγὸς Φὸν Φαλκενχάϋν παρωρμήθη ὑπὸ τῶν αὐτῶν προθέσεων Καὶ αὐτὸς ἀπέσυρε στρατεύματα ἀπὸ τὰ παγιωθέντα μέτωπά του καὶ τὰ ἔρριψε πρὸς τὰ βορειοδυτικά.

Ἐνίσχυσε τὴν δεξιάν του μὲ τὴν δευτέραν στρατιὰν τοῦ Φὸν Μπύλωφ, τὴν ἕκτην καὶ τὴν τετάρτην στρατιάν.

Ἡ μάχη ἐξηπλώνετο πρὸς βορρᾶν μὲ τὴν ταχύτητα πυρκαϊᾶς δάσους. Εἶχεν ἀρχίσει ὁ δρόμος πρὸς τὴν θάλασσαν.

Ἡ χρῆσις τοῦ ὅρου «δρόμος πρὸς τὴν θάλασσαν», ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς τελευταίας ταύτης φάσεως τῆς μάχης τοῦ Μάρνη, δὲν σημαίνει ὅτι ἑκάτερος τῶν ἐμπολέμων ἐπεζήτει νὰ στηρίξῃ τὴν ἐλευθέραν πτέρυγά του ἐπὶ τῆς θαλάσσης ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον.

Ὁ χειρισμὸς ἦτο πραγματικῶς δρόμος ἀπὸ μέρους ἀμφοτέρων τῶν ἐμπολέμων ὅπως ὑπερφαλαγγίσουν ἀλλήλους, καὶ οὕτω πεπικυκλώσῃ ἑκάτερος τὸν ἀντίπαλον. Ὁ δρόμος ἐτελείωσε μόνον ὅταν ἐπλησίασαν πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ δὲν ἠμποροῦσε κανεὶς ἐκ τῶν δύο νὰ προχωρήσῃ περισσότερον.

Ἑκάτερον τῶν μερῶν εἶχε ρίψει τελικῶς εἰς τὸν ἀγῶνα τὸ ἥμισυ τοῦ πεζικοῦ καὶ σχεδὸν τὸ ὅλον τοῦ ἱππικοῦ του μεταξὺ τοῦ ποτομοῦ. Οὐάζ καὶ τῆς θαλάσσης. Ἡ μάχη ἀπὸ τῶν ἐλβετικῶν συνόρων μέχρι τοῦ ποταμοῦ Οὐάζ κατέστη ὀλιγώτερον ἔντονος καὶ περισσότερον διαλείπουσα καὶ σποραδική.

Ἐκτὸς τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, αἱ συμμαχικαὶ δυνάμεις κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτὴν ἐπιχείρησιν περιελάμβαναν τὸ ὅλον τοῦ βρετανικοῦ στρατοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀκριβῶς τότε λάβῃ σημαντικὰς ἐνισχύσεις, ἐπίσης δέ, ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ὀκτωβρίου, τὸν βελγικὸν στρατόν. Ὁ τελευταῖος εἶχεν ὑποχωρήσει ἐξ Ἀμβέρσας, ὅπου ἠπειλεῖτο μὲ ὁλικὴν καταστροφήν.

Κατὰ τὸν ἀποκαλούμενον «δρόμον πρὸς τὴν θάλασσαν», τὸ μέτωπον ἐκυμαίνετο διαρκῶς. Τοῦτο προήρχετο ἐκ τῶν ἀγρίων ἐπιθέσεων νέων μονάδων, τὰς ὁποίας ἀμφότερα τὰ μέρη ἔρριπταν εἰς τὸν ἀγῶνα, εὐθὺς ὡς ἔφθαναν εἰς τὴν γραμμήν.

Αἱ σφοδρότεραι συγκρούσεις ἔλαβον χώραν εἰς τὴν Φλάνδραν, μεταξὺ τῶν μέσων Ὀκτωβρίου καὶ τῶν μέσων Νοεμβρίου. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον οἱ Γερμανοὶ ἐπροσπάθησαν νὰ πλησιάσουν εἰς τὴν γαλλικὴν ἀκτὴν καὶ νὰ καταλάβουν τὴν Δουγκέρκην καὶ τὸ Καλαί. Εἰς τὴν τρομακτικὴν ταύτην προσπάθειαν ἐχρησιμοποίησαν ἐξαιρετικῶς μεγάλας δυνάμεις.

Εἰς τὴν τραγικὴν αὐτὴν σύρραξιν ἐν Φλάνδρᾳ οἱ σύμμαχοι ἔρριψαν παντὸς εἴδους στρατεύματα πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν Γερμανῶν. Ὑπῆρχαν ναῦται καὶ Ἰνδοί, ὡς καὶ μαῦροι τῆς Ἀφρικῆς. Καὶ οἱ ἡλικιωμένοι στρατιῶται τῆς ἐφεδρείας ἐπολέμησαν εἰς τὸ πλευρὸν τῶν νεαρῶν συναδέλφων των.

Οἱ Γερμανοὶ ἀπέτυχαν εἰς τὸ νὰ κερδίσουν τὸν σκοπόν των. Περὶ τὰ μέσα Νοεμβρίου ἀμφότερα τὰ μέρη ἔπαυσαν τὴν γενικὴν μάχην. Ὁ πόλεμος κατέστη διαλείπων. Ἦσαν καὶ οἱ Γερμανοὶ ἐξηντλημένοι. Τὸ μέτωπον εἶχε τώρα σταθεροποιηθῆ ἀπὸ Οὐὰζ μέχρι Βορείου Θαλάσσης, καθὼς εἶχε σταθεροποιηθῆ ἀπὸ Οὐὰζ μέχρι Ἑλβετίας εἰς τὰ τέλη Σεπτεμβρίου.

Τοιουτοτρόπως, τὸ φθινόπωρον τοῦ 1914, αἱ γερμανικαὶ στρατιαὶ εὑρέθησαν ἀνεπτυγμέναι εἰς μέτωπον 700 χιλιομέτρων. Καθηλώθησαν μέσα εἰς χαρακώματα, ὄπισθεν μεγάλων συρματοπλεγμάτων. Ἦσαν αἱ αὐταὶ στρατιαί, αἱ ὁποῖαι τὴν 2αν Αὐγούσταυ εἶχαν ἐκκινήσει πρὸς ταχεῖαν κατάκτησιν καὶ καταστροφὴν τῆς Γαλλίας.

Ὁ πόλεμος εἰς τὸ δυτικὸν μέτωπον κατέστη πλέον πόλεμος πολιορκίας.

Διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἱστορίαν, μέτωπον ἐκτάσεως 400 καὶ πλέον μιλίων ὠχυρώθη τόσον ἰσχυρῶς, ὅσον μόνον μεγάλα φρούρια ὠχυρώνονται πρότερον, ὡς τὰ Ναμύρ, Βερδὲν καὶ Μέτζ.

ΤΕΛΟΣ

Στρατάρχης ΖΩΦΡ

Η ΠΥΓΜΑΧΙΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ

Πρό τινος ἐγένετο ἐν Λονδίνῳ πυγμαχία, ἐν ᾗ ὁ Ἀμερικανὸς Οὐῶκερ ἐνίκησε τὸν Ἄγγλον Μίλλιγκαν. Ὁ δεύτερος κατέπεσε κατὰ γῆς δὶς κατὰ τὸν ἕβδομον γῦρον, δὶς κατὰ τὸν ἕνατον, καὶ τρὶς κατὰ τὸν δέκατον. Τὰ χείλη του ἐσχίσθησαν, ἡ παρειά του ἐπληγώθη σοβαρῶς, καὶ πολλοὶ τῶν ὀδόντων του ἔπεσαν ἀπὸ τοῦ στόματός του, ἀφ' οὗ ἔρρεεν αἷμα. Αὐτὴ εἶναι ἡ περιγραφὴ εἰδικοῦ συντάκτου Ἀγγλικῆς ἐφημερίδος. Τὴν ἑπομένην, ὁ διαπρεπὴς μυθιστοριογράφος Σὲρ Χὼλ Καίιν ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν αὐτὴν ἐφημερίδα ἐπιστολήν, ἐν ᾗ ἀπεκάλει τὴν πυγμαχίαν «κτηνώδη ἀγῶνας»: ὃν καὶ αὐτὸς ὁ φίλαθλος εἰδικὸς συντάκτης εἶχεν ὁμολογήσει ὡς «δέκα γύρους ἀνθρωποκτονίας.» Ὁ ἔξοχος συγγραφεὺς ἐζήτει νὰ ληφθῶσι μέτρα πρὸς παρεμπόδισιν πυγμαχιῶν εἰς τὸ μέλλον.

Ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ὑπῆρξεν ἐπανάστασις παρὰ τοῖς λεγομένοις φιλάθλοις κύκλοις· οὐ μόνον ὁ Σὲρ Κόναν Ντόϋλ, ἕτερος διαπρεπὴς μυθιστοριογράφος, ὑπερεμάχησε τῆς πυγμαχίας, ὡς εὐγενοῦς τέχνης, ὑπάρξας καὶ αὐτὸς πυγμάχος εἰς τὴν νεότητά του, ἀλλὰ καὶ ὁ εἰδικὸς συντάκτης ὁ ὁμολογήσας αὐτὴν. ὡς «δέκα γύρους ἀνθρωποκτονίας», καὶ αὐτὸς ὁ παθὼν, Μίλλιγκαν.

Κατόπιν τούτων, δύναται νὰ ἐρωτήσῃ τις, ὡς ὁ Ὅμηρος:

«Τίς τ' ἄρ σφῖνε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;»

Καὶ ἀπαντῶ: Ὁ παρᾶς· τὸ κατηραμένον συμφέρον. Ὁ ἐργολάβος τοῦ θεάματος, κ. Κόκραν, εἰσέπραξε τεσσαράκοντα χιλιάδας λίρας, τὴν ἑσπέραν ἐκείνην· πολλοὶ ἐπλήρωσαν μεχρις ἕνδεκα λιρῶν διὰ νὰ παραστῶσιν εἰς τὸ ἄγριον τοῦτο θέαμα. Οἱ παλαισταί, μὴ ἐξαιρουμένου τοῦ ἡττηθέντος, ἔλαβον ἀμοιβὴν δὲν γνωρίζω πόσων χιλιάδων λιρῶν ἕκαστος.

Ἐπάλαιον καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες· ἀλλ' ἐκεῖνοι εὑρίσκοντο εἰς διάφορον θέσιν τῆς σημερινῆς. Πρῶτον ἡ ἀμοιβὴ ἦτο εἰς κλῶν κοτίνου (ἀγριελαίας) εἰς τὰ Ὀλύμπια, δάφνης εἰς τὰ Πύθια, χλωροῦ πετροσελίνου (μακεδονησίου) εἰς τὰ Νέμεα, καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυτοῦ, πλὴν ξηροῦ, εἰς τὰ Ἰσθμια. Οὕτως ὥστε, κατὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον, ὁ Πέρσης στρατηγὸς Τιγράνης, μαθὼν ταῦτα, εἶπε πρὸς τὸν γαμβρόν τοῦ Δαρείου: «Παπαί, Μαρδόνιε, κοίους ἐπ' ἄνδρας ἤγαγες μαχησομένους ἡμέας, οἵ οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιοῦνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς». Δεύτερον, μὴ οὔσης τότε γνωστῆς τῆς πυρίτιδος, αἱ μάχαι ἐγίνοντο δι' ἀγχεμάχων ὅπλων, τῶν λεγομένων σήμερον λευκῶν καὶ ἐκ τοῦ συστάδην. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἡ ἰσχὺς τῶν μυώνων ἦτο ἀναγκαία, ὡς ἦτο καὶ ἡ ἰσχὺς τῶν πνευμόνων. Ἀλλὰ σήμερον, ἕν τηλεβόλον, χειριζόμενον παρὰ νεανίου ἀναιμικοῦ, δύναται νὰ φονεύσῃ χιλιάδας ἐχθρῶν εἰς μίαν ὥραν, καὶ ἕν τηλέφωνον ἀξίζει χιλίους Στέντορας.

Καὶ ὁ Ἰακὼβ ἠναγκάσθη νὰ παλαίσῃ μετά τινος Ἀγγέλου· καὶ ὁ Νέστωρ, τοῦ Χριστιανικοῦ μαρτυρολογίου, ἠναγκάσθη νὰ παλαίσῃ πρὸς τὸν βάρβαρον φίλον τοῦ αὐτοκράτορος Μαξιμιανοῦ, ἐν Θεσσαλονίκῃ, καὶ «καθέλῃ τὴν ἔπαρσιν» αὐτοῦ, ἐν τῷ σταδίῳ, ταῖς εὐχαῖς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου· ἀλλ' αἱ περιστάσεις αὗται εἶναι δικαιολογημέναι.

Οἱ πυγμάχοι, σχεδὸν πάντες, ἀφοσιοῦντες ὅλην τὴν προσοχήν των εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν βραχιόνων των, παραμελοῦσι τὴν ἀνάπτυξιν τῆς διανοίας των. Ὁ Παναγῆς Κουτσιανός, ὅτε ὑπηρέτει εἴς τι πλοῖον, ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς τὰς βαυσοτέρας τῶν ἐργασιῶν, νὰ αἴρῃ τὴν ἄγκυραν, νὰ πλύνῃ τὸ κατάστρωμα, κλπ. Δὲν ἔμαθε ποτὲ νὰ διοικῇ πλοῖον. Πάντες οἱ πυγμάχοι καὶ παλαισταὶ ὑπῆρξαν σχεδὸν ἀγράμματοι, ἀπὸ τῶν Τούρκων «πεχληβάνιδων», μέχρι τῶν μαύρων τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀμερικῆς, τοῦ Σίκι καὶ τοῦ Τζὰκ Τζώνσων· καὶ τέλος πάντων τούτων ὑπῆρξε πάντατε ἐλεεινόν. Ὁ Σενεγαλέζος Σίκι ἐφονεύθη διαπληκτισθεὶς κτηνωδῶς μετά τινος πυγμάχου.

Οἱ Ἱσπανοί, ἀνεγίνωσκα πρό τινων ἡμερῶν, προσπαθοῦσι νὰ ἀνακαλύψωσι μέσον πρὸς προστασίαν τῶν ἵππων ἐν ταῖς ταυρομαχίαις. Ἡ τρυφερὰ ψυχὴ τοῦ ἐν Μόντε Κάρλο ἀνταπακριτοῦ τῶν «Τάϊμς» προὐκάλεσε, πρὸ δύο ἢ τριῶν ἐτῶν, σειρὰν ἄρθρων, ὅπως κατωρθώσῃ νὰ παύσῃ ἐκεῖ τὸ παιγνίδιον τῆς περιστεροκτονίας. Ἀλλὰ διὰ τοὺς ὀδόντας καὶ τὰς παρειάς, καὶ ἐνίοτε τὴν ζωὴν τῶν πυγμάχων, ὀλίγοι σκοτίζονται ἐν Ἀγγλίᾳ.

Ἀδύνατον νὰ χωρέσῃ εἰς τὸν νοῦν ἑνὸς πράγματι πολιτισμένου ἀνθρώπου, ποίαν εὐχαρίστησιν αἰσθάνονταί τινες εἰς θεάματα ἄγρια, βάρβαρα καὶ ἐπικίνδυνα, ὡς τὸ τῆς πυγμαχίας, ἥτις εἶναι ἀποδεδειγμένον, καθίστησι τὸν ἄνθρωπον ἠλήθιον. Ὅσον χειροδυναμώτερος εἶναί τις, τόσον καὶ βλακέστερος. Λάβετε ὡς παράδειγμα τὸν Ἡρακλέα, τὸν ἄριστον τῶν παλαιστῶν μεταξὺ ἀνθρώπων τε καὶ ἡμιθέων.

Ὅλον του τὸν βίον ὁ «παλαίμων» Ἡρακλῆς διήνυσεν ἐκτελῶν ἐντολὰς ἄλλων προσώπων· ἦτο γενικῶς ὑπηρέτης. Ὁ Λίνος υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, τὸν ἐδίδασκε μουσικήν, παῖδα ὄντα. Ἀλλ' ὁ Ἡρακλῆς, ἂν καὶ εἶχεν ἤδη πνίξει δύο ὄφις μὲ τὰς χεῖράς του, τόσον ἦτο χονδροκέφαλος εἰς τὴν μουσικήν, ὥστε, μίαν ἡμέραν, ὁ διδάσκαλός του, τοῦ ἔδωκεν ὀλίγους ραβδισμοὺς (τὸ ξύλο βγῆκε ἀπὸ τὸν Παράδεισο.... τοῦ Ἠλυσίου). Ὁ νεαρὸς Ἡρακλῆς, ἁρπάσας τὴν λύραν τὴν ἔφερε κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ διδασκάλουτου, Λίνου, καὶ τὸν ἄφησε 'ς τὸν τόπο. Κατόπιν τοῦ κτηνώδους καὶ ἀσεβοῦς τούτου κατορθώματος, ὁ Ἡρακλῆς κατέστη διάσημος εἰς ὅλον τὸν κόσμον· ἀλλ' αὐτὸ δὲν τὸν ἠμπόδισε νὰ γείνῃ δοῦλος τοῦ ἐξαδέλφου του, Εὐρυσθέως, βασιλέως τῶν Μυκηνῶν, ὅστις τῷ ἐπέβαλε τοὺς γνωστοὺς ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὡς δώδεκα ἄθλους ἀλλὰ πράγματι ὄντας ἀγγαρείας, θελήματα. Ἡρακλῆ, φέρε μου τὸ δέρμα τοῦ λέοντος τῆς Νεμέας. Ὁ Εὐρυσθεὺς διέταξε, καὶ ὁ Ἡρακλῆς ὑπήκουσε. Κατόπιν τὸν διέταξε νὰ φονεύσῃ τὴν Λερναίαν Ὕδραν καὶ νὰ ἐκτελέσῃ ἄλλους δέκα ἐπικινδύνους ἄθλους, οὓς ἐπιτυχῶς οὗτος ἐξετέλεσε. καὶ ἀνέκτησε μὲν διὰ τοῦτο τὴν ἐλευθερίαν του, ἀλλ' αὕτη δὲν τὸν κατέστησε δημοφιλέστερον. Εἰς τὰς σχέσεις του μετὰ τῶν γυναικῶν ἦτο πάντοτε ἀτυχής. Πάντες καὶ πᾶσαι τὸν ἐφοβοῦντο, ἀλλ' οὐδεὶς τὸν ἠγάπα. Ὁ Ἡρακλῆς ἐγνώριζε τοῦτο, καὶ ὅμως ἐξηκολούθει νὰ δέχεται διαταγὰς ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του πρὸς ἐκτέλεσιν διαφόρων ἄλλων ἄθλων.

Εἰς τὴν Ἀργοναυτικὴν ἐκστρατείαν, ὁ Ἡρακλῆς ἦτο εἷς τῶν πεντήκοντα εὐγενῶν οἵτινες ἐπέβησαν τῆς πεντηκοντόρου Ἀργοῦς. Ὅταν οἱ Ἀργοναῦται ἔφθασαν εἰς Λῆμνον, ὁ Ἰάσων συνεμερίσθη τὸν θρόνον τῆς Ὑψιπύλης καὶ οἱ λοιποὶ εὐωχοῦντο μετὰ τῶν ἄλλων Λημνίων γυναικῶν, ὁ δὲ Ἡρακλῆς μεινεν εἰς τὸν λιμένα ἵνα φυλάττῃ τὸ πλοῖον. Ὅταν κατόπιν οἱ Ἀργοναῦται ἔφθασαν εἰς τὴν νῆσον τοῦ Κυζίκου, πάλιν ὁ Ἡρακλῆς ἔμεινεν εἰς τὴν παραλίαν ὡς φύλαξ τοῦ πλοίου. Ὅταν κατόπιν ἡ Ἀργὼ ἔπλευσεν εἰς τὴν Μυσίαν καὶ οἱ Ἀργοναῦται διεσκέδαζον, ὁ Ἡρακλῆς μετέβη εἰς τὸ δάσος διὰ νὰ εὕρῃ μίαν ἐλάτην πρὸς κατασκευὴν μιᾶς κώπης· ἀπολεσθέντος δὲ τοῦ θετοῦ υἱοῦ του Ὕλου, ὁ Ἡρακλῆς μετέβη πρὸς ἀνεύρεσίν του, ἐνῷ οἱ Ἀργοναῦται ἀπέπλευσαν καὶ μόνον ὅταν εἶχον ἀπομακρυνθῇ πολὺ ἀπὸ τῆς ἀκτῆς ἀνεκάλυψαν ὅτι εἶχον λησμονήσῃ τὸν Ἡρακλέα. Ἀλλ' ὡς νὰ ἐπρόκειτο περὶ ἐπίπλου τινὸς δὲν ἐθεώρησαν νὰ ἐπιστρέψωσι πρὸς παραλαβήν του. Καὶ ὁ Ἡρακλῆς ὡς μπαοῦλο, ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Ἄργος, χωρὶς νὰ θεωρήσῃ ἑαυτὸν προσβεβλημένον διὰ τὴν παρὰ τῶν συντρόφων του ἐγκατάλειψιν.

Τοιοῦτος ἦτο ὁ μέγιστος τῶν παλαιστῶν καὶ πυγμάχων. Εἶχεν ὅμως μίαν ἀρετήν: Δὲν ἐζήτει ποτὲ ἀμοιβὴν διὰ τὰς παραστάσεις, τὰς ὁποίας ἔδιδε, ἐνάντιθέσει πρὸς τοὺς συναδέλφους του τῆς σήμερον, οἵτινες πληρώνονται ἁδρῶς καὶ ὅταν ἐξαπλώνονται φαρδεῖς πλατεῖς ἐπὶ τῆς παλαίστρας.

(Λονδῖνον)

Ι. Π. ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΩΡΕΑ

Ἡ διεύθυνσις τῆς «Νέας Ἐποχῆς» προσφέρει χρυσόδετον τὸν Α'. τόμον τῆς «Πολιτικῆς Ἱστορίας Δ. Γούναρη εἰς ἐκείνους τοὺς συνδρομητὰς, οἵτινες θὰ ἦσαν διατεθειμένοι νὰ μᾶς ἀποστείλουν τὰ ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 1 ἕως 25 τεύχη τῆς «Νέας Ἐποχῆς».

ΙΣΤΟΡΙΑ Δ. ΓΟΥΝΑΡΗ

Τὰ ὑποπρακτορεῖα ἐφημερίδων τῆς Ἑταιρείας Ἑλληνικοῦ τύπου εἰς τὰς ἐπαρχίας ἔχουν ἀναλάβει τὴν διάθεσιν τοῦ βιβλίου.

ΟΑ'. ΤΟΜΟΣ

ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Δ. ΓΟΥΑΝΡΗ

Ἡ τιμὴ ἔχει ὁρισθῆ εἰς 75 μόνον δραχμάς. Πᾶσα ὑπερτίμησις δέον νὰ καταγγέλληται εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Νέας Ἐποχῆς».

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟΝ 1915 - 17

ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΟΥ ΝΑΥΑΡΧΟΥ ΦΟΥΡΝΕ

Ἡ ὁρᾶσις του ἐν Ἑλλάδι.—Τὸ Βενιζελικὸν κίνημα. — Ἡ στάσις τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου —Ὁ ἀποκλεισμὸς κλπ. κλπ.

Τοῦ ἀρχιναυάρχου ἀγνοοῦντος τὰ πάντα, ὁ κ. Βενιζέλος ἐκ συμφώνου μὲ τὴν πρεσβείαν μας, ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταλείπῃ τὰς Ἀθήνας, ὅπως ἀποφύγῃ πιθανὰς βιαιοπραγίας καὶ διὰ νὰ συμπληρώσῃ, εἰς τὰς νήσους αἱ ὁποῖαι ἤρχισαν νὰ ἐξεγείρωνται, τὸ ἔργον τῶν ὀπαδῶν του.

Τὴν 18ην Σεπτεμβρίου, ὁ κ. Γκυγεμὲν μὲ εἰδοποίησεν ὅτι ὁ κ. Βενιζέλος θ' ἀνεχώρει εἰς Σπέτσας διὰ τοῦ ἑλληνικοῦ ἀτμοπλοίου Ὑπεροχή. Ἔδωσε διαταγὰς συνοδείας τοῦ πλοίου. Παρεκλήθη ταυτοχρόνως νὰ παράσχουν βοήθειαν εἰς δύο πλοῖα τὰ ὁποῖα ἀνελάμβανον νὰ πλεύσουν εἰς διάφορα σημεῖα τῆς ἀκτῆς διὰ νὰ περισυλλέξουν ἀντιγνωμοῦντας ἀξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας. Ἔδωσα τὰς δεούσας διαταγάς. Τὴν τελευταίαν στιγμὴν ὁ κ. Βενιζέλος δὲν ἀνεχώρησε. Ἐδίσταζε καὶ οἱ δισταγμοί του διήρκεσαν ἀρκετὰς ἡμέρας.

Ἡ ὑπηρεσία πληροφοριῶν ἦτο ἀναμεμιγμένη εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν καὶ δὲν ἐδίσταζεν νὰ ἐκφράζεται κατὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Φιλελευθέρων ὅταν οὔτε ἐναντιοῦτο εἰς τὴν πίεσιν τὴν ἐξασκουμένην ἐπ' αὐτῆς. Τὴν 21ην Σεπτεμβρίου, τῇ αἰτήσει τοῦ γάλλου πρεσβευτοῦ, τὸ «Ζουριὲ» ἀπεστάλη εἰς Σούδαν ὅπου ἐπεκράτει ἀναβρασμός. Ὁ κυβερνήτης του, ἅμα τῷ κατάπλῳ ἐτηλεγράφησεν ὅτι τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα ἐξηπλοῦτο χωρὶς νὰ εὑρίσκῃ ἀντίστασιν. Ὁ στρατὸς καὶ αἱ βασιλικαὶ ἀρχαὶ ἐτίθεντο ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν συμμάχων προξένων. Οἱ ἄγγλοι εἰς τῶν ὁποίων τὴν ἀκτῖνα δράσεως περιελαμβάνετο καὶ ἡ Κρήτη εἶχον ἀποβιβάσῃ ἀπόσπασμα ναυτικοῦ τὸ ὁποῖον δὲν ἐχρειάσθη νὰ δράσῃ. Ἐνθαρρυνόμενος ἀπὸ τὰς πληροφορίας αὐτάς, ὁ Βενιζέλος ἀνεχώρησεν ἐξ Ἀθηνῶν τὴν νύκτα τῆς 24ης Σεπτεμβρίου συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν ναύαρχον Κούντουριώτην καὶ μερικοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ κόμματός του. Ἐπεβιβάσθη τὴν 3ην πρωϊνὴν εἰς Φάληρον ἐπὶ τῆς Ἑσπερίας ἡ ὁποία συνοδευομένη ἀπὸ τὸ ἀντιτορπιλλικὸν μας «Μαγκὸν» ἀπέπλευσεν ἀμέσως διὰ Σούδαν.

Ἡ ὑπηρεσία πληροφοριῶν ὀργάνωσε τὴν ἀναχώρησιν αὐτὴν ὡς ἑορτήν τινα καρναβάλου, ἐνῷ καλύτερον ἔκαμε νὰ παρασιωπᾷ τὰς δυσαρέστους λεπτομερείας της, ἀντὶ νὰ τὰς ἐξιστορῇ αὐταρέσκως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ

ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ. - ΚΑΤΑΛΗΨΙΣ ΕΛΑΦΡΩΝ ΣΚΑΦΩΝ

Ἡ ἀναχώρησις αὐτὴ εἶχεν ἀπώχησιν καὶ συνεπείας σπουδαίας. Ὁ λαὸς τῆς ἠπειρωτικῆς Ἑλλάδος διέκειτο ἐχθρικῶς πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῶν φιλελευθέρων, δι' ὃν ἐγνώριζεν ὅτι ἡ ἐπάνοδός του εἰς τὴν ἀρχὴν θὰ ἐσήμαινε τὴν ἔναρξιν τοῦ πολέμου τὴν ὁποίαν ἀπέκρουεν ἡ μειονοψηφία τοῦ ἔθνους. Ὁ λαὸς αὐτὸς ἐθυσιάσθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπὸ τὴν Ἀντάντ, ὑπὸ τὴν γερμανικὴν πίεσιν καὶ τὸ βάρος τῶν σφαλμάτων μας. Ὅταν εἶδεν ὁ Βενιζέλος ἐπαναστάτη ὅτι ἡμιεπισήμως τὸν ὑπεστηρίζομεν, καὶ ἐκηρύχθη ἐχθρικὸς πρὸς ἡμᾶς ἀναφανδόν.

Οἱ γερμανοὶ ἐξεμεταλλεύθησαν ἐπιτηδείως τὰς ἀδεξιότητας καὶ τὰς βιαιότητας τῆς ὑπηρεσίας πληροφοριῶν. Πρὸ διετίας ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἦσαν φίλοι τῆς Γαλλίας· τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1916 τὰ δύο τρίτα ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἐχθροί μας. Τοῦτο ἐγένετο ἀντιληπτὸν μόλις οἱ βενιζελικοὶ ἠθέλησαν νὰ ὀργανώσουν καὶ νὰ ἐπεκτείνουν τὸ χωριστικὸν κίνημα.

Ὁ Βενιζέλος δὲν ὑπεστηρίζετο ἀπὸ τὴν Ἀντάντ ἢ ἡμιεπισήμως. Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος μὴ παρασυρθεὶς ἀπὸ τὸ μεγάλον λαϊκὸν κίνημα, ὡς προεξώφλουν ἀβασίμως, ἀνεγωρίζετο πάντοτε ὡς ὁ κάτοχος τῆς μονίμου ἐξουσίας. Ἔπρεπε νὰ ὑποβοηθοῦμεν τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων καὶ νὰ διατελοῦμεν εἰς συνεχεῖς σχέσεις μὲ τὴν βασι-

ναύαρχος προσεπάθησε ν' ἀντιμετωπίση τὰς δύο αὐτὰς τάσιν ἀντιθέτους ὑποχρεώσεως.

Ἔξοδος τῶν βενιζελικῶν πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην

Ἐν ᾧ χρόνῳ ὁ κ. Βενιζέλος μετέβαινεν εἰς Κρήτην, κατόπιν εἰς Μυτιλήνην καὶ τέλος εἰς Θεσσαλονίκην ὅπου θὰ ἐγκαθίδρυε τὴν ἕδραν τῆς «προσωρινῆς του κυβερνήσεως», τὰ συμπτώματα ἑνὸς ἐπιτεινομένου ἀναβρασμοῦ ἐπολλαπλασιάζοντο. Ἡ φιλελευθέρα μετανάστασις πρὸς Θεσσαλονίκην διεγράφετο ἤδη. Στρατιῶται, ναῦται, πολῖται, ἀξιωματικοὶ καὶ ἰδία δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἀνεχώρουν ἐξ Ἀττικῆς καὶ ἤρχοντο πρὸς τὸν ἀρχιναύαρχον ζητοῦντες τὴν διάθεσιν μέσων πρὸς μετάβασιν εἰς Θεσσαλονίκην. Παρεῖχον εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ὅσην ἠδυνάμην βοήθειαν.

Πλοῖα παρέπλευσαν τὴν ἀκτὴν πρὸς περισυλλογὴν τῶν ἀποχωροῦντων. Ὅλαι αἱ λέμβοι τῆς συμμαχικῆς μοίρας ἔλαβον διαταγὴν νὰ δέχωνται, ὅταν ἐπανήρχοντο εἰς τὰ πλοῖα ἀπὸ τὴν ξηράν, πάντας ἐκείνους οἱ ὁποῖοι τοὺς ἐζήτουν ἄσυλον. Ἡ τελευταία αὕτη διαταγὴ εὗρεν ἀντίστασιν ἐκ μέρους τῆς Ἰταλικῆς πρεσβείας. Ἀλλ' ὁ κυβερνήτης τοῦ καταδρομικοῦ Λιβύη τὸ ὁποῖον κατέπλευσεν ἐκείνας τὰς ἡμέρας εἰς Πειραιᾶ, ἔλαβε διαταγὴν ἐκ Ρώμης νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν γενικὴν ἐντολήν. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ πρόσφυγες ὁδηγοῦντο εἰς τὸ Μαρίεμπαντ, μέγα αὐστριακὸν ἀτμόπλοιον καταληφθὲν ὑφ' ἡμῶν εἰς Ἐλευσῖνα καὶ μεταβληθὲν εἰς ξενῶνα. Ἐκεῖ προεβαίνομεν εἰς ἐπιλογήν. Οἱ ὑποπτοι ἐπανεστέλλοντο εἰς τὴν ξηράν, πρᾶγμα ἄλλωστε πολὺ ἀπάνιον. Οἱ ἄλλοι μετεφέροντο μὲ πρώτην εὐκαιρίαν εἰς τὴν Θεσ)νίκην.

Οἱ Ἕλληνες ἀεροπόροι, ἦσαν οἱ πρῶτοι οἱ ὁποῖοι ἐπεχείρησαν ν' ἀντιδράσουν. Ἐπεχείρησαν κατ' ἀρχὰς μερικὰς πτώσεις ὑπεράνω τῶν ἠγκυροβολημένων πλοίων μας. Ἔθεσαν ὅμως τέρμα πάραυτα εἰς τὰς πτώσεις αὐτὰς δηλῶν ὅτι, ἂν ἐπαναλαμβάνοντο, ἡ μοῖρα θὰ ἐκανονιοβόλει τὰ ἀεροπλάνα. Οἱ ἀεροπόροι συνεμορφώθησαν καὶ ἔστρεψαν τὰς βλέψεις των πρὸς τὴν Θεσ)νίκην ὅπου εἶχον περισσοτέραν ἐργασίαν.

Οἱ διακεκριμένοι «πρόσφυγες» ἐφιλοξενοῦντο εἰς τὰ πολεμικά μας. Μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἐφιλοξενήθησαν προσωπικῶς ὑπὸ τοῦ ἀρχιναύαρχου. Τοιοιτοτρόπως ἐφιλοξένησαν τὴν 27ην Σεπτεμβρίου, τὸν στρατηγὸν Δαγκλῆν, τρίτον μέλος τῆς Τριανδρίας εἰς ἣν περιελαμβάνοντο ἤδη ὁ κ. Βενιζέλος καὶ ὁ ναύαρχος Κουντουριώτης. Ἐφευρέτης τοῦ γνωστοῦ τύπου πυροβόλου τοῦ φέροντος τὸ ὄνομά του, καταφανῶς εὐφυέστατος καὶ πολὺ νεωτεριστής, εἶχεν ἀπεναντίας τὴν συνήθειαν νὰ ὁμιλῇ περιοπτικῶς καὶ τὸ ἐλάττωμα νὰ ἀναπαύεται τὴν μεσημβρίαν, χωρὶς νὰ ἀποβάλῃ τὰ ὑποδήματά του καὶ τοὺς πτερνιστῆράς του, ἐπάνω εἰς τὴν κλίνην τὴν κεκαλυμμένην μὲ σκεπάσματα ἐκ μετάξης. Τὸν ἐφιλοξένησα ἐπὶ τριήμερον καὶ τὸν ἀπέστειλα τῇ αἰτήσει του εἰς Σούδαν, ὅπως συνήντησεν τὸν ἀρχηγόν του.

Ἀργότερον, τὴν 13ην Ὀκτωβρίου, προσέφερα τὴν αὐτὴν φιλοξενίαν εἰς τὸν κ. Πολίτην, τέως πολιτικὸν διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως. Ἠλθενεὶς τὸ πλοῖον ἐλευθέρως χωρὶς νὰ ἐνοχληθῇ ἀπὸ οἱονδήποτε. Ὁ καιρὸς τῶν καρναβαλιῶν εὐτυχῶς εἶχε παρέλθῃ. Ἓν τορπιλλοβόλον τὸν μετέφερεν εἰς Θεσσαλονίκην μόλις ἐξεδήλωσε παρομοίαν ἐπιθυμίαν.

Μετὰ λύπης παρηκολούθουν τὴν ἔφοδον αὐτήν, τὴν αὐθόρμητον αὐτὴν ἀποκάθαρσιν. Ἦτο προφανῶς δυσάρεστον διὰ τὴν συμμαχικὴν ὑπόθεσιν ἡ ἐγκαταλειψις αὐτὴ τοῦ στρατοῦ, τοῦ ναυτικοῦ, τῆς διοικήσεως ἀπὸ τοὺς φίλους μας καὶ ἡ κατάληψη τῶν θέσεών των ἀπὸ ἀνθρώπους ἐχθρικῶς διακειμένους πρὸς ἡμᾶς. Ἡ βλάβη ἦτο ἀπτή, ἄμεσος τὸ κέρδος ἀμφίβολον καὶ ἀπομεμακρυσμένον. Ἐξέφρασα ἐπανειλημμένως καὶ ἐπισήμως τὴν γνώμην αὐτήν. Τὰ προσωπικά ὅμως αἰσθήματα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου δὲν μὲ ἠμπόδισαν ποτὲ νὰ παράσχω τὴν εὐρυτέραν συνδρομὴν διὰ τὴν ἔξοδον τῶν φιλελευθέρων. Οὔτε μοῦ παρεσχέθη οἱαδήποτε πληροφορία, οὔτε καὶ ἐζητήθη ἡ γνώμη μου ἀπὸ τοὺς δράστας τοῦ ἐγχειρήματος αὐτοῦ.

Τὴν γνώμην μου ἐγνωστοποίησα καὶ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν τονίζων ὅτι τὸ βενιζελικὸν κίνημα ἔμενεν ἀκόμη εἰς κατάστασιν ἐπιφανειακοῦ ρεύματος καὶ ὅτι ὁ στρατός του ὡμοίαζε πρὸς τοὺς ὑτρατοὺς χωρῶν τινων ἐξωτικῶν ὅπου περισσότερα εἶναι τὰ στελέχη ἀπὸ τοὺς στρατιώτας.

Κατάληψις τοῦ ἐλαφροῦ Ἑλληνικοῦ στόλου.

Ἡ ἔλλειψις τορπιλλικῶν καὶ ἀντιτορπιλλικῶν καθίστατο αἰσθητοτέρα καθεκάστην. προκειμένου νὰ παλαίσωμεν ἀποτελεσματικῶς ἐναντίον τοῦ μεγεθυνομένου κινδύνου τοῦ ὑποβρυχίου πολέμου. Μᾶς ἐχρειάζοντο ἀπολύτως καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν δὲν κατώρθωσε νὰ μᾶς προμηθεύσῃ τὰ μέσα. Ὡς ἐκ τούτου ἀπὸ μηνῶν εἶχα ὑποβάλῃ τὴν γνώμην, νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τὴν ἐκχώρησιν τοῦ ἐλαφροῦ της στόλου. Ὁ στόλος οὗτος, περιελάμβανε μεταξὺ ἄλλων, καλὰ τορπιλλοβόλα, ἐξ ὧν δώδεκα μεγάλου ἐκτοπίσματος τὰ ὁποῖα θὰ μᾶς παρεῖχον πολύτιμον ἐνίσχυσιν.

Ὀλίγον χρόνον μετὰ τὴν ἄφιξίν μου εἰς Σαλαμῖνα, ἔλαβα τηλεγράφημα. ἀγγέλλον ὅτι ἡ πρεσβεία καὶ ὁ ναυτικός της ἀκόλουθος εἶχον ἐπιφορτισθῆ μὲ τὴν διαπραγμάτευσιν τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς. Τίποτε ὅμως δὲν ἐγένετο. Ὁ κ. Γκυγεμὲν δὲν ἔβλεπε πλέον τὸν Βασιλέα.

Εἰς τὸ προσεχές: *Ἡ κατάληψις τοῦ στόλου.— Ὁ ἔλεγχος.— Ἡ κατάληψις τοῦ Ζαππείου.— Ὁ ἀφοπλισμὸς τῆς Ἑλλάδος.*

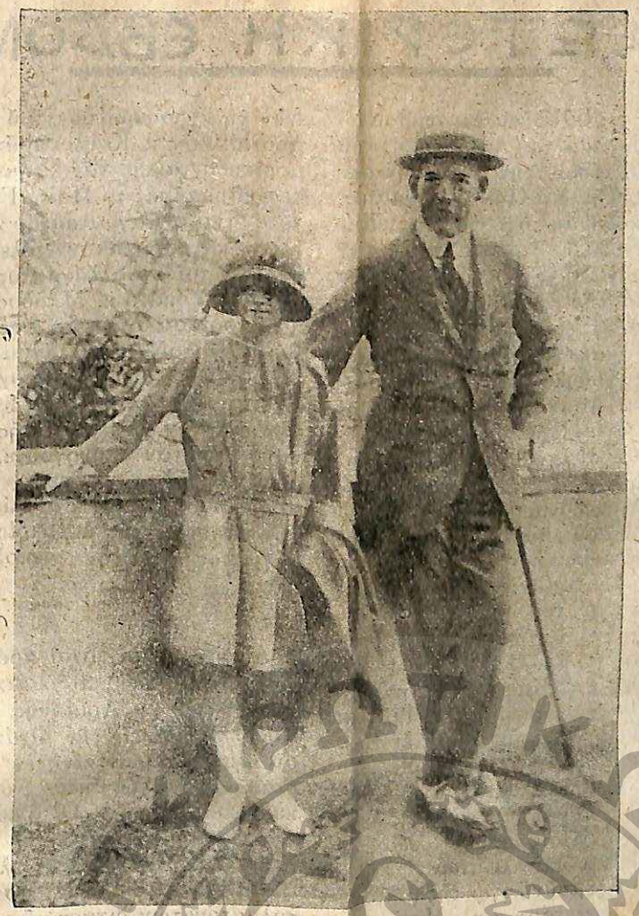

Ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος μετὰ τῆς ἀγαπημένης του κόρης πριγκηπίσσης Αἰκατερίνης ἀναδεκτῆς τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου.

ΙΣΤΟΡΙΑ Δ. ΓΟΥΝΑΡΗ

Τὰ ὑποπρακτορεῖα ἐφημερίδων τῆς Ἀντιρρείας Ἑλληνικοῦ τύπου εἰς τὰς ἐπαρχίας ἔχουν ἀναλάβει τὴν διάθεσιν τοῦ βιβλίου.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Ἡ κυβέρνησις συνελθοῦσα ἐν συμβουλίῳ μετὰ τὴν ἐπάνοδον καὶ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας ἀπεφάσισε τὴν ἀναβολὴν τῶν ἐργασιῶν τῆς βουλῆς διὰ Πρ. Διατάγματος. Συγχρόνως ἀνεκοινώθη ὅτι ἡ τάξις εἶναι ἐξησφαλισμένη διότι ὁ στρατὸς πειθαρχεῖ εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ δὲν ὑφίσταται οὐδεμία ἀνησυχία διὰ τὴν ἐσωτερικὴν γαλήνην. Προέβη μάλιστα καὶ εἰς ἀνακοινώσεις ὁ κ. Παπαναστασίου διαψεύδων προγενεστέρας του δηλώσεις ἐκ Θεσσαλονίκης περὶ ἀποτυχίας τῆς εἰς Γενεύην ἀποστολῆς καὶ περὶ ἐπιπολαιότητος τοῦ κ. Μιχαλακοπούλου, τονίσας τῆς κρατοῦσαν σύμπνοιαν ἐν τῇ Κυβερνήσει καὶ δηλώσας ὅτι ἡ παγκαλικὴ κίνησις ἠτόνισεν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ γενικῶς ἐν τῷ στρατεύματι. Παρὰ ταῦτα ὅμως καὶ οἱ περὶ τὸν κ. Μιχαλακόπουλον ἐκφράζουν δυσφορίαν διὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ κυβερνητικοῦ ἔργου καὶ οἱ περὶ τὸν κ. Παπαναστασίου δυσανασχετοῦν μὲ τὴν μελετωμένην ἐπανεμφάνισιν τοῦ κ. Βειζέλου εἰς τὴν πολιτικήν, ἣν εὐνοεῖ ὁ κ. Καφαντάρης καὶ ὁ περὶ τοῦ κ. Πλαστήρα ἀξιωματικοί. Τὴν ὅλην αὐτὴν ἐνδοκυβερνητικὴν κρίσιν ἐντείνει καὶ ἡ ἐπιμονὴ τῆς Γαλλίας εἰς ἀξιώσεις παραλόγους καὶ αἱ ἐπιφυλάξεις αὐτῆς ἐπὶ τῆς ἀναθέσεως εἰς τὸν Δ. Ἔλεγχον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ νέου δανείου, ὡς καὶ ἄλλαι κυβερνητικαὶ διαφωνίαι ἐπὶ πλείστων ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἐκκρεμοῦν λόγῳ τῆς ἀντιδράσεως τῶν κ. κ. Καφαντάρη καὶ Μερλοπούλου.

Ἡ τοιαύτη ἀνωμαλία ἠνάγκασε τοὺς ἐν Ἀθήναις Ὑπουργοὺς νὰ ζητήσουν ἀναβολὴν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς ἐπὶ ἕνα μῆνα, εἰνε δὲ ἐνδεχόμενον μέχρι τῆς 15ης Νοεμβρίου νὰ ἔχουν διευθετηθῇ τὰ ἐξωτερικὰ καὶ οἰκονομικὰ ζητήματα, ὥστε νὰ καταστῇ ἡ ἐπανάληψις τῶν ἐργασιῶν τῆς Β΄ Συνόδου τῆς Βουλῆς.

* * *

Αἱ ἀνακρίσεις αἱ διεξαγόμεναι ὑπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐπέβαλον τὴν σύλληψιν πολλῶν προσώπων ὡς καὶ τοῦ κ. Μποδοσάκη Ἀθανασιάδη, ἐνεχομένον εἰς τὴν κακὴν διαχείρισιν τοῦ συναλλάγματος καὶ εἰς τὴν νόσφισιν ἐκ τούτου μεγάλων ὠφελημάτων. Ἡ κατὰ τοῦ κ. Μποδοσάκη κατηγορίαι ἀφορῶσι καὶ τὴν γενομένην κυβείαν ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος λόγῳ τῶν ψευδῶν τηλεγραφημάτων τοῦ εἰς Ἀμερικὴν ἀποσταλέντος κ. Κουλουμβάκη, τὰ ὁποῖα δημοσιευθέντα εἰς τὰς ἐφημερίδας ἀφοῦ κατεσχέθησαν εἰς τὸ Πολ. Γραφεῖον ὑπὸ τοῦ τότε ἀντισυνταγματάρχου κ. Ζέρβα ἐπροκάλεσαν πανικὸν καὶ συνετέλεσαν εἰς τὴν ὑποτίμησιν τοῦ συναλλάγματος, ἐξ ἧς ἐκαρπώθη παλλὰ καὶ ὁ κ. Μποδοσάκης. Συγχρόνως κατηγορεῖται οὗτος ὅτι ἐκ τοῦ κρατικοῦ ἀποθέματος τοῦ συναλλάγματος ἐπώλησεν 1.500.000 καὶ ἀφῆκε μόνον εἰς χεῖρας τοῦ Κράτους 42 χιλ. λίρας, ὡς ἀπόθεμα κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς παραιτήσεως τοῦ συγκατηγορουμένου ὑπουργοῦ κ. Ταντα λίδου. Ἡ ἀνάκρισις ἤδη στρέφεται καὶ κατ' ἄλλων προσώπων τὰ ὁποῖα ἀνεμίχθησαν εἰς τὴν ὅλην ὑπόθεσιν τῆς διαχειρίσεως τοῦ συναλλάγματος κατὰ τὴν περίοδον τῆς δικτατορίας.

* * *

Αἱ δικαστικαὶ ἀρχαὶ προέβησαν εἰς τὴν σύλληψιν πολλῶν παγκαλικῶν παραγόντων, ὡς καὶ τῆς κ. Ἀριάδνης Παγκάλου, ἥτις προσελθοῦσα εἰς τὴν ἀνάκρισιν, ἐδήλωσεν ὅτι ἀγνοεῖ πᾶσαν κίνησιν ἀνατρεπτικήν. Ὡσαύτως συνελήφθησαν πολλοὶ ἄλλοι ἐν οἷς καὶ ὁ κ. Τράμπος. Οἱ ἀπελαθέντες πρό τινος εἰς τὰς νήσους κ. κ. Τσερούλης, Παπαϊωάννου, Κολιαλέξης κλπ. ἐπανῆλθον εἰς Ἀθήναις καὶ ἐπροφυλακίσθησαν δυνάμει ἐνταλμάτων τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν, ὡς ἐνεχόμενοι εἰς ἀνατρεπτικὰς ἐνεργείας. Ἐν τῷ μεταξὺ συνεχίζονται αἱ ἀνακρίσεις πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ὅλης παγκαλικῆς κινήσεως. Ὁ κ. Πάγκαλος ἐτηλεγράφησεν ἐκ Κρήτης πρὸς τὸν τύπον διαψεύδων τὰ περὶ συνενοχῆς του εἰς πρωτόκολλα ἀνατρεπτικὰ καὶ εἰς τὴν κίνησιν περὶ ἐπανόδου τοῦ πρίγκηπος Νικολάου, ὡς Βασιλέως.

* * *

Ἡ Κυβέρνησις θέλουσα νὰ συντονίσῃ τὴν κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ προσπάθειαν αὐτῆς ἀπεφάσισε τὴν σύστασιν μεγάλης ἐπιτροπῆς ἐκ πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἥτις θ' ἀναλάβῃ τὴν συστηματικὴν ἀντιμετώπισιν τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας εἰς τὸν στρατὸν εἰς τὰ σχολεῖα καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν. Αἱ πρῶται συνεδριάσεις τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ἤρχισαν καὶ ἐτέθησαν αἱ βάσεις τῆς ἐργασίας της.

Οἱ φοιτηταὶ ἐν διαδηλώσει, καθ' ἣν ἐξετράπησαν καὶ εἰς ἀποδοκιμασίας τινῶν ἐκ τῶν Ὑπουργῶν, ἐζήτησαν μείωσιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν τελῶν καὶ εὐκολίας εἰς τὴν ἐγγραφήν. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἀνέλαβε νὰ συζητήσῃ μετὰ τοῦ κ. Πρυτάνεως τὸν τρόπον, καθ' ὃν θὰ ἱκανοποιηθοῦν αἱ ἀξιώσεις τῶν φοιτητῶν.

Εἰς τὸ συνελθὸν συνέδριον τῶν ὑπαλλήλων τῶν Τ.Τ.Τ. προσῆλθε καὶ ὡμίλησε ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἐκθέσας τὰς ἀπόψεις τοῦ Κράτους περὶ τῆς μελλοντικῆς τοῦ κλάδου ἐξελίξεως.

* * *

Ὁ παρ' ἐφέταις ἀνακριτὴς κ. Ζῆλος, εἰς ὃν μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου πλημμελειοδικῶν διεβιβάσθη ὁ φάκελλος τῆς ἀνατρεπτικῆς τῶν Παγκαλικῶν συνωμοσίας πρὸς συνέχισιν τῶν ἀνακρίσεων, μετὰ τὴν ἀπολογίαν τῶν κατηγορουμένων, συμφωνοῦντος καὶ τοῦ εἰσαγγελέως τῶν Ἐφετῶν, διέταξε τὴν ἀποφυλάκισιν τῶν κατηγορηθέντων κ.κ. Τσερούλη, Κολιαλέξη, Βαλασάκη, Σκουφοπούλου, Βαλσαμάκη, Τζανέτου, Κουρκούτη, Μπαϊρακτάρη, Παγκάλου καὶ τῆς συζύγου τοῦ κ. Θ. Παγκάλου, Ἀριάδνης, διέταξε δ' ἐπίσης τὴν προφυλάκισιν τῶν Φιλοσοφοπούλου, Μαρούλη, Στριγκλῆ, Παναγοπούλου, Τράμπου καὶ Σιγγελάκη.

Ἡ ἐνέργεια αὕτη γενομένη ἀσφαλῶς κατόπιν τοῦ ἐλέγχου τῶν ὑπαρχόντων στοιχείων καὶ ἐν πλήρει δικαστικῇ συνειδήσει, ἐδημιούργησε ταραχὴν εἰς τὰς κυβερνητικὰς τάξεις, κατὰ δὲ τὸ Ὑπουργικὸν συμβούλιον τῆς παρελθούσης Πέμπτης συνεζητήθη ἡ ἐνέργεια αὕτη καὶ ὑπεστηρίχθη ὑπό τινων ὑπουργῶν ἡ ἄποψις ὅπως ἐξακριβωθῇ μὴ τυχὸν ὑπῆρξε δολία προαίρεσις. Μετὰ μακρὰν συζήτησιν τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἔκρινεν ὅτι δὲν δύναται ὁπωσδήποτε ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ ἔργα τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας διατάσσουσα μέτρα ἀντισυνταγματικά.

Κ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΚΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ

Τὸ φαινόμενον τοῦ ἀλληλοφαγώματος τῶν ὀπαδῶν τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, γενικὰν εἰς ὅλα τὰ κράτη, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Σοβιετικὸν Ρωσσίαν—ἴδε ἀπελάσεις ἐξεχόντων κομμουνιστῶν ἡγετῶν—δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ σημειωθῇ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Τὸ Ἑλληνικὸν Κομμουνιστικὸν κόμμα, διέρχεται κρίσιν. Δὲν εἶναι τοῦτο βεβαίως οὔτε νέον οὔτε ἀμφισβητήσιμον. Τὰ δημοσιογραφικὰ ὄργανα τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος—ἡμερήσιον καὶ ἑβδομαδιαῖα—τὸ ἀνομολογοῦν καθημερινῶς, καὶ ὁμικοῦν «γιὰ τὴ κρίση μέσα στὸ κόμμα καὶ «γιὰ τίς λικβιταριστικὲς»—διάβαζε διασπαστικαὶ—ἐνέργειες τῶν διαφόρων μελῶν..»

Τὸ κομμουνιστικὸν λοιπὸν κόμμα διέρχεται κρίσιν. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐξετασθῇ τώρα εἶναι τὸ ἂν ἡ κρίσις ποῦ διέρχεται σήμερον τὸ ἐπαναστατικὸν αὐτὸ κόμμα, εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ παρέχῃ ἐλπίδας, ὁλοκληρωτικῆς ἀποσυνθέσεως του, ἢ εἶναι ἐντελῶς ἐπιπόλαιος καὶ δὲν ἐγκυμονεῖ κανένα ἀπολύτως κίνδυνον δι' αὐτό...

Ἡ γνώμη μας εἶναι ὅτι ἡ κρίσις αὐτὴ τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος εἶνα τόσον μεγάλη καὶ τόσον φοβερὰ, ὥστε, νὰ δύναται κανεὶς νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι, ἂν ἐξακολουθήσῃ ἡ διάσπασις ἡ διάλυσις τοῦ κομμουνιστικοῦ κύματος εἶναι ἀναπόφευκτως καὶ πολὺ ταχεῖα.

Δυστυχῶς ὅμως τὰ πράγματα, δὲν εἶναι καθόλου ἁπλᾶ. Διότι ἂν τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα ἔχει μέσα εἰς τοὺς κόλπους, τὸν μεγάλον αὐτὸν κίνδυνον, τὸ «ἀλληλοφάγωμα καὶ τοὺς ἐξωντετικοὺς καυγάδες τῶν ὀπαδῶν του», ἔχει ἀκόμα καὶ δύο μεγάλους, πολὺμεγάλους καὶ ἰσχυροὺς συμμάχους, οἱ ὁποῖοι κατὰ τραγικὴν, βεβαίως ἀντίθεσιν εὑρίσκονται ἐκτὸς τοῦ κόμματος, ἐκτὸς τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ, καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἐξουσία, τὴν Κυβέρνησιν, καὶ τοὺς μεγάλους ἐργοδοτικοὺς οἴκους.

* * *

Σήμερον θὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ τὴν διάσπασιν τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος καὶ διὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ.

Τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὰ παραρτήματα αὐτοῦ—«νεολαίες» κτλ. ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο εἰδῶν στοιχεῖα, ἀνόμοια καὶ μὲ ἐντελῶς διάφορον ψυχοσύνθεσιν καὶ

χαρακτῆρα....

Ἀπὸ τὴν μία πλευρὰν οἱ πολλοὶ ἐργάται, κομμουνιμταὶ—στοιχεῖα ἀνίκανοι, ἀμόρφωτα καὶ παρεξηγοῦντα τὸν κομμουνισμὸν καθολοκληρίαν—καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά, τοὺς ὀλίγους φιλοσοφιλολογικοὺς νεανίσκους, οἱ ὁποῖοι μόνον κόμμα διὰ τὸ «ξέσπασμα» τῆς νεανικῆς αὐτῶν ζωηρότητος καὶ ἐπαναστατισμοῦ, δὲν εὑρίσκουν παρὰ τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα...

Εἶναι φυσικὸν ὅπως δύο διάφορα εἰς ψυχοσύνθεσιν στοιχεῖα, ὡς αἱ δύο αὗται παρατάξεις ποῦ ἀποτελοῦν τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα δὲν εἶχον ἔδαφος συνεργασίας καὶ ὅτι εἰς τὴν πρώτην στιγμὴν θὰ συνεκρούοντο, θὰ ἤρχοντο εἰς χεῖρας καὶ ὁ ἀγών των δὲν «θὰ ἦτο πλέον» ἐξωτερικός, ἀλλ' ἐσωτερικός, ἀγὼν ἐπικρατήσεως μέσα εἰς τὸ κόμμα καὶ ἐξοντώσεως τῶν ἐσωτερικῶν ἀντιπάλων.. Καὶ ὁ ἀγὼν ἤρχισε μεγάλος.

Οἱ κομμουνισταὶ ἐργάται ἤρχισαν νὰ ὑβρίζουν τοὺς μορφωμένος (;) κομμουνιστὰς καὶοι δεύτεροι αὐτοὶ νὰ «σκυλοβρίζουν τοὺς πρώτους»... Καὶ ἰδοὺ μία ὁλοφάνερος ἀπόδειξις

Οἱ ἡγούμενοι τῶν μορφωμένων κομμουνιστῶν— «λικβιταριστὲς» — εἰς βιβλιαράκι των μὲ τὸν τίτλον «πρῶτο ξεκίνημα» ἀναφερόμενοι εἰς τὴν κρίσιν τοῦ κόμματος λέγουν ὅτι αὕτη ὀφείλεται ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ **»εἰς τὴν ἀπαρχῆς κακὴ ποιοτικὴ σύνθεση τοῦ κόμματος ποῦ ὅσο πάει καὶ γίνεται χειρότερο»**. Κατωτέρω λέγει ὅτι «ἕνα μεγάλα ποσοστὸ ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ κόμματος ἐξ ἀρχῆς ἐβγῆκε ἀπὸ τὰ πιὸ σκάρτα στοιχεῖα τοῦ προλεταριάτου, Ἡ τέτοια σύνθεση τοῦ κόμματος—λέγει ἐν συνεχεία τὸ βιβλιαράκι αὐτὸ— ἐπιτρέπει ἀκόμη σὲ τυχοδιωκτικὰ στοιχεῖα, ποῦ παρεισφύουν κάθε φορὰν στὸ κόμμα, νὰ τὸ δημαγωγοῦν μὲ ψευτοεπαναστατικὴ φρασεολογία»...

Εἰς τὸ αὐτὸ βιβλίον ὁμιλοῦντες διὰ τὰ «αἴτια τῆς κρίσης» εὑρίσκουν ὅτι «αἰτία τῆς κρίσεως εἶναι ἡ εἰσροὴ τυχοδιωκτικῶν στοιχείων μέσα στὸ ἐργατικὸ κίνημα».

Κατωτέρω, ἀναφερόμενοι εἰς τὰς τάσεις τῶν διαφόρων ὁμάδων μέσα εἰς τὸ κόμμα καταγγέλουν τὴν «παραπαίουσα καὶ λενινιστικὴ ὁμάδα, ποῦ προχτὲς ἦταν ὑπὲρ τοῦ Παγκάλου, χτὲς ὑπὲρ τῆς ἀριστερῆς Δημοκρατίας», πράγμα ποῦ τὸ χαρακτηρίζουν «ἐξτρεμισμὸ» ρωμέϊκης μάρκας.

Πάρα κάτω ὁμιλοῦντες διὰ τὴν ἐκάστοτε ἐμφάνισιν τοῦ κόμματος καὶ ἀναφερόμενοι εἰς ἕνα συγκεκριμένον γεγονός, λέγουν, ὅτι οἱ διοικοῦντες τὸ Κόμμ, παρουσίασαν αὐτὸ «ὡς ἄθροισμα ἀνθρώπων ποῦ ἀντιεεύονται ἁπλῶς καὶ θορυβοῦν» ἔπειτα μάλιστα ἀπὸ τὴν «γελοία ἐμφάνιση τοῦ Κόμματος μ' ἕνα ἀστεῖο λόγιο ποῦ ἔκαμε νὰ ἐπικρατήσουν μέσα στὴ συγκέντωση-κάποια Κομμουνιστικὴ συγκέντρωσιν εἰς τὸν «Ἀπόλλωνα»-στοιχεῖα τραμπούκικα, ποῦ ἀπαντᾶσαν μὲ ἀντίστοιχα ἐπιφωνήματα στὶς πορνογραφικὲς ἐκφράσεις τοῦ ἐπισήμου ρήτορα τοῦ κόμματος.»

Ἐν συνεχεία χαρακτηρίζουν τὴν μεγάλην μάζα τῶν μελῶνῶς «πολιτικῶς ἀναλφάβητον» «Δέχεται» λέγουν «παθητικὰ τὶς εἰσηγήσεις ποῦ θὰ τῆς κάνει ἐκεῖνος που θὰ τύχη τοπικὸς ἐπίστροπος, κ' ἔτσι εἶναι εὔκολο νὰ τὴν καταχτήση ὁ πρῶτος δραστήριος δημαγωγὸς ποῦ θὰ τῆς ξεπροβάλη παχειὲς λέξεις καὶ ἠχηροὺς ἐπαναστατισμούς».

—Γι' αὐτὸ—λέγει κατωτέρω— πολλοὶ ὁπαδοὶ ποῦ τραβοῦμε στὶς γραμμὲς τοῦ κόμματος εἶναι ἁπλῶς «**θορυβομανή, κούφια** τυχοδωκτικὰστοιχεῖα, ποῦ ζητοῦν ἁπλῶς περιπέτειες τῆς στιγμῆς».

«Μέσα σὲ τέτοια, κατάσταση— τονίζεται —δὲν εἶνε παράξενο νὰ δημιουργεῖται στὸ κόμμα μιὰ ἀτμόσφαιρα διαφθορᾶς, μέσα στὴν ὁποίαν καλλιεργεῖται διαρκῶς τὸ ἔκουτσομπολιὸ καὶ ἡ στεῖρα ψευτοεπαναστατικὴ φράσις».

Ἔτσι λοιπὸν χαρακτηρίζουν οἱ «ἰδεολόγοι αὐτοὶ κομμουνισταὶ» τὸ κόμμα τους καὶ τοὺς συντρόφους τους. Κούφια καὶ τυχοδιωκτικὰ στοιχεῖα, τυχοδιωκτικὸ καὶ γελοῖο τὸ κόμμα.

Θ' ἄξιζε βεβαίως νὰμάθη κανεὶς καὶ τὶ λέγουν οἱ ὑβριζόμενοι διὰ τοὺς ὑβριστάς των. Ἀποδίδουν τὰ ἴσα. Μετὰ τὴ γενικὴ καταγγελία τοῦ «λικβιταριστοῦ» τοὺς χαρακτηρίζουν ὡς πουλημένους. Τοὺς λέγουν «ὅτι ἐξεπάτησαν συνέδριο κοί κόμμα». Εἰς ἔγγραφον πρὸς τὴν ὀργάνωσιν Πειραιῶς χαρακτηρίζουν τοὺς «λικβιταριστὲς» ὡς ἀπαταιώνες καὶ ἀλλοῦ ὡς ἀνθρώπους μὲ ἀγοραίας ἀντιλήψεις.

«Εἶναι σαφὴς λέγουν κάπου»— ἡ διαστρεβλώσις τοῦ λενινισμοῦ ἀπὸ μέρους σας. Καὶ ἀλλοῦ:

«Εἶναι ἀξιολύπητος ἡ δικολαβική σας προσπάθεια». Μὲ τὰς ὑποκριτικάς σας κραυγὰς ζητεῖτε νὰ συγκαλύψετε τὸ σχῖσμα ποῦ κάνετε».

Καὶ τὸ σχῖσμα ἐξακολουθεῖ. Μεταξὺ τῶν

ὀπαδῶν τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος ἠνοίχθη ἕνα ἀγεφύρωτον χάσμα. Οἱ ἐν τῇ διοικήσει τοῦ κόμματος ἤρχισαν νὰ λαμβάνουν καὶ μέτρα ἐναντίον τῶν ἀντιπάλλωτων, τοὺς διαγράφουν τοῦ κόμματος, τοὺς ἀποκηρύσουν καὶ τοὺς «ρίχνουν στὴ περιφρόνηση τοῦ ἐργατικοῦ κόσμου». Στρατολογοῦν διαφόρους ἐργάτας καὶ ἀποδοκιμάζουν τοὺς ἀντιπάλλους των, καὶ τὸ πλέον σοβαρόν, ἀπολύουν τοὺς «λικβιταριστὰς» ἀπὸ βιοπαριστικὰς θέσεις, ποῦ μέχρι τῆς στιγμῆς εἶχον μέσα εἰς τὸ κόμμα. Ἔτσι ἐσημειώθηκε ἀπόλυσις συντακτῶν, κτλ. κτλ

Καὶ τὸ χάσμα διαρκῶς καὶ εὐρύνεται! Ἐν τούτοις τὸ κόμμα δρᾶ εἰς τὰ διάφορα ζητήματα ποῦ ἐμφανίζονταιδιότιῶς ἀντιστάθμισμα πρὸς τὴν «κρίσιν τοῦ κόμματος» ἔρχονται οἱ « σύμμοχοι τοῦ κομμουνισμοῦ.»

ΔΗΜΟΤΙΜΟΣ

ΠΕΝΘΗ

ΣΟΛΩΝ ΒΛΑΣΤΟΣ

Ὁ ἀποθανὼν ἐν Παρισίοις Ἕλλην δημοσιογράφος Σόλων Βλαστός, ἱδρυτής, ἰδιοκτήτης καὶ ἐπὶ ἔτη διευθυντὴς τῆς ὑπερωκεανείου καθημερινῆς Ἑλληνικῆς ἐφημερίδος «Ἀτλαντίς», μεγάλης καὶ ἐπιβλητικῆς δημοσιογραφικῆς δημιουργίας, Ἑλληνικοῦ δημοσιογραφικοῦ φάρου, ἐξακτινοῦντος τὰς ἑθνικὰς ἀκτίνας ἐπὶ ὅλον τὸν ἀνὰ τὰς ἀχανεῖς Ἡνωμένας Πολιτείας ἐσκορπισμένον μεταναστευτικὸν κόσμον, δημοσιογραφικοῦ προμαχῶνος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξεκεραυνώθησαν τὰ φονικώτερα δημοσιογραφικὰ πυρὰ κατὰ τοῦ βενιζελισμοῦ, ἰδίως δὲ ὑπὸ τὴν ἀρχισυνταξίαν καὶ τὴν πολιτικὴν ἀρθρογραφίαν τοῦ διαπρεποῦς συναδέλφου κ. Ἀδ. Πολυζωΐδου, παλαιμάχου καὶ ἐν Ἀθήναις δημοσιογράφου, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μία ἐξαιρετικὴ ἐνσάρκωσις ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἀποκαλεῖται Ἑλληνικὸν δαιμόνιον. Νεώτατος καὶ πτωχότατος μεταβὰς εἰς Ἀμερικήν, ὄχι μόνον κατώρθωσε νὰ ἐπιπλεύσῃ ταχέως εἰς τὸ μέγα καὶ τρικυμιῶδες ἐκεῖνο πέλαγος τῆς βιοπάλης, ὅπου τόσοι καταποντίζονται οἰκτρῶς καὶ τραγικῶς, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποβῇ ἀμέσως παράγων ὀργανώσεως τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων, τάξας ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τούτου τὴν διεσβδομαδιαίαν κατ' ἀρχὰς μικρὰν «Ἀντανδίδα» του. Ἡ ἐφημερὶς αὐτή, ἀποβᾶσα πλέον ὁ ρυθμιστής, ὁ ὁδηγητὴς καὶ ὁ ἄγρυπνος κηδεμὼν τῶν συμφερόντων τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων, ἐξελίχθη κατόπιν καὶ εἰς μέγα καὶ πανελληνικὸν ἐθνικὸν ὄργανον, εἰς βροντόφωνον κήρυκα τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, εἰς δημιουργικὸν ἀντιλήπτορα αὐτῶν, Λατρευομένη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου τῆς Ἀμερικῆς εὗρισκε πάντοτε εὐήκοον καὶ πρόθυμον αὐτὴν εἰς πᾶσαν πρωτοβουλίαν της ὑπὲρ ἐθνικῶν θυσιῶν. Εἰς ἑκατομμύρια ὁλόκληρα ἀνήρχοντο αἱ διὰ τῆς πρωτοβουλίας καὶ τῆς φλογερᾶς ἐνεργητικότητος τῆς «Ἀτλαντίδος» καὶ μόνης προκαλούμεναι εἰσφοραὶ τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων, εἴτε ὑπὲρ τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, εἴτε ὑπὲρ τοῦ Στόλου. εἴτε ὑπὲρ τῶν Ἐθνικῶν ἀγώνων, εἴτε κατὰ τὰς Ἐθνικὰς καταστροφάς. Ἡ δρᾶσις τῆς ἐφημερίδος ταύτης κατὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους, ὅτε τὸ κήρυγμα τῆς κυρίως συνετέλεσε εἰς τὴν προσέλευσιν ἐνταῦθα χιλιάδων πολεμισῶν Ἑλλήνων, ἀπέμεινε ἱστορική, καθὼς καὶ ἡ δημιουργία μεγάλου καὶ ἀποτελεσματικοῦ ἐνδιαφέραντος καὶ διαπρεπῶν Ἀμερικανῶν ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους ἡμῶν καὶ τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἐσκορπισμένων τέκνων του, πρὸς τούτοις δὲ καὶ ἡ εὐμενὴς καὶ ἀποτελεσματικὴ ὑπὲρ αὐτῶν διάθεσις Ἀμερικανῶν βουληφόρων καὶ πολιτευομένων καὶ τῶν Ἀμερικανικῶν ἀρχῶν. Ὁ Μακεδονικὸς Ἀγὼν εἶχεν εὕρει πρὸς τούτοις τὴν «Ἀτλαντίδα» χρησιμώτατον βοηθὸν πέραν τοῦ Ὠκεανοῦ.

Ὑπερτάτη δὲ ἠθικὴ ἀναγνώρισις ὑπέρ τῆς ἐφημερίδος ταύτης δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὁ ἀμείλικτος πόλεμος τὸν ὁποῖον ἐκήρυξεν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς νομιμότητος ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ ἐναντίον τῆς βενιζελικῆς τακτικῆς, μόλις αὕτη ἐξετράπη εἰς ἐγκληματικότητα καὶ ἀντεθνικότητα πόλεμος συντελέσας εἰς τὸ νὰ κατερειπωθῇ ἐντελῶς σχεδὸν ἤδη ὁ καὶ ἐν Ἀμερικῇ διὰ τῆς παραπλανήσεως καὶ ὑλικῶν μέσων ἐνσφηνωθεὶς μεταξὺ τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων βενιζελισμός. Ἡ φοβερὰ ἐπιθετικότης καὶ αἱ ἀποκαλύψεις τῆς «Ἀτλαντίδος» διὰ τὸ μοναδικὸν κακούργημα τῆς δολοφονίας τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν καὶ τοῦ ἀρχιστρατήγου συνετέλεσαν εἰς τὴν πλήρη ἀπογύμνωσιν τοῦ Βενιζελισμοῦ μεταξὺ τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων.

Ἂς μείνῃ αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ ἐθνικωτάτου Σόλωνος Βλαστοῦ, τιμήσαντος ἐξόχως τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα εἰς μίαν μεγάλην καὶ ἔνδοξον χώραν.

Η "Ν. ΕΠΟΧΗ,,

ΜΙΑ ΕΞΗΓΗΣΙΣ

Καθάρματα τινὰ περισυλλέξαντα παλαιὰ τεύχη τῆς «Νέας Ἐποχῆς» ἔθεσαν ταῦτα εἰς κυκλοφορίαν ὡς ἱστορίαν τοῦ Κωνσταντίνου, διατιμήσαντα αὐτὰ πρὸς μίαν δραχμήν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ δηλωθῇ ὅτι πρόκειται περὶ κακεκτύπων τευχῶν πωληθέντων ὑπὸ τοῦ γραφείου, ὡς χάστης περιτυλλίγματος. Ἡ Ἀστυνομία Πόλεων τῇ αἰτήσει τοῦ διευθυντοῦ τῆς «Ν Ἐποχῆς» προέβη εἰς τὴν σύλληψιν τῶν πλανοδίων τούτων πωλητῶν καὶ εἰς τὴν κατάσχεσιν τῶν τευχῶν.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜ. Π, ΓΟΥΝΑΡΗ

Ὁ **πρῶτος** τόμος τῆς Πολιτικῆς Ἱστορίας τοῦ Δημ. Π. Γούναρη, περιέχων ὁλόκληρον τὴν παλιτικὴν δρᾶσιν τοῦ Μεγάλου Ἕλληνος πολιτικοῦ ἀπὸ τοῦ 1902 — 1920 πωλεῖται εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ὡς καὶ εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Νέας Ἐποχῆς» ἀντὶ 75 δραχμῶν (σελίδες 500, κεφάλαια 9, εἰκόνες 17. Σχῆμα μέγα. Εἰς τοὺς ἐγγραφομένους συνδρομητὰς τῆς «Ν. Ἐποχῆς», ὁ τόμος οὗτος παρέχεται ἀντὶ 50 δραχμῶν μόνον.

Ὁ Βος τόμος τῆς Ἱστορίας θὰ κυκλοφορήσῃ προσεχῶς. Θὰ περιλαμβάνῃ τὴν πολιτικὴν καὶ ἐθνικὴν δρᾶσιν τοῦ Δημ. Γούναρη ἀπὸ τοῦ 1920—1922, τὰ προηγηθέντα τῆς δίκης του, ὁλόκληρον τὴν δίκην ἐκ τῶν ἐστενογραφημένων πρακτικῶν, τὴν περιγραφὴν τῆς φυλακίσεώς του καὶ τὴν τραγικὴν θανάτωσιν τοῦ Γούναρη καὶ τῶν ἐν ἀτυχίᾳ συντρόφων του.

Ἐγγράφονται συνδρομηταὶ δι' ἀμφοτέρους τοὺς ὀγκώδεις τούτους τόμους ἀντὶ 150 μόνον δραχμῶν, ὁ ἐγγραφόμενος δὲ λαμβάνει ἀμέσως τὸν Α, τόμον. Τὰ Γραφεῖα τῆς «Ν. Ἐποχῆς» ἀποστέλλουν σώματα, τῆς Ἱστορίας καὶ εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις μὲ τὸ αὐτὸ ἀντίτιμον.

(Ἐκ τῶν γραφείων «Ν. Ἐποχῆς».

Ἀλληλογραφία

—Ἐλήφθησαν τὰ δελτία τῆς δωρεὰν λήψεως τοῦ Βου τόμου τῆς Ἱστορίας Δ. Γούναρη τῶν κ. κ. Μαξ. Μυρτέλου, Κωνσταντ. Βραχάτη, Ἰωάν. Ζαφειροπούλου, Ἰωάν. Τσακαλάκου καὶ Ξενοφ. Κατσωρίδα.

*—**Κου Σπ. Ν.**— Κέρκυραν — Ἔχετε ἀπόλυτον δίκαιον. Δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ ἀπονεμηθῇ ἡ ὀφειλομένη τιμὴ εἰς τὴν Μνήμην τοῦ ἀλησμονήτου Ξενοφῶντος Στρατηγοῦ ἐκ μέρους τῆς «Ν. Ἐποχῆς» εἶχεν ἀναβάλλει ἐπί τινα χρόνον τὴν ἔκδοσίν της. Ἐθρήνησε καὶ θρηνεῖ ἀκόμη τὴν ἀπώλειαν τοῦ Ξενοφῶντος Στρατηγοῦ ἡ «Ν. Ἐποχὴ» καὶ θεωρεῖ ταύτην ὡς ἐθνικήν. Διότι ὁ ἐκλιπὼν δὲν ὑπῆρξε μόνον ὑπέροχος στρατιώτης θαυμασθεὶς ὑπὸ πάντων διὰ τὴν ἀρτιότητα τῶν στρατιωτικῶν αὐτοῦ ἱκανοτήτων, ἀλλὰ καὶ πατριώτης ἀληθινὸς καὶ ἄνθρωπος κοσμούμενος ὑπὸ ποικίλλων ἀρετῶν, αἵτινες εἶχον καταστήσει αὐτὸν ἄξιον βαθείας τιμῆς παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας. Ὁ θάνατός του ἐπελθὼν μετὰ τόσας δοκιμασίας εἰς ἃς τὸν ἐπέβαλεν ἡ μῆνις καὶ τὸ πάθον οἰκτρῶν ἀντιπάλων του, ὑπῆρξε δεινὸν πλῆγμα διὰ τὴν πατρίδα καὶ διὰ τὸν ὁμόφρονα κόσμον παρ' οὗ τόσον ἐλατρεύετο. Γαῖαν ἔχοι ἐλαφράν.*

***Ὁμόφρονα**—Καλάμας— Αὐτὸ δὰ μᾶς ἔλειπε ν' ἀσχοληθῶμεν καὶ μέ τὰς ποικιλωνύμους αὐτὰς δῆθεν ὀργανώσεις, αἵτινες μᾶς ἐξευτελίζουν εἰς τὰ ὄμματα τῶν ἀντιπάλων μας.*

*— **κ. Χρ. Βογιατζῆς.**—Πειραιᾶ. Βεβαιότατα. Ἂν εἶχεν ἐκδικασθῇ ἡ ὑπόθεσις Παγκάλου θὰ εἶχε τεθῇ ἕνα τέρμα. Αὐτὸ ἐτόνισεν ἡ «Ν. Ἐποχὴ» ἐπανειλημμένως.*

*— **Ν. Δημ.** Δομοκόν, Θ' ἀποκαλυφθοῦν ἐν καιρῷ, ὅταν θ' ἀντιμετωπισθῇ ὁ κύριος ἐχθρός. Διὰ τὴν ὑπόθεσίν σας νέα ἐγένετο ὑπόμνησις καὶ νέα ἐλήφθη... ὑπόσχεσις Σᾶς γράφομεν ἰδιαιτέρως.*

ΕΝΑ ΚΑΘΗΚΟΝ

Ἡ χήρα καὶ τὰ τρία ὀρφανὰ ἐκλεκτοῦ αμόφρονος, ἀποβιώσαντος συνεπείᾳ νοσήματος ἐξ οὗ προσεβλήθη κατὰ ἣν μαύρην τυραννικὴν περίοδον τῶν βενιζελικῶν καταδιώξεων (1917—1920) τελοῦν εἰς τὸ ἔσχατον σημεῖον τῆς πενίας, στερούμενοι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρτου!. , .

Ἡ «Νέα Ἐποχὴ» ἤνοιξε κατάλογον εἰσφορῶν πρὸς ἀνακούφισιν ἧς ἀτυχοῦς ταύτης οἰκογενείας καὶ ἀπευθύνει θερμὴν ἔκκλησιν πρὸς τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτῆς φίλους καὶ ὁμόφρονας ὅπως ἀποστείλουν τὸν ὀβολόν ων.

Ἐκ προηγουμένων εἰσφορῶν δρ. 11.600

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ Ο "ΤΙΤΑΝ,,

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ 3,000,000 ΔΡΑΧ.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

ΑΡΙΘ. ΤΗΛ. 6 –54

Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις :

«ΣΙΜΕΝΤΟΤΙΤΑΝ ΑΘΗΝΑΣ»

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 33 ΤΗΛΕΦ. ΑΡ. 5-77

Γραφεῖα φορτώσεων ἐν ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Τηλ, ἀριθ. 2—63.

Τσιμέντα «*Τιτὰν*» τύπου «*Πορτλὰν*» (Ciment artificiel Portland) ἀντικρινόμενα εἰς τοὺς αὐστηροτέρους ἐπισήμους κανονισμοὺς τῶν πεπολιτισμένων Κρατῶν δι' ἔργα ἐκ Μπετὸν πάσης φόσεως.

Béton armé λιμενικά, πλακοποιΐα, ἐπιστρώσεις, ὑποστρώσεις ὁδῶν, κατασκευὴ πλίνθων (τούβλων) καὶ ὀγκολίθων)ἀγκωνάρια), πρέκια κτλ.

Τσιμέντο «Κέκρωψ». Εἰδικὴ κονία, κατάλληλος διὰ τὴν κατασκευὴν ὁδραυλικῶν ἀμμοκονιαμάτων διὰ συνήθεις λιθοδομάς, ἢ πλινθοδομάς, ἀντικαθιστῶσα μὲ πλεῖστα ὅσα προπορήματα τὰ ἀμμοκονιάματα ἐξ ἀσβέστου.

Πολὺ ταχυτέρα πῆξις. Ἀσυγκρίτως μεγαλειφέρα ἀντοχή, ὅθεν : Ταχύτης ἐκτελέσεως. Σημαντικὴ ἐλάττωσις τοῦ πάχους τῶν τοίχων, ἤτοι : Κέρδος εἰς χρήσιμον μον χῶρον καὶ οἰκονομία εἰς ἐργατικὰ καὶ ὄγκον λιθοδομῆς.

Συνιστᾶται ἰδιαιτέρως δι' ἔργα λιμενικά.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

33 — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — 33

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ ΕΙΣ ΠΑΣΑΣ ΤΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΩΜΟΠΟΛΕΙΣ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

Χημικὰ Λιπάσματα.— Εἰδικὰ σύνθετα λιπάσματα διαφόρων τύπων διὰ πᾶσαν ἐν γένει καλλιέργειαν καὶ ἁπλᾶ (ἀζωτοῦχα, ὑπερφωσφορικά, καλλιοῦχα),

Ὀξέα.— Θεϊκόν, Νιτρικόν, Ὑδροχλωρικόν, Θειϊκὸς σίδηρος, Περοσπορίνη.

Εἴδη ὑελουργείου.— Ὑελοπίνακες κοινοί (τζάμια) ἐπιτραπέζια εἴδη. Φιάλαι παντὸς εἴδους Δαμιζάναι κτλ.

Ἡ Ἑταιρεία ἔχει ἰδιαίτερον τμῆμα ΓΕΩΠΟΝΙΚΟΝ τὸ ὁποῖον παρέχει δωρεάν, προφορικῶς ἢ δι' ἀλληλογραφίας, πᾶσαν πληροφορίαν δι' ὅλα τὰ γεωργικὰ ζητήματα καὶ εἰδικῶς διὰ τὴν χρῆσιν τῶν λιπασμάτων της.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Τηλεγραφική Διεύθυνσις : «ΟΙΝΟΒΟΤΡΥΣ»
Ἑταιρικὸν κεφάλαιον ὁλοκλήρως καταβεβλημένον Δρχ. 10,000,000.—
Ἀποθεματικὸν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1922 »11,616,111.—

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ & ΟΙΝΑΠΟΘΗΚΑΙ

Ἐν Μύλοις (Ἀθηνῶν), Ἐλευσῖνι, Καλάμαις, Θεσσαλονίκῃ, Ἀχαΐᾳ. Πάρῳ, Κύμῃ, Βελίκᾳ, Γαστούνῃ, Βραχατίῳ, Λευκάδι, Σάμῳ, Ἀλιβερίῳ, Μαρκοπούλῳ (Ἀττικῆς.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οἶνοι : Λευκοί, Ἐρυθροὶ, Γλυκεῖς, Μοσχάτοι.
Οἰνόπνευμα Καθαρόν διὰ ποτοποιΐαν καὶ μετουσιωμένον διὰφωτισμὸν καὶ θέρμανσιν.
Οἶνοι εἰς φιάλας : Ἐπιτραπέζιοι, τονωτικοί, θρεπτικοί.
Βερμούτ (ἐκ φυσικοῦ Μοσχάτου).
Ἀπόσταγμα οἴνου : Μεγάλη παρακαταθήκη παλαιῶν ἀποσταγμάτων οἴνου, παραγωγῆς τοῦ ἐν Μύλοις Ἀποσταγματοποιείου.
Κονιὰκ ἀρίστης ποιότητος ἐκ παλαιοῦ ἀποστάγματος.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Δέχεται καταθέσεις ἐπὶ προθεσμίᾳ μὲ τοὺς κάτωθι τόκους ἀπηλλαγμένους τελείως παντὸς φόρου.

ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ

Διὰ τρεῖς μῆνας	*Δι' ἓξ μῆνας*	*Δι' ἓν ἔτος καὶ πλέον*
8 ο/ο	8 1/2 ο/ο	9 ο/ο

ΕΙΣ ΛΙΡΑΣ ΑΓΓΛΙΑΣ Ἢ ΔΟΛΛΑΡΙΑ Ἢ ΧΡΥΣΟΝ

7 ο/ο	7 1/2 ο/ο	8 ο/ο

Κατὰ τὴν μετὰ τοῦ Δημοσίου σύμβασιν δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 80 φύλλον τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τῆς 5 Μαρτίου 1926, αἱ παρὰ τῇ Ἑταιρίᾳ καταθέσεις εἶναι προνομιοῦχοι ἀπαλασσομένης τῆς προσόδου ταύτων ἐπὶ δέκα πέντε ἔτη παντὸς φόρου δημοσίου, ἁπλοῦ ἢ συνθέτου ἢ οἱουδήποτε ἄλλου δημοτικοῦ ἢ τοπικοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος.

Αἱ καταθέσεις χρησιμοποιοῦνται ὡς ὁλοκλήρου, δυνάμει τῆς ἰδίας συμβάσεως, πρὸς παροχὴν λιπασμάτων ἐπὶ πιστώσει εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐπὶ τῷ αὐτῷ τόκῳ.